



JÖJJ KI!

kisregény

írta: Bernáth Zsolt

2018

Jöjj ki! - kisregény

© Bernáth Zsolt, 2019

Készült az Underground Kiadó és terjesztő Kft. támogatásával, magánkiadásban.

www.bernathzsolt.hu

undergroundkiado.hu

A borítót, a szerző fotójának felhasználásával, Sajó Szabolcs készítette.

www.maarsk.com

ISBN 978-615-00-5609-8

Melindának

I.

Azt mondta, soha nem hitte volna, hogy eltűnik az a csillogás a szememből, és ezzel egy Pink Floyd-számot idézett, közben ivott az üvegből, amit magával hozott, meggyújtott egy cigarettát is, de mert tudta, hogy nem bírom a füstöt, az ablakhoz ment, kinyitotta, kifelé fűjt, de persze a szél meg befelé, így ugyanúgy rám jött a szag.

Odakintről fák lombjainak árnyéka mászott a plafonra, meg utcai lámpák fénye, átváltoztak egymásba, nem lehetett tudni, az árnyék vagy a fény fog-e győzni, vagy csak játék az egész, tudva, hogy mindegy, végül is mindegy, mert jön majd a hajnal, és az egésznek vége lesz.

De addig még sokat iszunk, sokat járunk pisilni is, és egyébként is minden sok, ami itt és most történik, mert búcsúzik, azt mondja, és én nem bírom a búcsút, semmit nem bírok, ami bezár kapukat, hiába tudom, olykor nem árt, ha nem engedjük be a múlt nyirkos hidegét a jelenbe.

Azért írom ezt most le, mert többé nem találkoztunk, meghalt, és én is meg akartam halni, de addig nagyon sok minden történt, és most mindent le akarok írni, amire emlékszem, pedig olyan régen volt már, hogy meg sem tudom számolni, hányat aludtam azóta.

Zenét tett fel, valami zajmuzsikát, néztem arcát, és olyan szép volt, mint egy alvó kisbaba szempillái, vagy egy kismacska születése.

Ittunk, rendeltünk valamit egy mexikói étteremből, de mire megérkezett, el is felejtettük, hogy éhesek vagyunk.

Azt mondta, emlékszik az első találkozásunkra, de én nem úgy emlékeztem. Szerinte a házuk előtti játszótéren történt, én a gömb-mászókán játszottam, ő meg a pingpong-asztalon ülve figyelte a mutatványt, de nem jött oda rögtön, előbb megette a fagyiját, amit a kisboltban vett a sarkon, akkor még minden lakóház aljában kisboltok voltak, élelmiszer, hentes, zöldséges, háztartási áru, egyebek, ahol megismerték a nagymamáját, emlékeztek, hogy meghalt a férje, arra is, hogy műtötték, később nyílt meg a nagy szupermarket a közelben, amely

tönkretette az összes kisboltot, és ahova a nagymama már nem mert bemenni, mert nagy volt a bevásárlókocsi, messze minden, labirintus az egész, és a kutya sem törődött már vele.

Azt mondja, a gömb-mászókás fogócska után elegyedtünk szóba először, megmutatta a legújabb Jedi-kártyáit, és meg közöltem, hogy milyen már, hogy egy lány odavan a Csillagok háborújáért, mire ő bevallotta, hogy szerelmes a Han Soloba, és utálja a Leia hercegnőt, mert úgyis az ő felesége lesz, pedig még ki sem jött A Jedi visszatér, ahol minden kiderült, többek között az is, hogy mindenki rokona mindenkinek egy akkora világegyetemben, amelyet csak fénysebességgel lehet körbeutazni, de persze könnyen lehet, hogy tényleg mindenki rokona mindenkinek, végül is ugyanabból az anyagból vagyunk, és ha igazat mondanak az okos emberek, egyetlen nagyon sűrű, nulla méretű pöttyből indult az egész világ, ami olyan, mintha azt mondanánk, hogy a semmiből.

Én a képregényeimmet mutattam meg neki, el is lopott egyet, aztán hosszas vallatásra árulta el, hogy ő volt, és vissza is adta, csak azt kérte, néha hadd rakja be a gyűjteményébe, hogy elhiggye, neki is megvan a ritka darab 78-ból. Jó lenne néha kölcsönvenni pár dolgot ily módon, kiskutyát, jóbarátot, szeretem-munkát, megvalósult álmokat, még élő nagymamát, töredék-másodpercekre megtéveszteni magunkat, hogy kerek a világunk.

Egy iskolába jártunk, egy év volt köztünk, de még soha nem futottunk össze a folyosón, persze egyébként igen, de nyilván lekötött minket a rohanás az ebédlőbe, a házi feladat lemásolása valaki másról, önmagunk megvédése a nagyoktól, akik elgáncsoltak, kicsúfoltak, és mindent megtettek annak érdekében, hogy rossz emlékeink legyenek az általános iskolai évekről.

A játszótéri eset után együtt lógtunk, vigyázva, hogy soha nem érjünk egymás kezéhez, mert ugye az már jelent valamit, inkább fiúsította magát, túrta az orrát, fingott és böfögött, meg amúgy is farmerban járt meg pólóban, a haját meg vagy összefonta hátul, vagy copfot viselt, vagy hagyta a szemébe lógni, semmi lokni meg lányos izé, nem mintha fogalmam lett volna róla, hogy mi az a lányos izé.

Pisilni is úgy járt a bokorba meg a fa mögé, mint én, elfordult, és csurizott, az sem zavarta, ha nézem, pedig sose mertem nézni. Káromkodott is, meg koszos is mert lenni, kicsit büdi is volt nyári napokon, mutogatta is a hónalját, meg az orrom alá dugta, hogy szagoljam meg.

Azt mondtam neki, te vagy a régen elveszett és megtalált testvérem, pedig neki volt testvére, csak meghalt, kádba fulladt, amikor ő négyéves volt, nekem meg nem volt ilyenem.

A kisöccsét úgy hívták, mint apát, ez nem tetszett neki, azt mondta, nincsen joga az apukámnak egy meghalt kisfiú nevét viselni, mert az már egy sírkőre van vésve, és az

angyalok bejegyezték egy könyvbe, amit senki nem nyithat ki, csak ők, amikor ellenőrzik, hogy ki léphet ki-be a mennyország kapuján.

Hitt benne, hogy kifelé is vezet út, olykor kirándulnak a lakók, meglátogatják az élőket, hogy megnézzék, hogyan boldogulnak, és vajon emlékeznek-e még rájuk.

A kádba fulladt kisfiú pedig beteg volt, ő mondta neki, hogy inkább maradjon otthon iskola helyett, pihenjen, igyon kamillateát, de a kisfiú elment fürödni, és meghalt a kádban, folyt a víz, a szomszéd bácsi telefonált, hogy ázik az emelet, és hogy ez felháborító, jöjjön valaki, mert most újíttatta fel a lakást, van álmennezet is meg minden, és milyen dolog az, hogy valaki elfelejti, hogy vizet engedett, vagy elaludt mosogatás közben, vagy mit tudja ő.

De csak a kisfiú volt a kádban meghalva, és neki csak azt mondták, hogy a testvére soha többé nem jön haza, és kihallgatta a szülei beszélgetését a mellhártya gyulladásról meg az álmennezetről, de neki csak az maradt meg, hogy anyukája már nem dolgozik, és sokat kiabálnak, mert valakinek otthon kellett volna maradnia, de nem tudják, hogy ő otthon volt, a kisfiú nagyon köhögött, és ő csak jót akart, ezért ment az iskolába egyedül.

A Jóistenke persze ezért meg fogja majd büntetni, mert a kisfiúnak még volt dolga, és nem kellett volna a mennyországba mennie, a sok el nem végzett dolog pedig keresi a gazdáját, mert mindig összetartoznak a dolgok meg a gazdik, és most ki fogja megnyerni a rajzversenyt meg a földrajzversenyt hatodikban, és ki fogja megcsókolni a vörös hajú lányt nyolcadikban, és ki fogja elolvasni háromszor a Kételtű embert, pedig a Kételtű ember ott vár a könyvtárban, és szomorkodik, mert már soha nem jönnek érte.

Ő pedig nem tud mindent elvégezni a meghalt kisfiú helyett, mert ő nem csókolhat meg lányt, mert lány, és nem is szeret annyira olvasni, csak írni, meg a földrajz sem érdekli.

Őt egyedül a Jézuskrisztus érdekli, mert mielőtt meghalt a nagymama, elmesélte, hogy a Jézuskrisztus a Jóistenke fia volt, aki egy nagyon messzi országban született, apukája ács volt, de az is lehet, hogy asztalos, és a Jézuskrisztus nagyon sok embert meggyógyított, mert ő szeretett mindenkit, akkor is, ha rosszalkodtak, és olyan keze volt, hogy akire rátette, annak elmúlt minden betegsége, és nem volt többet lelkiismeret-furdalása sem, ami ahhoz kell, hogy úgy igazán tudjon sírni az ember azon, hogy milyen könnyű rossznak lenni, de utána már nem kell, mert a Jóistenke visszafogad mindenkit, aki bántotta magát, vagy bántotta őt, vagy bántott bárkit, és mindez azért van, mert a Jézuskrisztus azt mondta, hogy inkább őt büntesse meg a Jóistenke, mint a többi embert, és ez olyan, mint amikor egyszer megkérdezte tőlem az igazgató, hogy én loptam-e el a nagy kabátgombot az osztálytársam kabátjáról, de nem én voltam, hanem egy másik fiú, de tudtam, hogy ha az a fiú beírással megy haza, akkor nagyon megveri az apukája, ezért inkább azt mondtam, hogy én voltam, és én kaptam a beírást, aztán

egy hétig nem mehettem le játszani, és nem találkozhattam a legjobb barátommal sem, ami rossz volt, de azért örültem, mert az a másik fiú nem kapott verést, és utána sokszor vitte a táskámat.

Volt neki egy könyve, Bibliai történetek vagy ilyesmi címmel, abból olvasgatott nekem, de fújta persze fejből az egészet, elég volt a képekre pillantania, tudott mindent a Jóistenkéről, mert sokáig így nevezte, aztán egyszer nagy komolyan jött, és azt mondta, hogy ő igazából a világegyetem Istene, így nagy kezdőbetűvel, és mindenhol ott van, mindenkin ott van, csak észre kell venni, azt mondta.

Én buzgón keresgéltem, de sehol nem találtam, pedig anyát is megkérdeztem erről, de ő csak legyintett, és a télapót kezdte el emlegetni, nem tudom, miért. A földrajz tanárunkat is megkérdeztem, ő meg Ádámot és Évát hozta fel az almával, amit nem is tudtam hova tenni, mert én nem erre voltam kíváncsi, meg arra se, hogy a földrajz tanár mérges lett, és hóbörgött valamit azokról, akik ilyen történeteket terjesztenek.

Ő meg sírva jött oda aznap, mert valaki azt mondta neki a folyosón, hogy többet nem hiszi el a baromságait, azért mondta ezt, mert nem csak nekem mesélt a Jézuskrisztusról, meg a mózeskosárról, meg az egyiptomi Józsefről, hanem mindenkinek a napköziben, és én féltékeny is voltam a többiekre, mert szerették hallgatni, bár csak addig, amíg a földrajz tanár azt nem mondta, hogy az egész baromság.

Utána sokáig nem szólt hozzám, és ez nagyon rossz volt, mert úgy hiányzott, mint a kiskutyám, akit anya elvitt egy falusi házba, mert otthon mindent összeszűröztött, és azt mondta, nem való panelba, és a kutyának megszakadt a szíve, igen, meg is nézte az állatorvos, és két darabban volt a szíve a mellkasában neki, anyának meg lelkiismeretfurdalása lett, hogy elvitte a kutyát.

Attól féltem, az én szívem is meg fog szakadni, de aztán egy napon visszajött a legjobb barátom, és elmesélte, hogy mindent meg fog tudni a Jóistenkéről meg a Jézuskrisztusról, és majd jól megmondja a földrajz tanárnak, hogy mi az igazság, mert beszélhet, amit akar, akkor sem lehet igaza.

Kérdeztem, miért, azt felelte, hogy azért, mert a bogárból nem lesz tigris, és a virágból sem elefánt, mert a majmok most is majmok, a bogarak most is bogarak, a tulipán pedig mindig is tulipán marad, és egyébként sem tud elképzelni egy ilyen szép világot Isten nélkül, mert akkor már így nevezte.

Új órarendünk lett, és kevesebbet láttam, mert az ő óráikat feltették a második emeletre, az osztályom pedig maradt a földszinten, és csak a nagyszünetben találkozhattunk, amikor mindenki az udvaron volt, a többiek meg arról beszéltek, hogy mi szerelmespár

vagyunk, mert mindig a pad támláján ültünk, és arra gondoltam, hogy a szerelmespároknak a pad támláján kell ülni.

Egyszer megfogta a kezemet, de csak azért, mert megmutattam neki, hogy megcsípett valami bogár, megdagadt, fájt és viszketett, ő nagyon óvatosan simogatta meg a dudort, varázsolt valamit, és már nem is volt annyira rossz, valaki aztán látta ezt, és mindenkinek elmondta, hogy most már biztosan szerelmespár vagyunk, mert kézen fogva sétálunk, és csókolózni is szoktunk.

Csókolózást én csak azokban a filmekben láttam, amiket anyáék néztek otthon, mindig próbáltam úgy beszélni a tükör előtt, hogy közben a szám mást mond, mint amilyen hang kijön belőle, mert minden film ilyen volt, ami külföldi, de soha nem sikerült, de biztosan azért, mert én nem vagyok színész, és a színészek ezt megtanulják a színész iskolában.

A kézfogásos napon dőlt össze a polc meg a szekrény a kisszobámban, apa szólt le az ablakból, mert én a játszótéren voltam, hogy menjek fel, mert mutatni akar valamit, és minden romokban hevert, a sok könyv volt a hibás, mert nem bírta a polc, azt mondta apa, de azért vettek egy másikat.

A könyveimet beszámoztam, ahogy a könyvtárban láttam, de aztán megbántam, mert nem tudtam lemosni róluk a számokat a filctoll miatt, és nem sikerültek valami szépen, de legalább ábécérendben voltak, mert nekem fontos volt, hogy minden ábécérendben legyen.

Anya aggódott emiatt, azt mondta, hogy minden rendes gyereknek összevissza vannak a holmijai, nekem meg minden ábécérendben, meg színek és formák szerint, de nem értettem, hogy miért rendes a többi gyerek azért, mert szétszórja a holmiját.

A várépítő játékot karácsonyra kaptam, de becsapott anya, mert délután azt mondta, hogy mégsem jött a postás, és nem biztos, hogy lesz ajándék, de még megjöhet, mert szombat van, és szombaton délig van csomagkihordás, de már elmúlt dél, és nem idegeskedett, csak főzte a halászlét meg sütötte a bejglit, és én nem akartam enni, mert kő volt a gyomromban, nagyon fájt a fejem, nem akartam beszélni, csak becsukni a szemem, és elmenni oda, ahova mindig elmentem, ha nagyon nem volt jó valami.

Tudtam persze, hogy lesz ajándék, hiszen már ősszel megmondtam, mit szeretnék, és tudtam, hogy nem a Jézuska hozza, hanem anyáék veszik meg a boltban, de most postán kellett rendelni, mert messze volt a bolt, ahol kapni lehetett a várat, és biztosan a posta rontott el valamit.

Este anya a kezembe adott egy piros toronytetőt, azt mondta, ennyi jött csak meg, és én nagyon sírtam, anyu pedig megijedt, és hozta az egész dobozt, mert csak viccelt, mondta, de én nem kaptam levegőt, csak építeni akartam, becsukni a szobám ajtaját, mert az az én

váram volt, nem láthatta többé senki, mert én kaptam, nekem hozta a postás, és anya nagyon megbántott a viccel.

A vár akkora volt, hogy elfoglalta az egyik sarkot, két toronnyal, nagy reteszes kapuval, trónteremmel, bástyával, lőrészekkel, mert tudtam én ám mindennek a nevét, tudtam, hogy hol épültek a végvárak, ez érdekelt a legjobban engem mindig is, a katonák, meg a törökök, meg a csaták, meg az Egri csillagok, meg a többi végváras könyv, pedig a többiek azt mondták, unalmas, és nem akarják elolvasni, én pedig hétszer olvastam, de a tanítónéni nem hitte el, csak amikor megmutattam a várat, mert egyszer feljött meglátogatni a családot, hogy megnézzé, hogyan élünk, és megnézzé, hogy miért dadogok.

Azért dadogok, mondta anya, mert gyorsan beszélek, de a tanító néni kijavította, hogy az hadarás, viszont a dadogás azért van, mert pszichológiailag nagyon akarok valamit mondani, amit nem szabad, és apa azt mondta erre, hogy hülyeség.

Nem mindig dadogtam, de akkor már igen, miután a kiskutya elment, és aztán megszakadt a szíve, mert nagyon hiányoztunk neki.

A várépítőt megmutattam a legjobb barátomnak is, de nem érdekelté, mert lány volt, és csak a képregények érdekelték, meg a Csillagok háborúja, meg a Jóistenke a Jézuskrisztussal.

Jézuskrisztusosát nem játszottunk, mert azt mondta, az komoly dolog, de csillagokháborúját igen, a lépcsőházban gyakoroltuk azt a jelenetet, amikor a Darth Vader beszél a Halálcsillag parancsnokával, meg amikor a Darth Vader beszél az Avenger csillagromboló parancsnokával, meg amikor a Darth Vader beszél a csillagromboló új parancsnokával, mert a régít megfojtotta mérgében.

Én játszottam a Darth Vadert, amit úgy kellett, hogy lassan kellett menni, meg lassan kellett beszélni, meg lassan kellett a fejemet mozgatni, hogy körülnézzek, mielőtt beszélni kezdek, mert a Darth Vader mindent lassan csinált, és mély hangon.

Utána olyat játszottunk, hogy én voltam a Han Solo, ő pedig a Leia hercegnő, és veszekedni kellett, mert nem működött az Ezeréves Súlyom, és aztán beleült az ölembe, mert az űrhajó zötykölődött, és azt mondtam, hogy ne izguljon, ő meg azt, hogy ez nem ad okot izgalomra, én meg azt, hogy sajnálom, jelenleg többre nincs időm. Aztán ő durcás arcot vágott, én meg vigyorogtam.

Volt egy rész, amikor azt mondta, hogy nem reszketek, és nekem meg kellett csókolnom, és úgy maradni egy kicsit, mint a filmben. Azt mondta, hogy csoki illatú a szám, az övé meg eperfagyis volt, de emlékszem, hogy savanyú uborkás is volt, ami nem tetszett.

Egyszer megláttak így bennünket, és abból veszekedés lett, mert kijött anyukája takarítani a lépcsőházba, miközben éppen a megcsókolós részt próbáltuk, akkor hallottam azt,

hogy engem fogyatékosnak hívott az anyukája, amit nem értettem, és meg is kérdeztem anyát, hogy ez mit jelent, de ő csak fűjt egyet, és elment veszekedni az ő anyukájával, és onnantól nem játszottunk a lépcsőházban, csak a pincében, ahova egyszer bezárt az első emeleti bácsi.

Nem tudta, hogy én még ott vagyok egy büdös szekrény mögött, kizavarta őt a pincéből, mert ott nem lehet hangoskodni, mert nem hallja fent a híradót, és bezárt. Sötét volt, de valami fénycsíkot láttam, mert az ajtó alján volt egy rés, és a fény olyan volt, mint egy út, amire nagyon szerettem volna rálépni, mert elvitt volna valami másik helyre, ahol nem vagyok fogyatékos, mert többet tudok, mint bárki, és megengedik, hogy a lépcsőházban játszunk darthvadereset.

Egy óra múlva jött vissza kiszabadítani, ő mondta, hogy egy óra volt, én nem tudtam ezt, de nem féltem, mert tudtam, hogy csak én vagyok a pincében, meg a bútorok, meg a fényút egy messzi országba.

Új helyet kellett keresni, találtunk is egy bunkert a ház mögött, mert ott épült az áruház, ahova a nagymamája már nem mert bemenni, mert nagy volt, és eltévedt volna benne, de akkor még csak egy nagy gödör volt ott, meg szalmából csinált kerítés, meg tornyok fából.

Az egyik fatorony lett az új titkos helyünk, falépcsővel meg vaslétrával, de egyszer leestem, eltört az ujjam, és be lett gipszelve az egész karom.

Ő kinevetett, mert ügyetlen voltam, de aztán nagyon sajnált, és mindenfélét firkált a gipszemre, Halálcsillagot meg X-szárnyú vadászgépet, de a kedvemért egy várat is törökökkel, akik potyognak le az ostromlétráról, mint én.

Nem is fájt már az ujjam, mert a sok rajz meggyógyította, és le is vehették volna a gipszet, mert nagyon viszketett, de csak három héttel később vették le, amikor már olyan könnyű lett a karom, hogy azt hittem, elrepül a gipsz nélkül.

Jó volt, mert nem kellett semmit csinálnom az iskolában, a tanító néni irkált a füzetembe helyettem, a többiek megcsinálták a leckémet, pedig addig nem barátkoztak velem, de az eltört kezem miatt úgy illett, azt mondta a tanító néni.

Én nem bántam, hogy utána megint nem barátkoztak velem annyira, mert ő mindennap feljött hozzánk játszani, amíg a kezem gipszben volt, és úrhajót épített a várépítőmből. Hozott egy füzetet is, mert azt mondta, hogy eldöntötte, mi akar lenni, ha nagy lesz, és író akar lenni, olyan könyveket ír, mint azok ottan, mondta, és a polcomra mutatott, ahol ábécérendben voltak a könyveim.

Arra gondoltam, hogy külön polcot fogok vetetni anyáékka az ő könyveinek, de kinevetett, mert azt mondta, hogy akkor már a dolgozóba fogok járni, saját pénzem lesz, és saját könyvespolcom a saját lakásomban.

Nem értettem, hogy miért kell elköltöznöm anyáéktól, és rossz kedvem is lett, mert biztosan nem vihetem magammal a várépítőmet, de ő azt mondta, hogy a költözéskor mindent elvisz a teherautó. Biztosan igazat mondott, de én emlékeztem, hogy apa meg anya pont pár nappal azelőtt veszekedtek, és apa azt mondta, a fogyatékosok soha nem költöznek el otthonról, és ez biztosan így van a dadogókkal is, pedig akkoriban éppen nem is annyira dadogtam, kivéve, amikor jelenteni kellett az osztály előtt hetesként, és nem tudtam elkezdni azt, hogy „tanárnőnek tisztelettel jelentem”. Ki tudtam mondani külön azt, hogy „tanárnő”, de valamiért ebben a mondatban nem sikerült, csak úgy, ha előtte valami más szövegre gondoltam, azt kezdtem mondani magamban, és csak mellékesen fogtam bele a jelentésbe. Akkor sikerült.

De a könyvespolccal kapcsolatban biztos voltam, mert nagyon szerettem volna, ha nekem dedikálja minden könyvét, ezt a szót is ő tanította meg nekem, hogy „dedikálni”, ami azt jelentette, hogy beírja a nevemet a könyv első lapjára, mert rám gondol, miközben írja, és így minden olvasó tudni fogja, hogy rám gondolt, miközben írta.

Még a gipsz a kezemen volt, ezért nem tudtunk lemenni a bunkerba, de amúgy is jó volt otthon maradni a szobámban, mert így el tudta mesélni, miről fog szólni az első regénye, amit már el is kezdett írni egy nagy spirálfüzetbe, csak a címe nem volt még meg. Odaadja majd, ha kész lesz, de azért elmondja, miről szól, úgy, ahogy a filmeket is szokták reklámozni, mint a Cápa filmet, aminek úgy kezdődött az előzetese, hogy a víz alatt voltunk, és közben egy hang azt mondta angolul, hogy „van egy lény, amelyik elkerülte az évmilliók fejlődését”, aztán valaki sikoltott, és csak az látszott, hogy valami nagy baj van.

A Cápa filmet csak később láttam, mert a moziba nem engedtek be tizenhét éves aluliakat rá, de a filmelőzetest leadta a Zenebutik a tévében. Én nem értettem, mit mondanak benne, de ő angolul tanult egy néninél, így értette, és elmondta nekem.

Nagyon izgalmas volt, de az ő könyve, amit elmesélt, még izgalmasabb, mert egy ház volt benne, ahol egy kísértet lakott, és mindig egy szobában tűnt el. Akik beköltöztek, azokat baleset érte, kiestek az ablakon, meg lepotyogtak a létráról, de aztán jött egy magánnyomozó, olyan, mint a Sherlock Holmes, csak őt Larry-nek hívták, és kiderítette, hogy igazából egy gyémántbánya van a pincében, a közelben meg egy filmstáb dolgozik, de ők nem is igazi filmesek, mert ők találták meg a gyémántokat a föld alatt, és ezért azt akarják, hogy senki ne lakja a házat, igazából az egyik filmes férfi a kísértet, aki egy titkos folyosón közlekedik, ami egy szekrényből nyílik, és egy barlangban ér véget.

Nagyon izgultam, amikor mesélte, de aztán megkaptam a spirálfüzetet is, és akkor még jobban izgultam, pedig tudtam a végét, és nagyon büszke voltam, hogy egy igazi író adta

nekem első könyvét, és ott ült végig velem a szobában, és nagyon figyelte az arcomat, hogy tetszik-e, vagy nem.

Megkérdezte, hogy én mi akarok lenni, de igazából tudta persze, hogy gitározni akarok, meg olyan szép dalokat játszani, mint a Pink Floyd, mert apa mindig azt hallgatta, és nekem nagyon tetszett, ahogy énekelt is mellé, meg a gitárján is megmutatta, hogyan kell lefogni meg pengetni a húrokat, hogy ugyanazt halljuk, mint a lemezen.

Apa is értette az angol nyelvet, és elmesélte, hogy a bácsi azt énekli a dalban, hogy el kell búcsúzni a kék égtől, mert jönnek a repülők, ledobják a bombákat, meghal sok ember, a többiek pedig nagyon félnek, látszik is az arcukon, és fedezékbe kell bújniuk pont akkor, amikor azt hitték, hogy már minden rendben lesz a világban.

Sokat beszéltek a híradóban is a háborúról, mert azt mondták, hogy megint ugyanaz a bácsi lett az elnök Amerikában, akit úgy hívtak, hogy Régen, és lehet, hogy le fogja győzni a másik bácsit, akinek foltos volt a feje teteje, és aki a barátunk volt.

Meg egy másik dalt is mutatott apa, amiben azt énekelték, hogy az oroszok is szeretik a gyerekeiket, még akkor is, ha azzal dicsekedtek, hogy majd ők fogják eltemetni az ellenségeiket, akik mi vagyunk.

Féltem sokat éjszaka, mert láttam a híradóban, hogy halálos rakétákat hoztak ide a közelbe Amerikából, és sokan sírtak az utcán, mert nem akarták ezt. De apa azt is mondta, hogy nem kell félni, mert ők jobban félnek, és csak az akar háborúzni, aki fél.

Ilyen okos dolgokat mondott apa, de aztán elvesztette a munkáját, és ritkán jött haza, mindig akkor, amikor már aludtam, és kiabált anyával a konyhában, meg le is ejtettek valamit sokszor, mert eltört, hangos volt, és ilyenkor mindig a párna alá dugtam a fejemet.

Anya bejött megnézni, hogy alszom-e, és tettettem, hogy igen, mert nem tudtam volna mit mondani, ők meg szégyellték volna, hogy veszekszenek.

Szóval én gitározni akartam, de igazából nem tudtam, hogy a fogyatékosokat meg a dadogókat felveszik-e a gitározós iskolába, megkérdezni meg nem akartam, mert nem szerettem ezt a két szót, hogy „fogyatékos” meg „dadogós”.

Jobb volt, hogy csak a legjobb barátom mesélte el, hogy majd író lesz, egy szép házban fog lakni kerttel, kutyaival meg két macskával, de az is lehet, hogy hárommal, és mindennap írni fog, mert csak akkor van értelme, azt mondta.

Filmeket is fognak csinálni a könyveiből, és megnézheti majd a moziban, amit elképzelt, mert ott színészek fogják elmondani, amit ő leírt.

Nem tudtam erre mit mondani, de aztán levették a gipszet, könnyű lett a karom, már nem írt bele a tanítónéni a füzetembe, és nem barátkoztak velem a többiek sem annyira.

Akkor vett nekem apa egy saját magnót, mert neki lemezjátszója volt, meg kaptam kazettákat, és megmutatta, hogy ha rádiót hallgatok, mikor kell lenyomni a felvétel gombot a számok elején, és mikor kell megállítani, hogy ne vegyem fel a kazettára a bemondó hangját, csak a számot.

Sok kazettám volt, és mindig ráírtam a két legfontosabb szám címét a két oldalukra, a többit meg tudtam fejből, hogy oda tartozik. Ha azt láttam a kazettán, hogy „forevöjang”, akkor tudtam, hogy azon van még a „lédifantaszí” meg a „bellzofparisz” is, ésatöbbi.

Ki is nevetett ezért, mert ő tudta, hogy nem is úgy kell azokat leírni, bántott is, hogy kinevet, de én oroszul tanultam, ő meg angolul. De aztán megvigasztalt, mert nagyon akartam levelet írni a Han Solonak, és megszerezte a címet, ahova levelet lehet írni. Először ő írta le, hogy szeretnék egy aláírást, amit úgy hívnak, hogy „autogram”, aztán én lemásoltam, mert jó lett volna, ha az én kézírásom van benne, végül is nekem kellett az autogram.

Sokáig tartott lemásolni, a végére odaírtam a nevemet, meg hogy hol lakom, és elküldtük a levelet. Ott akart lenni, amikor odaadtam a postás néninek, és tapsolt. Mármint ő, nem a postás néni. Ez nagy dolog, mondta, és nagyon büszke voltam, hogy levelet írtam a Han Solonak, akkor is, ha azt kellett ráírni a borítékra, hogy „Harrison Ford”.

Sokat vártam a válaszra, és mindenki kinevetett, akinek elmeséltem, így aztán nem meséltem el senkinek, de egyik nap be volt dobva egy boríték, és benne volt a kártya a Han Solo képével, meg az aláírásával, és az én nevem is rajta volt, csak kihagyott egy betűt a Han Solo. És a kép sarkába oda volt írva, hogy Indiana Jones, amit nem tudtam, hogy micsoda, de a képmagnós szomszédunk megmondta, hogy az egy nagyon jó film, és Frigyláda a címe.

Én nem tudtam, mi az a frigyláda, de persze a legjobb barátom tudta, mert ez is benne volt a Bibliában, és nagyon félelmetes volt, ahogy elmesélte, hogy az egy csodadoboz, amibe a Mózes beletette a tízparancsolatot, meg valami titkos fény is volt benne, ami megölte az ellenséget.

Jó lenne nekünk is egy ilyen titkos fényes láda, mondtam, hogy legyőzzük a Régent, de azt mondta, hogy buta vagyok, mert most is van olyan, csak úgy hívják, hogy atombomba, és azért építjük a békét meg a szocializmust, meg azért szedjük a szemetet szombaton, hogy ne legyen atombomba.

Engem jobban érdekelt a film, és addig könyörögtünk a képmagnós szomszéd bácsinak, aki külföldön dolgozott, azért volt neki képmagnója, amíg megengedte, hogy megnézzük nála a filmet videokazettáról, ami olyan, mint az én kazettáim, amire a kívánságműsort vettem fel, csak arra filmet lehet felvenni, és lejátszani, amikor csak akarjuk.

Utána régész akartam lenni, mert az Indiana Jones is régész volt, és ostora is volt. A legjobb barátomat jobban érdekelte a frigyháza, ami elveszett, és nem is lett meg a valóságban, mert akkoriban megint sokat beszélt Istenről, aki elvitte a megfulladt kisfiút a mennyországba, mert csak ott lehetett meggyógyítani, csak azt nem értettem, és ő se, hogy akkor miért nem hozta még vissza.

Azért lehet, mondta, mert majd később fogja visszahozni, amikor majd nagy lesz, kijárta a mennyországban az iskolát, és lehet, hogy ő is író lesz majd. Én titokban azt reméltem, hogy inkább gitáros lesz, mert akkor lehet legjobb barátom akkor is, ha a mostani már híres íróvá vált, és nem tud majd velem barátkozni, hacsak meg nem hív a házába a kutyához, meg a két vagy három macskához.

Felszoktunk a tetőre, persze csak akkor, amikor senki sem látta, mert aggódtak volna anya meg apa, persze tudtuk, hogy nem szabad a széléhez menni, meg kihajolni, meg a peremen sétálni, de mi csak napoztunk, zenét hallgattunk, elemeket tettem a magnómba, és azokat a számokat mutogattam neki, amiket felvettem a kazettáimra. Akkor csendben volt, nem mesélt Istenről meg a Jézuskrisztusról, és arról sem, hogy milyen új történetet talált ki éppen.

Boldog voltam, mert én csak a zenéről tudtam neki mesélni, hogy mit érzek legbelül, amikor ez vagy az szól, mert mindig éreztem valamit. Ha nem éreztem semmit, nem vettem fel a számot a kazettára.

Akkor történt az is, hogy egy napon mégsem mentünk fel a tetőre, valami mást csináltunk, azt hiszem, képregényeket olvastunk egymásnak, de ha felmentünk volna, talán mégsem ugrik le a bácsi a szomszédból, akinek problémái voltak, mert „alkoholista” volt, ezt apa mondta, de én nem értettem, és ezért felment oda, ahol napozni szoktunk, egy darabig feküdt ott, majd amikor a felesége jött haza, pont eléje zuhant, és meghalt.

Nem tudom, mi lett volna, ha mi is ott vagyunk, de én biztos azt mondtam volna neki, hogy ne ugorjon le, mert az nagyon fájhat, és hiába a Jóistenkéhez megy, lesz, akinek hiányozni fog, de nem is biztos, hogy hallgatott volna ránk, mert mi csak gyerekek voltunk.

Megmutattam volna neki az egyik kedvenc számomat, ami arról szólt, hogy egy magányos szív gazdájának lenni azért mégis jobb, mint egy összetört szív gazdájának lenni, meg lefordítottam volna neki az együttes nevét, mert azért annyit én is tudtam angolul, hogy a „yes” azt jelenti, hogy „igen”, és ez volt az együttes neve, és ez a szó nagyon tetszett nekem, mert olyan vigasztaló volt.

A többi, mármint, hogy miről szól a dal, és hogy mi a címe magyarul, persze nem tudtam egyedül, de akkor jutott eszembe, hogy egy szótárt fogok kérni anyáéktól karácsonyra,

mert abban minden szó benne van, amit az angolok mondanak, és az a jó, hogy magyarul is ott van, ezért minden kedvenc számom címét le tudom majd fordítani.

Sokat tanultam A Jedi visszatérből is, mert a legjobb barátom leírta nekem a legfontosabb szavakat, meg azt is, hogyan kell őket kimondani, így most már, ha hallok azt, hogy „lájtszébör”, akkor tudom, hogy fénykardot jelent, és tudom mély hangon is mondani, úgy, hogy közben szörcsögve lélegzek, mint a Darth Vader, azt is, hogy „hopleszturizisztmászan”.

Huszonnégyyszer néztük meg a moziban A Jedi visszatért, azért, mert ez volt az utolsó része a Csillagok háborújának, és azt hiszem, most már meg is halhatok, ezt mondtam neki, és egyetértett, de azért nagyon meglepődtem, hogy a Darth Vader visszatért a jó oldalra, mert utána azonnal meg is halt, ami biztosan jobb volt, mintha utána öregemberként lelkiismeretfurdalása van a sok mindenki miatt, akiket megölt.

Tudom, milyen lehet, amikor egy bolygó elpusztul, mert mondták a tévében, hogy nem messze a Szovjetunióban felrobbant egy atomerőmű, ami azt jelenti, hogy ott áramot csinálnak atombombából, ami mégis jobb, mintha háborúznának vele, de hogy ez nagyon rossz, mert sok ember meghalt vagy beteg lett, épp úgy, mintha a Birodalom megtámadta volna őket a csillagrombolókkal, és nem szabadott répát meg salátát enni, csak ha az ember jól megmosta, és apa mérges volt aznap, mert azt mondta, hogy későn szóltak az embereknek, és ezért sokan lesznek rákos betegek most.

És mert az írók mindent megírnak, a következő napon a legjobb barátom hozott nekem egy új történetet, aminek az volt a címe, hogy És jött a bosszúálló, és tudom, hogy „és”-sel nem kezdünk mondatot, de ez nagyon jól hangzott, mert arról szólt, hogy egy hatalmas kódarab érkezett a Föld bolygóra, de akkora erővel, hogy el is pusztította, és mindenki meghalt, mert ilyen törékeny ez a mi világunk, azt mondta.

Most már biztos, hogy író lesz, dicsekedett, mert valaki legépelte neki az írást, és ha valami ki van nyomtatva így, akkor az már azt jelenti, hogy egy igazi író írta, és én nagyon büszke voltam, mert nekem adta, én meg odatettem a polcra, de előtte levettem minden más könyvet, hogy csak az legyen ott.

Amíg ezt csináltam, ő pizzát evett, amit a hűtőből kellett kivenni és megsütni, de anya azt mondta, ne én csináljam, mert én nem vagyok lány, és nem tudok sütni. Az egy nagyon jó nyár volt, és sok ilyen fagyasztott pizzát ettünk, mert anya sokat dolgozott, apa pedig akkor ment el külföldre, hogy ott keressen sok pénzt, és csak akkor jött haza, amikor már tudott venni Szprájtot, meg Fantát, meg Mars csokit, meg új lemezeket.

Anya sokat sírt egyedül a konyhában, és nagyon szomjas volt, biztosan azért, mert ha az ember sír, sok könnye megy pocskba, és ilyenkor pótolni kell a folyadékvesztést, és

nekem mindig le kellett menni a boltba „kevertet” venni, mert ez volt a neve, amit anyu ivott, meg néha „cseresznyét” is kellett vinnem neki.

Sok számot vettem fel azon a nyáron, és elmentünk a Balatonra is, amikor apa éppen itthon volt. Akkor vittem magammal a Jedi fürdőköpenyemet, mert megkértem anyát, hogy varrjon nekem olyan zöld köntöst, mint a Luke Skywalkernek volt, és abban mentem a zuhanyzóba a kempingben.

Fénykardot is szerettem volna, de azt nem lehetett kapni, pedig sokat gyakoroltunk, hogy lehet úgy kardozni, hogy nem mi kardozunk, hanem hagyjuk, hogy az Erő vezesse a kezünket, és érdekes, mert úgy tényleg tudtuk, hogy mikor fog a másikunk odacsapni vagy idecsapni, és ki tudtuk védeni a támadást.

Egy dolgot nem sikerült, hogy felemeljünk mindenfélét az asztalról az Erővel, pedig egyre könnyebb tárgyakkal gyakoroltunk, a legvégén a tollpihét neki sikerült, de én azt hiszem, mégis inkább a huzat volt.

Nem sokat ment haza, inkább nálunk volt, ott is aludt, de anya nem engedte meg, hogy egy ágyban legyünk, ezért a szőnyegen ágyazott meg gumimatracon, de aztán reggel mégis ott volt az ágyamban, én meg a matracon, mert éjszaka valahogy cseréltünk.

Villanyoltás után mindig beszélgettünk, mert nagyon érdekelte, hogy a mennyországban is van-e éjszaka, és hogy alszanak-e, akik ott laknak. Én tudtam, hogy igazából a kistestvére gondol ilyenkor, aki elment oda nyolcévesen, de nem kérdeztem meg, mert jobb, ha az ember inkább hallgatja a másikat, és csak akkor szól, ha kérdezik.

Nekem mindent elmondhatott, ami a szívét nyomta, és utána már nem nyomta a szívét, mert én tudtam olyat, hogy elvettem tőle, ami fájt, belélegeztem, és aztán nekem fájt egy kicsit, de végül elmúlt.

Ha megengedte volna, mindent belélegeztem volna, ami neki fáj, mert annyira szerettem volna, ha egyáltalán nem fáj neki semmi, ha nem arra gondol, hogy a kistestvérét ő nem engedte el az iskolába, és ha meg tudnám védeni a rossz érzésektől, de én csak egy kisfiú voltam, aki nem tudta kiejteni a „t” betűt a szavak elején, mondta a logopédus.

Nem tudom azért, mert örült, hogy sokat hallgattam, vagy azért mert csak szeretett velem lenni, de egyszer a sötétben elárulta, hogy igazából én vagyok a legjobb barátja, és hogy soha nem fog elhagyni engem, akkor se, ha férjhez megy, bár úgyse fog, és akkor se, ha gyerekei lesznek, bár úgyse lesznek.

Én magamban boldog voltam, hogy akkor több ideje lesz velem találkozni az írói foglalkozás mellett, de azért inkább azt mondtam neki, hogy biztosan jó anyuka lenne, mert

aki ilyen szépen ír, és aki ilyen szép a sötétben, amikor a kinti lámpa fénye megsüti az arcát, az csak jó anyuka lehet.

Egyszerre kaptunk világútlevelet, amikor megkezdődött az iskola, mert mindenki kapott, és mehettünk bevásárló útra a szomszéd országba, ahol apa is dolgozott. Mindenki jött, hogy tele legyen az autó, mert így sok pénzt vihettünk magunkkal, de én csak képmagnót szerettem volna venni, hogy végre meglegyen nekem is A Jedi visszatér meg a Frigyláda, mert ezek a világ legjobb filmjei. Az E.T. is a világ legjobb filmje, de azt nem szerettem nézni, mert mindig sírtam a végén, amikor meghalt az űrmanó, de ugyanúgy újjáéledt, mint a Jézuskrisztus, és gyógyított is, meg az égbe is visszament.

Amikor ezt a felfedezésemet elmondtam, a legjobb barátom sokáig nézett, de aztán megrázta a fejét, és azt mondta, nem jól gondolom, mert a Jézuskrisztus az Isten fia volt, de az E.T. nevű űrmanónak egy másik bolygón laktak a szülei, akik nagyon várták vissza, és hogy szerinte én is egy ilyen űrmanó vagyok, mert nem tudok rendesen beszélni, meg mindig álmodozok valamiről, és ugyanolyan nagy a szívem, mint neki, csak nem világít, és egyébként is mindent úgy csinállok, mintha egy másik bolygóról jöttem volna, mert az osztálytársaim fociznak meg orvosok akarnak lenni meg verekednek, én meg csak nézem a Csillagok háborúját, meg veszem fel a számaimat, meg írom rá a kazettáimra a számok címeit, és arról mesélek, hogy mit érzek belül, amikor a számokat hallgatom. Ez olyan űrmanós dolog, mondta.

Jó, válaszoltam, ha én olyan vagyok, mint az E.T., akkor ő meg olyan, mint a Jézuskrisztus, mert folyton a Bibliából mesél történeteket, meg azt mondja, hogy az Isten szeret mindenkit, meg szeret szándálban járni akkor is, ha hideg van, és kereszt van a nyakában, amit a nagymamájától kapott, aki meghalt, amikor ő is ott volt, és nagyon félt előtte, hogy látja majd meghalni, de olyan volt inkább, mint amikor egy pillangó röppen el az ujjhegyéről, olyan volt a nagymama utolsó lélegzete, azt mondta.

Aztán a nagymamát elhamvasztották, ami azt jelenti, hogy betették a tűzbe, és utána már belefért egy kis dobozba, amit meg lehetett nézni, mielőtt bezárták egy kis lyukba a temetőben, de ő nem hiszi, hogy a nagymama ott van, mert a pillangó a mennyországba ment.

Megmaradt egy mesekönyv is, de azt soha nem foghattam meg, csak nézhettem, ahogy mesél belőle, mert az még a nagymama anyukájáé volt, olyan régen, amit el sem tudunk képzelni, és az volt a címe, hogy Mindenki meséskönyve, barna fedéllel. Abban az egyik mese nagyon félelmetes volt, mert meg voltak mérgezve egy könyv lapjai benne, és a gonosz király úgy halt meg, hogy lapozta, és közben megnyalta az ujját, hogy könnyebb legyen

lapozni, mert összeragadnak néha a lapok, és aztán addig nyalta az ujjait, amíg lenyalta a lapokról az összes mérget, és meghalt.

Mondott akkor valamit, amit nem értettem, azt mondta, hogy ilyen, amikor sokat beszél valaki csúnyán, és a sok csúnya szó összegyűlik, és megmérgezi az embert, ezért soha nem szabad rosszat mondani másokról, de különben ezt tanította a Jézuskrisztus is.

Aztán megint mentünk külföldre, és megnéztük a nagy szupermarketet, ahol nem volt egy eladónéni sem, de igazából senki nem lopott el semmit, mert ki volt írva a bejáráshoz, hogy „magyar, ne lopj”, amire azt mondta anya meg apa, hogy szégyellik magukat, hogy ez ki van írva.

Engem igazából az érdekelt, hogy a számokat, amiket fel szoktam venni a kívánság-műsorból, meg lehetett venni lemezen, de nagyon sokba került, így csak megnéztem, hogy néznek ki az énekesek, viccesek voltak, mintha mindenki lánynak lett volna öltözve, pedig fiúk énekelték a számokat.

Mindenki másmilyen ruhában volt az áruházban, meg a liftben, meg az utcán is, és sokkal szuperebb kocsik mászkáltak az úttesten, és olyan sok kirakatot láttam, hogy harmincöt után abba kellett hagynom a számolást.

Az egyik boltban, ahol a képmagnót vettük, azt mondta apa anyának, hogy a magyarok itt is ügyeskednek, mert téglát tesznek a képmagnó belsejébe, amit nem értettem, mert annyira voltam már okos, hogy tudtam, ha téglát tesznek a képmagnóba, akkor nem fog működni, de apa csak nevetett, és aztán mérgeződött, mert a képmagnó többbe került, mint ami a kirakatban volt ráírva.

Én akkor is csak a legjobb barátomra gondoltam, mert az ő szülei nem jöttek velünk, pedig én mondtam, hogy jöjjenek, de szomorú lett, és azt mondta, hogy Azóta anyukáját nem érdekli semmi, amit tudom, hogy milyen, mert amikor anya a konyhában iszik kevertet, mert szomjas, és utána hazajön apa külföldről, és mérges, amiért anya szomjas volt, akkor én is úgy érzem, hogy nem érdekel semmi, és még a kívánságműsort meg a Poptarisznyát se hallgatom meg, pedig abban van a magnós blokk, ami azt jelenti, hogy a műsorvezető nem beszél bele a számokba, és ez fontos, mert különben elrontja a számok elejét meg a végét.

Ezért ő otthon maradt, de megbeszéltük, hogy ha hazaérkezünk külföldről, akkor majd elmegyek hozzá, és beteszek egy kis levelet a villanyszekrénybe az ajtójuk mellett, mert mindig így szoktunk üzeni egymásnak, és csak félig húzom le a zárókallantyút, amit már a lépcsőn felfelé jövet észre lehet venni, de csak azoknak, akik tudják, hogy oda szoktuk tenni a levelet.

Leírtam, hogy vettünk képmagnót meg üres kazettákat, így most már fel tudom venni magamnak a világ legjobb filmjeit, csak át kell mennem a szomszéd képmagnós bácsihoz, hogy összedugjuk a két képmagnót, mert az egyik lejátssza majd a filmet, a másik pedig felveszi majd az én saját kazettámra, így mutatta a szomszéd képmagnós bácsi.

Nagyon vártam már, hogy átmehessek, de előbb megírtam a levelet, és átvittem a villanyszekrénybe betenni. Megijedtem, mert éppen jött az anyukája, és megkérdezte, hogy mit csinálok a villanyszekrényben, és nem tudtam erre mit mondani, meg amúgy is csak dadogok, ha valamit nem akarok megmondani.

Az anyukája nem szeret engem, amióta meglátott, hogy a Leia hercegnőt meg a Han Solót játszottuk, és úgy tettünk, mint azok a filmben, de azért most egy kicsit, azt hiszem, örült nekem, mert azt mondta, beteg lett a lánya, amíg mi külföldön voltunk, és most behívott.

Megengedte, hogy bemenjek a szobájába, ahol éppen aludt, én meg körülnéztem, mert nem is láttam még a szobáját. Volt íróasztala, mint minden írónak, és sok üres füzete meg tollak, mert az írók sokat írnak, és az asztalon egy kép, egy kisfiú, meg egy még kisebb kislány, aki ő volt biztosan, mert senkinek sincs ilyen szép mosolya meg haja. A kisfiú pedig biztosan a testvére volt, aki kádba fulladt, és elment a mennyországba.

Nem akartam felébreszteni, mert biztosan meg kellett gyógyulnia a betegségből, inkább megnéztem a könyveit, ott volt a Fiatalok Bibliája is, amiből nekem szokott mesélni, meg a többi könyv is, és azon gondolkodtam, hogy az állatok nem olvasnak, és nem mesélnek egymásnak történeteket, nekik elég az, ami velük történik, a saját életük története, mert nagyon izgalmas, hogy őket mindig megeheti valaki.

Az embert senki nem eszi meg, ezért nekünk kellene a történetek meg a mesék, hogy érezzük, hogy valahol máshol vagyunk, mint ahol vagyunk, mert sokszor nem akarunk ott lenni, ahol vagyunk.

Ez érdekes egyébként, mert anya is mindig azt mondja, hogy bárcsak ne lenne szomjas, amikor szomjas, meg apa is, hogy bárcsak ne kellene megint elindulnia külföldre menni, amikor elindul, meg a szomszéd bácsi, nem a képmagnós, hanem az első emeleti is sóhajtozik dohányzás közben a lépcsőházban, hogy be kell mennie a kórházba, de bárcsak ne kellene.

Először azt hittem, hogy a szomszéd bácsi mindig beteg, amiért kórházba kell mennie, de anya elmondta, hogy a bácsi ott dolgozik, ő a beteghordó, ami azt jelenti, hogy ő tologatja a betegeket, akik nem tudnak menni, mert fáj a lábuk, vagy alszanak, mert műtétjük volt, és egyszer a bácsi azt is elmondta, hogy egy halottat vitt le, és nagyon nehéz volt, nehezebb, mint az élő ember, amit nem értettem, mert a halottban már nincs benne a lelke, ezért könnyebbnek kell lennie.

A szomszéd bácsival mindenki beszélgetett, aki felfelé vagy lefelé ment a lépcsőházban, de mindenki ugyanazt kérdezte meg tőle, hogy nem dolgozik-e, ami buta kérdés volt, hiszen persze, hogy nem dolgozott, hiszen ott dohányzott a lépcsőházban, de azért ő mindig elmondta, hogy éppen szabadnapos, vagy pedig éjszakára megy.

Egy napon aztán már nem állt ott a bácsi, csak a füst, amit ki szokott fújni, és apa azt mondta, hogy nem kellett volna annyit dohányoznia, pedig ő is dohányzik, főleg akkor, ha ki akarja szellőztetni a fejét, mert munkahelyi problémái vannak.

De ez csak azért jutott eszembe, mert ez a bácsi sem ott akart lenni, ahol volt, hanem valahol máshol, és szerintem ez nem jó, mert így az ember sosincs sehol igazából.

Mire mindezt végiggondoltam, felébredt, és odaadhattam végre a levelet, mert a levélben sose dadogok, amikor elmesélem, hogy mi történt velem, akkor éppen azt, hogy képmagnót vettünk külföldön.

Álmos volt, és úgy pislogott rám, mintha meglepődne, hogy ott vagyok, bele is nézett a falitükörbe, hogy ott is látszom-e. Ott is látszódhattam, mert megölelt, és éreztem az illatát, virágillat is volt, meg olyan, amikor megizzad az ember, és az is nagyon jó volt, selymes volt a hálóinge, meg virágos, mint az illata.

Akkor hirtelen nem tudtam mit mondani, mert nagyon melegem lett, de nem úgy, ahogy az embernek a strandon van melege, hanem valahogy máshogy, mintha a lábamban is meleg lett volna, meg a gyomromban bizsergett valami jó érzés, mintha izgulnék, pedig most nem kellett azt mondanom, hogy „tanárnőnek tisztelettel jelentem”, de ez is jó volt, nem úgy, mint akkor, amikor félek dadogni.

Nem tudom, lehet-e az időt úgy elnyújtani, hogy egy percből több perc legyen, mint amikor az elem kezd kifogyni a magnóból, amit felviszünk a tetőre, és úgy játssza le a számokat, hogy mindenkinek mélyebb a hangja, mint szokott, de ha lehetne ilyen, én szívesen kipróbálnám az idő ilyen kinyújtását, hogy ne múljon el olyan hamar az ölelés, és még sokáig érezzem, hogy ő nagyon szeret engem.

De a valóságban nem lehet ilyen, mert az idő nem olyan, mint a kazettás magnóm. Így inkább megmutatta a szobáját, amit már láttam, és megkérdezte, hogy elmondjon-e egy titkot.

Az ember azért kérdez meg ilyesmit, mert nagyon el akar mondani egy titkot, ezért bólintottam, ő pedig elmondta, hogy megérkezett az első „menstruációja”.

Ez valami nagy dolog lehet, mert sokáig csendben voltunk, és csak nézte arcomat, hogy mit szólok.

Nem tudtam mit szólni, mert nem tudtam, mi az, amit ki sem tudtam mondani, nem azért, mert dadogok, hanem mert idegen szó volt, de olyan lehetett, mint amikor nekem

érkezett meg a várépítőm, amit már nagyon vártam, és nem akartam senkinek se megmutatni először.

Kicsit szomorú lettem, mert azt vártam, hogy megmutatja nekem a menstruációját, de azt mondta, hogy nem lehet, mert az a hasában van, mire azt gondoltam, hogy becsap engem, hiszen hogyan is lehetne valami a hasában, ami csak nemrég érkezett meg, de aztán elmagyarázta, hogy ez olyan, mint egy betegség, amikor a lányoknak fáj a hasa, és sokat kell menni a fürdőszobába, meg nem szabad úszni az uszodában, és ez ahhoz kell, hogy lehessen majd kisbabájuk.

Most már, ha szerelmeskedne, lehetne kisbabája, azt mondta. Rossz érzésem lett, és el akartam bújni valahova, ahol nem látnak, be is csuktam a szememet, mert egyszer láttam egy képet apa fiókjában, egy újságban, ahol két ember szerelmeskedett, és az nagyon ijesztő volt, de apa kivette a kezemből, és azt mondta, kicsi vagyok még ahhoz.

Azt mondtam, sose fogok szerelmeskedni, valahogy biztosan máshogy is lehet az embernek kisbabája. De ő megvigasztalt, és azt mondta, ne aggódjak, nekem nem kell szerelmeskedni, ha nem akarok, és hogy attól, hogy megérkezett a menstruációja, ugyanúgy szabad játszánunk, de nem volt igaza, mert onnantól nem úgy volt már velem, mint korábban, sokkal kevesebbet játszottuk a Han Solosat meg a Leia hercegnőset, és nem fogta meg a kezemet olyan sokszor.

Talán azért, hogy megvigasztaljon, adott nekem ajándékba később egy videokazettát, amire felvett nekem egy filmet, azt mondta, tetszeni fog, mert a kisfiú olyan benne, mint én, és egy fehér kutyusa is van, amelyik repül, és az a feladata, hogy megmentse a Fantázia birodalmát.

Legalább ezerszer megnéztem ezt a filmet, főleg azt a részt, amikor a gyerekek, akik bántják a kisfiút, bebújnak egy kukába az utcán, mert félnek a kisfiú repülő kutyusától, mert én is szerettem volna megbüntetni azokat, akik csúfolnak azért, mert dadogok, és mert olyan furcsán megyek.

Az egyik ilyen fiú a gyomromba is vágott egyszer a játszótéren, nagyon fájt, azt hittem, be fogok pisilni, de csak sírtam, és hazamentem még többet sírni. Anya azt mondta, én is vágjak vissza a fiú gyomrába, de én nem csinálok ilyet, mert akkor az meg annak a másik fiúnak fájna, elég lenne, ha egy kicsit megkergetném a repülő kutyussal, és be kellene bújni a kukába.

Persze megbeszéltem ezt a dolgot a legjobb barátommal is, aki mérges lett, annyira, hogy sírt is kicsit, mert bántottak engem, de azt mondta, hogy ne törődjek vele, mert én csak

azt tudhatom, ki bántott, és azt nem, hogy miért, azt csak az Isten tudja, és majd ő elintézi a dolgot valahogy.

És azért, hogy hamar elfelejtsem az egészet, elmesélte nekem szupertitkos új regényének a történetét, amit akkor fejezett be a spirálfüzetben, és ami arról szólt, hogy van egy magánnyomozó iroda Párizsban, ami Franciaország fővárosa, és ott dolgozik négy magyar ember, akik nagyon viccesek, mert igazából egyik sem akart magánnyomozó lenni igazából, csak elfogyott a pénzük, amit a lottón nyertek, így muszáj volt nekik megélni abból, hogy magánnyomoznak.

Szóval jött egy ügyfél azzal, hogy követi valaki, és ki kellene nyomozni, hogy kicsoda, de aztán kiderült, hogy az a valaki egy időutazó, aki a jövőből érkezett, mert ellopott egy időgépet, és itt akart hatalmas lenni meg gazdag, és volt neki mindenféle olyan gépezete, ami csak a jövőben van, a jelenben meg még nincs, mert nem találták fel.

Nagyon izgalmas volt a könyv, volt benne hajótörés, meg repülőlezuhanás, meg dzsungel, meg vicces párbeszéddek is, mert nagyon jó vicces párbeszédeket tudott írni.

De akkor valami szörnyű dolog történt, elmentünk a moziba, és megnéztük a Házibuli című filmet, és én nagyon szégyelltem magam utána, mert szerelmes lettem a főszereplő kislányba, aki tizenkét éves volt, de az is lehet, hogy már tizenhárom, és majdnem olyan szép szemekkel nézett, mint ő, de csak majdnem, de mindegy volt, mert én onnantól egy kicsivel többet gondoltam rá, mint a legjobb barátomra, és emiatt lelkiismeret-furdalásom lett.

Kinevetett, és azt mondta, hogy nem baj, ha szerelmes vagyok abba a lányba, mert ő csak egy színésznő, nagyon messze lakik innen, Franciaországban, pont ott, ahol a négy magánnyomozó a könyvében, és ezért nem tud velem képregényeket nézegetni, meg csillagokháborúját játszani, bár azt már akkor nem játszottuk, de sokat mesélt nekem Istenről meg a Jézuskrisztusról, amit biztos nem mesélne olyan sokat az a franciaországi színésznő lány, mert messze lakik, és nem ismer engem.

Apa akkoriban megmutatott nekem egy számot, amit aztán rögtön felvettem, és meghallgattam egymilliószor, de ebben magyarul énekeltek egy világról, amit én álmodtam magamnak, és ahova, hogy belépj, hit kell.

Megmutattam ezt a számot neki is, és ő megkérdezte, hogy én milyen világot álmodtam magamnak, ahova be szeretnék lépni, ha majd hiszek benne.

Ezen sokat kellett gondolkodnom, de aztán azt mondtam, hogy egy olyan világot álmodok magamnak, ahol apának nem kell külföldön dolgoznia, mert itthon tud lenni, sok számot mutatni nekem, és odatenni az ujjaimat a gitáron, ahova kell, hogy szépen tudjam játszani, amit akarok, aztán meg abban a világban anya sem ücsörög annyit a konyhában a

kisrádiót hallgatva, és nem kell többet lemennem a boltba kevertért, mert nem olyan szomjas már anya, és veszekedni sem kell amiatt, hogy „anyagi problémáink” vannak, meg „válságba került” a házasságuk, amit egyszer mondott apa.

Meg aztán abban a megálmodott világban szépen tudok beszélni, nem zárul be a szám, amikor ki akarom mondani a „t” betűt, vagy jegyet veszek a buszon, vagy meg kell kérdeznem valakit az utcán, hogy hány óra van. És a kiskutya is velünk van, nem pedig megszakadt szívvel vár ránk szomorúan a másik gazdinál.

És nem vagyok fogyatékos abban a világban, ugyanúgy vannak barátaim, mint a többieknek, és ugyanúgy lesz majd feleségem meg kisfiam is, de az is lehet, hogy kislányom, és azt is jó lenne megálmodni és hinni benne, hogy híres vagyok, mint a Slamó, aki írta az álmodós világos dalt, és együtt adunk autogramot a legjobb barátommal, ő azért, mert szép könyvet írt, én meg azért, mert egy jó számot játszok a gitáron, és el is tudom énekelni.

Azért is jó énekelni, mert akkor nem dadogok, de az énektanár azt mondta, hogy „kappanhangom” van, ami nem tudom, hogy mit jelent.

Az én álmvilágom kicsit belenyúlik a legjobb barátom álmvilágába is, ahol iskolába ment aznap a kistestvére, nem pedig a mennyországba, és ahol szabadon lehet beszélgetni az Istennel meg a Jézuskrisztussal, mert válaszol is, nem úgy, mint ebben a világban, ahol ő már nagyon régóta várja a választ arra a kérdésére, hogy miért ment el a kistestvére a mennyországba.

Azon az estén, amikor megnéztük a Házibuli filmet, valami történt velem otthon, amit már tudtam, hogy történni fog, mert az Ifjúsági Magazinban olvastam, hogy ilyen szokott történni a fiúkkal, és utána ki kellett mennem a fürdőszobába mosakodni, mert minden tiszta ragacs lett, de ezt el sem mondtam a legjobb barátomnak, mert annyira szégyelltem magam, és anyának se mondtam el semmit.

Azért történhetett ez, mert álmodtam valamit, ami olyan volt, mint amikor pisilni kell éjszaka, és azt álmodom, hogy felkelek, és kimegyek a vécére, pisilek, de igazából alszom az ágyamban, bepisilek, aztán meg arra kelek fel, hogy meleg az ágy és vizes, mert pisis.

Annak a Slamónak meghallgattam egy másik dalát is, de az nagyon félelmetes volt, mert egy keselyűről szólt, és nagyon féltem tőle, de aztán egy másik nagyon szép számot is felvettem ugyanarra a kazettára, amiben egy bácsi elment világgá, de azért még visszanezett, és nézte a messzeséget, és azt énekelte, hogy vissza nem jön többé soha.

Azért hallgattam meg ezt is egymilliószor, mert sokszor eszembe jutott, hogy nekem is el kellene menni világgá egy bottal meg tarisznyával, amibe betenném a Mars csokit, amit apa hoz haza mindig külföldről, meg kólát is, meg olyan kenyeret, amit csak anya tud sütni, és

csak mennék, mennék, biztosan jó lenne, és biztosan elérnék egyszer valahova, ahol jó lenni, mert sokszor mondtam magamnak a tükörben, hogy itt nem jó lenni, ahol apa nincs, ahol anya a kisláccal beszélget, és ahol a legjobb barátom tud csak megvigasztalni, de már ő sincs ott mindig, mert elkezdett diszkóba járni.

A diszkónak az volt a neve, hogy Hangulat, de ő csak azt mondta, hogy Hangi, mert így felnőttesebb volt, és oda ment mindenki péntek meg szombat este nyolc óráig, aki nem volt fogyatékos, meg nem dadogott, bár ő azt mondta, hogy szerinte engem is beengednének, nem kellene beszélnem.

Ott is zene szól, csak másmilyen, mint amit én szoktam felvenni a kazettáimra, de azért a diszkós játszik olyat is, amit én szeretek, azt mondta, és amikor lassú szám megy, akkor a fiúk meg a lányok csókolóznak, aki mer.

Én nem akartam odamenni, de egyszer mégis elmentem, mert anya megengedte, és az ő anyukája is szólt anyának, hogy engedje meg, mert vele megyek majd.

Bemutatott a barátainak, akik nem is köszöntek, csak azt mondták, hogy még kicsi vagyok, pedig ez nem is volt igaz, és utána sört ittak, amit tudom, hogy nem szabad, de én is ittam egy kortyot, de majdnem kifordult a belem, mert nagyon keserű volt, és rossz ízű lett a szám, még jó, hogy nem kellett csókolóznom.

A zene a diszkóban nagyon hangos volt, nekem sokkal kisebb hangszóróm volt otthon, és nem is lehetett hallani, csak a dobot, és olyan sokan voltak, hogy nem is tudtunk leülni zenét hallgatni, csak mászkáltunk le meg fel, ő beszélgetett sok emberrel, akiket én nem ismertem, de szomorú lettem, mert egyszer csak otthagyt, elveszett, és nem tudtam, hova menjek, mit csináljak, pisilnem is kellett, és nem tudtam, hol van a vécé, rossz volt, és haza akartam menni.

Aztán vége lett, és nem találtam a ruhatárjegyet, amivel visszavehettem volna a kabátomat, ezért meg kellett várni, amíg mindenki elveszi a maga kabátját, és az utolsó maradt az enyém, de már nagyon késő volt, és anya az ablakban várt, kiabált velem, sírt és aggódott, hogy én is elvesztem, mint apa.

A legjobb barátom megvédett, megmondta, hogy a kabátjegy volt a hibás, nem én, és ez soha többet nem fog előfordulni, ami igaz is volt, mert soha többet nem megyek diszkóba, mondtam.

Mindig rájövök, hogy nekem mi a jó, mert aztán láttam a világ legeslegjobb filmjét, aminek az a címe, hogy Vissza a jövőbe, és azt mondtam, hogy meg akarom nézni még legalább tízmilliószor, lehet, többször, mint a Csillagok háborúját, és én is időutazni akarok, látni a szüleimet fiatalon, mint a Marty McFly, megnézni, amikor még anya nem festette a haját,

hanem hosszú volt és barna, mert azt mondta apa, hogy igazi „hippilány” volt, ami azt jelenti, hogy virágos ruhái voltak, meg virág a hajában is, meg a mosolya is olyan volt, mintha kinyílna egy virág, de ezt csak szégyenlősen mondta apa, mert valami más virág kinyílásáról is akart beszélni, csak közben anya elpirult, és azt mondta, hogy fogja be a száját, de közben nagyon nevetett, és azóta is azt a nevetést szeretném látni, mert akkor tudom, hogy minden rendben van.

A film után addig nyaggattam anyáékat, míg el nem mesélték, hogyan ismerkedtek meg, és ez nagyon tetszett, mert majdnem olyan volt, mint a George McFly meg a Loreen, azzal a különbséggel, hogy ők egy kávézóban beszélgettek először, anya és apa meg egy pizzázóban.

Anyának persze már korábban is tetszett apu, de akkor még anya nagyon kislány volt, és egy lépcsőn ücsörgött mindig a barátnőjével, közel a sportpályához, aminek a helyén a nagy szupermarket épült, és ahol eltörtem az ujjamat, mielőtt még kész lett volna a szupermarket, és leste apát, aki akkor már tizenhat éves nagyfiú volt, hosszú hajjal, kék szemmel, és hasonlított a Led Zeppelin énekészére, aki pedig a legjobb énekes a világon, legalábbis anya szerint, de apa sose vette észre őt, mert anya még picike volt.

Aztán sok évvel később történt, hogy anya egy pizzázóban dolgozott, de csak három napig, mert egyébként énekesnő akart lenni, apa meg gitáros rockzenész, és anya szolgálta ki apát, aki ott ebédelt az egyik barátjával, aki azt mondta, nézd csak, az a szőke csaj téged sasol a bárpult mögül.

Apa megnézte a lányt, és azt mondta a barátjának, hogy ott van a leendő kisfiam édesanyja, pedig még nem is gondolt gyerekvállalásra, meg éppen szakított vele a barátnője, és apának ezért nagyon fájt a szíve, és csak arra gondolt, hogy elmegy Párizsba a Jim Morrison sírjához, mert ott sok bort szeretne inni, meg nagyon sok cigit elszívni, de aztán már nem jön haza soha többé.

Megvolt a buszjegye is Párizsba, ami ugyanaz a város, ahol a legjobb barátom könyvének szereplői laknak, és apa már indult is volna, de inkább elkérte anya telefonszámát, és felhívta őt telefonon, hogy megbeszéljen vele egy „randevút”.

A randevú vicces volt, mert apa barátai is elmentek, de nem azért, mert megbeszélték apával, csak mindenki kíváncsi volt, hogy kivel találkozik apa, mert a barátai tudták, hogy apának fáj a szíve, és aggódtak érte, hogy nehogy megszakadjon, mint később a kiskutyánknak.

De apa szíve nem szakadt meg, hanem meggyógyult, és még azt is elmesélte nekem titokban, hogy először a folyóparton szerelmeskedett anyával, de nagyon csíptek a szúnyogok,

mert nyár volt, és ezért be kellett menni az éjjel nappali boltba venni szűnyogriasztó sprét, és vicces volt, mert mások is álltak sorba szűnyogriasztó spréért, fiúk meg lányok.

Aztán anya meg apa zenekart alapítottak, anya énekelt, apa gitározott, apa egyik jóbarátja dobolt, meg volt egy másik hangszer is, de arra már nem emlékszem, hogy mi.

Apa elmesélte, hogy a garázsukban próbáltak, és az volt a nevük, hogy Tangerine, ami azt jelenti angolul, hogy mandarin, de fontosabb, hogy ez egy Led Zeppelin számnak a címe, és anya választotta.

Sok saját dalt írtak, de játszották a kedvenc számaikat is, mindegyik a szerelemről szólt, meg az időről, hogyan múlik, meg arról is, hogy a világ szép, és nem szabad elrontani mindenféle háborúval, és hogy nagyon, nagyon rövid az élet. Ilyeneket zenéltek.

De aztán olyan sokat szerelmeskedtek, hogy megszülettem, és akkor egyszeriben véget ért a zenekarosdi, mert anya apukájának, aki az én nagypapám is, nem tetszett, hogy én jövök a világba, és nem engedte be az ajtón anyát, ezért elköltöztek először apáékhoz, de ott sokat veszekedtek, és inkább egy külön lakásba mentek lakni, az meg sok pénzbe került.

Anya nagyobb zeneiskolába akart menni, ahol még szebben megtanul énekelni, apa meg nagylemezt akart csinálni, de egyik sem sikerült, mert sokba került a pelenka meg valakinek vigyázni is kellett rám, és a nagyiéknak nagyon sok dolga volt, ezért apa elment dolgozni a gyárba, ahol éjszaka is bent kellett lenni, anya pedig otthon maradt velem, és néha segített takarítani a lépcsőházat, meg a szomszédok lakását, mert nagyon piszkosak voltak.

Nem tudom, anya meddig tudott még énekelni, nekem még biztosan dúdolt valami csodaszép dalt, mert emlékszem rá, hogy az egyik arról szólt, hogy apa egy szó volt anya nevében, anya meg ismerte apa titkait.

Apa megtartotta a gitárját, sok lemezt vásárolt, és éjszaka, amikor mindenki aludt, azokat hallgatta, és sok bort ivott hozzá, mert az jó a szép zenéhez.

De igazából oda mennék vissza az időben, amikor én még nem voltam, és apa elkérte anya telefonszámát a pizzázóban, és csak leülnék a szomszéd asztalhoz, úgysem ismernének meg, mert nem tudják, hogy kisfiuk lesz, azt sem, hogyan fogok kinézni tizenhárom évesen, és nézném őket, de az is lehet, hogy nem bírnám ki, és odamennék szólni, hogy apa soha ne menjen külföldre dolgozni a jövőben, és anya soha ne küldjön le engem kevertért a boltba, mert tudom, annyira szeretjük egymást, hogy a külföldi munka, meg a kevert nélkül is jól megleszünk.

De a világ legeslegjobb filmje után anyával mégsem a múltról beszélgettünk, hanem a jövőről, mert februárban jött a pályaválasztás, és el kellett döntenem, hogy milyen iskolába akarok menni.

Apa azt mondta, és közben egyszer olyan volt, mintha sírna a szeme, hogy az ő szülei még azt tanácsolták, hogy tanulj, fiam, és majd viszed valamire, meg azt, hogy dolgozz, fiam, és majd viszed valamire, de már nekik sem volt igazuk, nem azért, mert be akarták csapni, hanem mert apa hiába dolgozott és tanult, mégsem vitte semmire, így mondta apa szó szerint, de szerintem ez nem igaz, mert apa csodaszép dolgokat tudott játszani a gitárján, és megtalálta anyát, és szépen felneveltek engem is, de apa itt be is fejezte, csak még annyit mondott, hogy inkább hallgassak meg egy dalt, ami arról szólt, hogy keresd meg az igazi vágyad, és tedd azt, amit akarsz.

Anya kiborult, vagy úgy csinált, mint amikor kis szokott borulni, mert kiabálni kezdett, hogy még erre is alkalmatlanok ők ketten, hogy helyes utat mutassanak nekem, és arról kezdett beszélni, hogy milyen régen énekelt, meg hogy többet beszélget a kisorádióval, mint apával meg velem.

Aztán rám néztek, leültek, megkérdezték, mi akarok lenni, és nagyon figyeltek.

Tudtam, hogy figyeltek, mert mindig tudom, ha figyelnek, vagy pedig csak úgy tesznek, mintha figyelnének, vagy ha nagyon akarnak figyelni, de nem tudnak, mert magukra figyelnek.

Olyan lehet ez, mint amikor szól a rádió a konyhában anyának, a szobában meg apa lemeze, én pedig éppen valamelyik kazettát hallgatom, és egyikünk sem tud figyelni a saját zenéjére, csak itt olyan zene szól, vagy inkább valami zaj, ami belül szólal meg az emberben, és nem hagyja, hogy a valódi zenére figyeljen.

A legjobb barátom egyszer azt mondta, de ez már később volt, hogy a szüleimnek annyi baja van önmagukkal, hogy még arra sem reagáltak, hogy megszülettem, nemhogy arra, hogy miért dadogok, vagy mi akarok lenni, vagy ki vagyok én egyáltalán.

Igaza lehet, az embernek valahol be kell érnie saját magát az időben, mielőtt maga is egy új időt terem, ezt viszont magam találtam ki, és le is írtam egy másik füzetbe.

A kérdésre, hogy mi akarok lenni, azt mondtam, hogy nem tudom, így apa meg anya azt javasolták, hogy akkor menjek gimibe, és majd remélik, hogy négy év alatt kitalálok valamit, amit majd a főiskolán úgy igazán megtanulok.

Anya elkezdett valamit mondani arról, hogy milyen nehéz bekerülni oda, meg hogy mennyit kell tanulni, és hogy én nem vagyok az a fajta, amivel tudom, hogy azt akarta mondani igazából, hogy fogyatékos vagyok és dadogok, de apa lezárta a beszélgetést azzal, hogy előbb vegyenek fel a gimibe, mert ott is van most már felvételi.

A biztonság kedvéért még ráírtuk a jelentkezési lapra azt az iskolát is, ahol bolti eladónak lehet tanulni, meg azt, ahol szakács vagy pincér lehet az ember, bár nem voltam benne biztos, hogy elbírnám a nehéz tálcákat.

A gitározásról nem beszélgettünk.

Mielőtt elmentünk aludni, apa megkérdezte, hogy nem akarom-e odaadni valakinek a várépítő játékot, mert már nagyon régen nem játszottam vele, mire azt feleltem, hogy de igen, mert már nyolcadikos nagyfiú lettem, és a nyolcadikosok nem játszanak már várépítővel, legalábbis ezt mondta a legjobb barátom.

Azért nagyon fájt valamiért a szívem, amikor ránéztem a tornyokra meg a katonákra, mert nagyon szomorúak voltak, még a toronytető, aminek nincs is arca, hogy megmutassa, milyen szomorúnak lenni, valahogy mégis olyan volt, mert a tetőablak, amit nyitva szoktam tartani, most félig be volt csukva, mint valakinek a szeme, aki éppen sírt.

Én is majdnem sírtam, mert azt éreztem, mint amikor anyu elvitte a kiskutyát, csak most senki nem vitte el a várat, hanem engem vitt el valami egy másik életbe, ahol már nem engedem be anyát a fürdőszobába, és ahol szégyellem magam, mert szőrök nőttek rajtam, és ahol látszik, a hónom alján meg a mellkasomon, ott le is borotválom titokban, de a lábamon nem tudom leborotválni, mert hosszú lett a két lábam, és nem hordtam már rövidnadrágot, nehogy meglássák a lányok az iskolában, hogy szőrös a vádlim meg a combom.

Ebben az új életben már nem sírhatok, amikor akarok, és nem ölelhetem meg a legjobb barátomat, és nem tűzhetem ki a Luke Skywalker jelvényemet, mert kinevetnek a többiek, pedig tudtam, hogy sok fiú még mindig gyűjti a Jedi-kártyákat, amiket egy butikban lehet kapni, és a butikos néni hozza őket a fővárosból, egy másik butikból.

Jobban szerettem a régi életemet, amikor nem kellett pályát választanom, mert bármi lehettem, ami csak akartam, és jó volt bárminek lenni, sokkal jobb, mint valaminek lenni, amit egy másik iskolában kell megtanulni, ahol senkit nem ismerek, ahol nem is tudják, hogy dadogok, de majd észre fogják venni.

De a várral kapcsolatban az is eszembe jutott, hogy az iskolában van egy pályázat, amire lehet jelentkezni, és én titokban már jelentkeztem is, bár igazából a törtanár bácsi beszélt rá, mert érdekelték a várak. Azt mondta, hogy ki kell választanom egy magyar várat, elmenni oda, meg elmenni a könyvtárba is, ahonnan ki lehet kölcsönözni olyan könyveket, amiből megtudhatom, hogyan épült a vár, és írnom kell egy nagyon hosszú dolgozatot, legalább harminc oldalt, meg le is rajzolhatom a várat, ha akarom.

Anya meg apa nagyon örült, hogy jelentkeztem, azt mondták, hogy „kreatív” vagyok, és utána azzal telt el sok hét, hogy olvastam, meg írtam, meg rajzoltam, meg el is mentünk a tatai várhoz, mert azt választottam.

Nagyon szép tó van mellette, az a neve, hogy Öreg-tó, és a vár is nagyon szép, olyan, mint a képeskönyvben, amit a könyvtárból kölcsönöztem ki.

Anyával mentem el vonattal, és amikor sétáltunk a várban, anya azt mondta, hogy valami furát érez, mert már járt itt, pedig nem is, és meg tudta mondani, hogy hol van lépcső, meg hogy merre kell menni, pedig ezt nem is tudhatta.

A dolgozatom nagyon szép lett, harmadik lettem vele a pályázaton, és kaptam egy oklevelet, ami azt bizonyította, hogy a gimiben is ugyanilyen okos leszek, és mehetek majd „főiskolára”, ahol talán még gitáros is lehetek.

De az még messze volt, mert előbb jött szilveszter, amikor két olyan dolog is történt velem, amit csak a legjobb barátomnak mondtam el.

Az egyik az volt, hogy sok bort ittam, igazából nem is sokat, azt mondták, hogy két pohár bor az nem sok, de akkor én még csak pezsgőt ittam régebbi szilveszterkor, ha fent tudtam maradni éjfélig, de nem mindig tudtam, és az is csak kölyökpezsgő volt, ami nem felnőtteknek való, most meg igazi bort ittam, vöröset, hordóból lopótökkel, mert egy olyan házban voltam házibuliban, ahol volt borospince, mint a tatai várban.

Anya nem akarta megengedni, hogy házibuliba menjek, de végül is már diszkóban is voltam, ahova nem megyek többet, ezért apa elengedett a házibuliba.

Ott ittam a bort, és aztán kiestem az ablakon, de nem lett bajom, mert nem emeletes házban voltunk, meg a kertbe estem ki, és odajött egy nagy kutya megszaglászni, de nem bántott, a többiek meg nevettek, de ez nem olyan volt, mint amikor az iskolában nevettek ki, mert én is nevettem, és tényleg vicces volt az egész a vörösborral, meg a kutyával, meg attól, hogy nem tudtam rendesen menni.

Nem dadogtam, csak viccesen beszéltem, és azt mondták, hogy jó fej vagyok, amit még sose mondtak nekem, és ha ilyen sok csodát tud okozni a vörösbor, akkor máskor is kellene innom, erre gondoltam.

De tudtam, hogy anya meg apa nem örülne neki, ezért nem mondtam el nekik, és azt sem mondtam el nekik, hogy bedugta egy lány a nyelvét a számba, mint a filmekben, és ez nem olyan volt, mint amikor a Leia hercegnőset játszottuk, mert ott csukva volt a szánk, nem pedig nyitva, mint ahogy az a lány csinálta, de nagyon kár, hogy nem a legjobb barátom.

Szép lány volt, barna volt a haja, meg a szeme is, és először a kezemet fogta meg, aztán meg kimentünk a ház elé, és ott tette a nyelvét a számba, ahogy megcsókolt. Tudom,

hogy nekem kellett volna megcsókolnom őt, mert én vagyok a fiú, de igazából utána én is megcsókoltam, mert nagyon tetszett a dolog, csak kicsit szédültem a vörösbor miatt, ezért becsuktam a szemem, de aztán inkább kinyitottam, és láttam, hogy a lánynak is csukva van a szeme.

Aztán el kellett mennie haza, de előbb felírta egy papírra, hogy hol lakik, és odaadta.

Végig ott maradtam, amíg tartott a házibuli, csak kettőt láttam mindenből, és úgy tudtam megint egyet látni, hogy az egyik kezemmel eltakartam az egyik szemem, de akkor is jó volt, ha csak becsuktam.

Aztán nagyon szomjas lettem, de azt mondták, nem adnak több bort, pedig már kezdett visszajönni a rossz érzés, hogy vége nemsokára a házibulinak, és nem merek majd elmenni a Széplányhoz, vagy ha elmegyek, már nem akar majd megint megcsókolni, mert dadogni fogok.

De aztán reggel lett, hazamentem aludni, és semmit nem meséltem el anyának, csak apának árultam el a szobámban, hogy lett egy barátnőm, mire apa meglepett, mert nem mondott semmit, csak megpuszilta a kezemet, amit soha nem szokott, és könnyes volt a szeme, mintha sírni akarna, de csak annyit mondott, hogy aludjak. Biztosan ő is fáradt volt, mert anyával megnézték a szilveszteri műsort a tévében.

Másnap olyan sokáig aludtam, hogy nem mentem el a Széplányhoz, de nem is baj, mert nagyon izgultam, és nem akartam menni, de aztán két nappal később mégis elmentem.

Nem volt először otthon, de aztán pont jött fel a lépcsőn, nagyon örült nekem, majd nem feldöntött, úgy megölelt, és azt mondta, ha ma se mentem volna el, akkor megszerezte volna a címet, és ő jött volna el hozzám, mert nagyon tetszem neki.

Sokat beszélt, ezért nekem nem kellett megszólalni, ami nem baj, mert ő nagyon szépen beszélt, mint egy színésznő a filmekben, én pedig nem tudok szépen beszélni.

Megint csókolóztunk, és megmondta, hogy most már mi „járunk”, aminek nagyon örültem, mert még soha nem jártam senkivel.

Szerettem volna, ha ő is eljön hozzánk, de először elpakoltam a váramat meg a sok játékot, nehogy azt higgye, hogy még kisfiú vagyok, csak a könyveket hagytam a helyükön, de azért eltettem a hátsó polcra a mesekönyveket is, és olyanokat hagytam elől, amiket nagyobb gyerekek olvasnak, mert azt akartam, hogy lássa, milyen sok könyvem van, és mind olvastam már.

A legjobb barátom fényképét is eltettem, de emiatt nagyon szégyelltem magam később, mert nem szabad lett volna úgy tenni, mintha nem is lenne, mert az igazság az, hogy amióta ő is járni kezdett valakivel már a tavalyi nyolcadik osztály óta, azóta nagyon keveset

találkoztunk, akkor is inkább csak elmesélte, hogy szerelmes meg minden, és már ment is a barátjához.

Egyszer mondtam neki, hogy de hát én vagyok a barátja, mire azt mondta, hogy buta vagyok, az nem olyan.

Most már tudtam, hogy miért nem olyan, mert a Széplánnyal sem úgy voltam, mint a legjobb barátommal, inkább olyan volt, mintha most már ketten lalnának a szívemben, de ettől a szívem nem lett kisebb, csak lett benne még egy szoba, és így bőven elfértek ők ketten, meg a többiek is, akiket szeretek.

Senki nem volt otthon, ezért a nagyszobában néztük a tévét, de közben sokat csókolóztunk, pedig nagyon érdekes volt, amin a tévében ment, mert azt mutatták, hogy egy nagy falat kalapálnak, és elhordják a köveket meg a drótokat, és sok ember nevetett meg tapsolt, de aztán nem tudtam követni a filmet, mert egyre többet csókolóztunk, és én nagyon be akartam dugni a kezemet a Széplány bugyijába, de nehéz volt, mert farmernadrág volt rajta.

Senki nem mondta, hogy ezt kell csinálni, de nagyon szerettem volna érezni, hogy milyen lehet a bugyija, és ő kigombolta a nadrágját, meg lehúzta a cipzárt, hogy könnyebb legyen nekem, és akkor sikerült, és odabent minden forró volt, és nagyon csúszós, és meg is lepődtem, mert nem tudtam, hogy olyan lesz, de akkor ő úgy szorított engem, ahogy senki azóta sem, és szuszogott a fülemben.

Aztán vége lett az egésznek, és hazamentem. Nem tudtam olvasni, és zenét hallgatni sem, sok kíváncságműsort mulasztottam el, pedig biztosan lett volna mit felvennem a kazettáimra, meg a világ legjobb filmjét sem néztem meg azon a héten, csak a Széplányra gondoltam, meg arra, hogy megint szeretném bedugni a kezemet a farmernadrágja alá.

De aztán nem történt meg újra, mert egyszer azt mondta a buszmegállóban, hogy már nem akar velem járni, és felszállt a buszra, én meg nem.

Nagyon fáj a torkom, meg a gyomromban éreztem, hogy valami nem jó, és elmentem a legjobb barátomhoz, aki meglepődött, hogy ott vagyok, de valamit látott az arcomon, mert megsimogatott, behívott, leültünk az ágyra, és akkor nagyon elkezdtem sírni, bejött az anyukája, de ő kiküldte, és csak fogta a kezemet, és nem is kérdezte, miért sírok, mert a legjobb barátok úgyis tudják, és egyszer csak már nem sírtam, mert úgy éreztem magam, mint egy kiszáradt kút, és biztos voltam benne, hogy soha többet nem lesz barátnőm, de majd szívesen emlékszem vissza a Széplányra.

Mosolygott, és azt mondta, ne beszéljek butaságot, és újra megölelt engem, és nagyon boldog voltam, hogy megint ott van, és mindig ott van, és soha nem hagy el.

Aztán betakart egy takaróval, azt mondta, hogy pihenjek, amíg ír nekem valamit.

Amikor felébredtem, egy füzetlap volt mellettem, nekem írta, csak nekem, ezt:

Átáramlik bennem a világ, én is átáramlok a világon. Nem érint engem, nem érintem őt. Nem súrlódunk, nem állunk ellen, nem simogat, nem simogatom. Érzékeljük, de nem érezzük egymást. Nem lesz hidegebb a világ általam, nem leszek melegebb a világ által. Nem változik meg a világ, nem változtat meg a világ, nem változom. Nem bánt, nem akar, nem fogad be, de elfogad. Nem leszünk egymás részei. Nem tanulok a világtól, nem tanul tőlem a világ. Hagyom a világot lenni, hagy a világ lenni, amilyen vagyok. Nem leszek több, nem leszek kevesebb, nem leszek öregebb, nem fiatalít, egy anyagból vagyunk, de nem kapcsolódunk, nem álmodunk egymásról, nem is vagyunk talán.

Anya kérdezte meg pár nappal később, hogy miért nem jön a Széplány, és mondtam, hogy már nem jár velem, mire anya leült velem beszélgetni, de nem beszéltünk sokat, csak azt mondta, hogy a végén mindenki elhagy, de az a fontos, hogy én ne hagyjam el magamat, amit nem értettem, mert hogyan is hagyhatnám el magamat, hiszen én mindig megvagyok magamnak.

Tudom, hogy azért mondta ezt, mert attól félt, hogy apa el fogja őt hagyni, és ezért inkább az történt, hogy nemsokára ő hagyta el apát. Akkor történt ez, amikor beszélgettek a konyhában, mert apa itthon volt, és azt mondta neki, hogy ne jöjjön haza többet, mire apa azonnal elment otthonról, és nagyon sokáig nem láttam. Utána megint nem hallgattam a kívánságműsort, és nem néztem meg a világ legjobb filmjét, és nem érdekelt az sem, hogy a legjobb barátom is abbahagyta a járást az ő barátjával, pedig annak azért örültem kicsit.

És anya még többet ült a konyhában, és még több kevertet ivott a kisorádió mellett, és arra gondoltam a szobában, hogy én nem szeretnék már vele lakni, de apával sem, mert ő meg nem jött haza, és nem írt nekem levelet, és azt hittem, csak a legjobb barátom menthet csak meg, de ő meg azt mondta, hogy ez nem igaz, mert csak a Jézuskrisztus menthet csak meg.

Amikor megvolt a barátja, nem emlegette sokat a Jézuskrisztust, de amióta megint sokat találkoztunk, megint sokat beszélt róla, és azt mondta, hogy nagyon szeretné megérteni, hogy mi történt azzal a szegény áccsal meg a barátaival, akik először elfutottak meg elbújtak, mert olyan gyávák voltak, de aztán pár nappal később előjöttek, nagyon bátrak lettek, és azt mesélték mindenkinek, hogy ez azért van, mert feltámadt a barátjuk, látták őt, ami azt jelenti, hogy a halál többé nem tud kitolni az emberekkel, mert nincs is halál, és ezt mindenkinek el kell mondani, mert ez nagyon jó hír.

Azt is mondta a legjobb barátom, hogy amikor szomorú lesz, mert kádba fulladt a kistestvére, akkor csak erre tud gondolni, hogy ő is visszajön majd egyszer, és hogy az Isten nem haragszik rá, amiért nem engedte iskolába, mert a Jézuskrisztus azért halt meg, hogy az Isten senkire se haragudjon, senkit ne büntessen meg, senkinek ne legyen lelkiismeret-furdalása, és ezért mindenki boldog lehet, kedves lehet a másikhöz, és nem kell félni.

Én féltem, mert nem mertem megkérdezni, hogy amikor ezeket meséli nekem a szobájában, akkor miért iszik mindig valami sárga italt, amit az apukája szobájából hoz ki, aminek olyan a szaga, mint a ragasztónak, mert azt gondoltam, hogy azért issza, mert igazából fél, és akkor nem értettem, hogy miért nem inkább a Jézuskrisztussal beszélget, hogy ne féljen.

Ezt megmondtam anyának is, márminthogy a kevert ivása helyett beszélgessen a Jézuskrisztussal, de anya sírva fakadt, és azt mondta, hogy próbálta, de a Jézuskrisztus nem áll vele szóba, ami biztosan nem igaz, anya félreértett valamit.

Aztán egyik napon jött a „rendszerváltás”, és anya elvesztette a munkahelyét, azt mondta, pedig a munkahely nem ment sehova, csak anya nem mehetett oda többé, mert már nem kellett ott dolgoznia, és akkor visszajött apa, de nem költözött oda hozzánk, hanem a közelben lakott egy nagyon kis lakásban, amiben még kád sem volt, csak egy kis fülke, ahol zuhanyozni lehet, és azt mondta, baj van, mert anya „alkoholista” lett, mint a bácsi, aki leugrott a tetőről, ami azt jelenti, hogy már nem ő akar kevertet inni, hanem a kevert akarja, hogy még többet igyanak belőle, és a kevert ráveszi anyát, hogy menjen le a boltba, vagy ha nem akar, engem küldjön le, hogy vegyek még többet belőle, de emiatt anya már nem tud dolgozni, meg beszélgetni velem, és a Jézuskrisztus is biztosan ezért nem áll vele szóba.

Apa azt is mondta még a rendszerváltásról, hogy most már mindent szabad, amit azelőtt nem szabadott, de ezt nem nagyon értettem, mert azelőtt is csak olyat nem szabadott csinálni, ami tilos volt, veszélyes, meg káros.

Azt is mondta, hogy most új világ jön, az országunk olyan lesz, mint a külföld, lesznek olyan csokik meg üdítők a boltokban, és olyan ruhákban fogunk járni, amiket a Bravo újságban láttam a legjobb barátomnál, aki ajándékba kapta ezt az újságot.

Apa azt is mondta, hogy a legjobb barátom családja most pórul jár, mert a nagymamája „kommunista” volt, ami azt jelenti, hogy kihasználta, becsapta és elnyomta a többi embert, de a legjobb barátom azt mondta, hogy biztos, hogy ez tévedés, mert a nagymamája még azelőtt felkelt, mielőtt a nap, hogy elmenjen dolgozni egy irodába, és ott nagyon sok papírt kellett telegépelnie, meg telefonálnia, délután még hazavitt egy csomó másféle papírt, hogy otthon gépeljen tovább, és olyan kicsi lakásban lakott, mint apa, miután már nem nálunk lakott, és nagyon sokat dolgozott szombaton is, meg más napokon is ingyen, mert

példát kellett mutatnia, azt mondta a legjobb barátom. És megharagudott mindenkre, aki csúnyát mondott a nagymamájára, még apára is.

Aztán sok koporsót vittek egy nagy térre a tévében, és azt mondták, hogy újra el kell temetni valakit, mert régen börtönbe csukták őket, aztán megölték mindet, és most kibékülnek majd velük.

Szomorú dolog börtönbe csukni és megölni valakit, és szomorú, hogy csak akkor békülünk ki valakivel, amikor már meghalt, pedig olyan sok időnk lenne rá, miközben élünk.

De apa azt mondta, buta vagyok, mert itt csak arról van szó, hogy szembenézünk a múlttal, de azt is hozzátette, hogy szerinte mi magyarok még azzal sem néztünk szembe, hogy a németek idehozták nekünk a Jézuskrisztust a kereszttel, akkor, amikor az első királyunk legyőzte a Koppány vezért, akit a Vikidál Gyula énekelt az István a királyban, amit nagyon sokszor meghallgattam apu lemezjátszóján, mert nagyon szép dalok vannak benne, és olyankor mindig olyan szabad szerettem volna lenni, mint a madár, amelyikről énekeltek a lemez végén.

Én csak azt vettem észre a rendszerváltásból, amiről mindenki beszélt akkor, hogy teleragasztották a buszmegállókat plakátokkal, amiken emberek mosolyogtak csúnya fogakkal, és mindenkinek volt valami csapatneve, mint az iskolában az őrsöknek, amiket csináltunk az osztályban, de mi jobb neveket találtunk ki, mint ők.

És az újságos bódékban most már lehetett kapni szexújságokat is, amiket nézegettek a gyerekek a kirakatban, de aztán később egy csíkkal eltakarta az újságos néni azokat a részeket, amiken nem volt bugyi meg melltartó.

Engem inkább az érdekelt, hogy nem tudtam oroszul meg franciául tanulni rendesen az iskolában, és félévkor megbuktam, és akkor meg akartam halni, mert még soha nem buktam meg, de a két tanár mindig kicsúfolt, az egyik azért, mert nem tudtam kimondani a szavakat, és amikor felelni kellett, meg sem szólaltam, mert tudtam, hogy dadogni fogok, mert aki dadog, az mindig tudja, mikor fog dadogni, ezt onnan tudom, hogy volt még egy fiú az osztályban, aki így beszélt, és ő mondta ezt.

A másik tanár amiatt csúfolt, hogy hosszú hajam volt, mert megnövesztettem hátul azért, hogy olyan legyek, mint a kedvenc énekeseim, akiknek mind hosszú hajuk volt.

A lányok azt mondták, hogy helyes, és az osztályban is volt olyan, aki járni akart velem, de én nem akartam senkivel se járni, mert még szomorú voltam a Széplány miatt.

Aztán még szomorúbb lettem a bukás után, mert azt gondoltam, hogy megint meg fogok bukni év végén, és soha nem lesz belőlem gitáros, meg igazából senki sem, ahogy

egyszer mondta a legjobb barátom anyukája, aki egyre jobban nem szeretett engem, de ez azért lehet, mert saját magát sem szerette, ezt pedig a legjobb barátom mondta.

Amikor megbuktam oroszból meg franciából, akkor azzal vigasztalt meg, hogy felolvasta nekem a legújabb regényét, amely egy egész spirálfüzetben volt, és arról szólt, hogy gyilkosság történik egy szállodában, és aztán a gyilkost megöli valaki más, így igazából két gyilkos van, de csak egyet kell lefűlelni, mert a másik már meghalt.

Aztán még egy „novellát” is írt, mert így hívják a nem túl vastag könyveket, abban meg egy nemesembert ölnek meg, és senki nem tudja, hogyan jutott be a gyilkos a házba, pedig kutya is volt, aki nem ugatott, és látták a nemesembert a kertben azután, hogy meghalt, legalábbis az óra szerint, amit feldöntött, amikor meghalt, és az megállt.

Nagyon izgalmas volt hallgatni, el is felejtettem közben, hogy anya kórházban van „elvonókúrán”, ahol megmutatják neki, hogyan kell legyőzni a kevertet, hogy ne az legyen a főnök, meg hogy apa még mindig nem költözött vissza hozzánk, csak most ő főz meg mos rám, meg azt is, hogy már megbeszéltem apával, hogy elmegyek egy másik iskolába, ahol nincs orosz meg francia nyelv, és ahol megtanulok eladónak lenni, és boltban fogok dolgozni, képmagnókat meg tévéket fogok árulni.

Azt is elfelejtettem, hogy láttam a Széplányt egy másik fiúval kézenfogva az utcán, és le kellett ülnöm emiatt egy padra, mert nem kaptam levegőt, és valami nagyon rosszat éreztem a gyomromban, mint amikor sok kólát iszom, és bizsereg. A Széplány észrevett, köszönt is, de én nem tudtam megszólalni, még dadogni sem tudtam.

A legjobb barátom azt is mondta, hogy most, hogy már igazi író lett, le fogja írni a testvére történetét, aki kádba fulladt, mert megérdemli, hogy valaki megmutassa, milyen szép élete lett volna, és akkor olyan, mintha tényleg élne tovább, mert minden történet megtörténik valahol az időben, mi pedig amikor kitalálunk egy történetet, igazából csak elfogunk egyet, ami a levegőben meg a világűrben lebeg, és csak arra vár, hogy valaki leírja.

Ezt nehéz volt elképzelnem, de aztán sikerült, mert amikor a kívánságműsort vettem fel a kazettára, akkor sem láttam a zenét, ami megjelent a rádióban, és ami a levegőből érkezett, mégis csodaszép számok lettek belőle, és valahogy így lehet ez a történetekkel is, csak éppen mi vagyunk a magnó, a papír meg a toll pedig a kazetta.

Azt nem tudom, hogy ki találja ki a történeteket, de a legjobb barátom szerint maga az Isten, aki a legjobb író a világon, mert minden történetből ki tudja hozni a legtöbbet, akkor is, ha a magnó vagy a kazetta elromlik, ami azt jelenti, hogy nem jól írjuk le őket.

Biztos, hogy a meghalt kisfiú története sincsen még befejezve, csak mi gondoljuk azt, de ez olyan, mintha a Jézuskrisztus története véget érne azzal, hogy felszegezik a keresztre,

ahol meghal, és a barátai szomorúak, de az Isten ezt a történetet is sokkal szebben fejezte be, mint ahogy mi emberek elképzeltük volna.

Kíváncsi voltam, mikor kezdi el írni a testvére történetét, vagyis inkább, hogyan találja ki, hogy mit írt az Isten, de azt mondta, még nem áll készen, mert amikor elkezd, akkor nagyon sír.

Ekkor bejött az anyukája, és kiabálni kezdett, hogy hallotta, mit beszélünk, és azonnal fejezzük ezt be, mert elege van, hogy amikor ott vagyok, mindig a meghalt kisfiúról beszélünk, de a legjobb barátom nem felelt vele, mert a kezében volt az üvegben a sárga ital, amit akkor szokott inni, amikor a testvéréről beszél, és azt próbálta eldugni.

Anyukája észrevette, hogy valamit rejteget, megtalálta, és akkor el kellett mennem onnan, mert még nagyobb veszekedés kezdődött, és csak egy levelet találtam később a villanyszekrényben, amiben leírta, hogy most nem mehet iskolába sem, és sehova sem, mert vigyáznak rá, és el kell mennie majdnem mindennap egy „pszichológushoz”, aki beszélget vele, de igazából nem érti, hogy miért, mert olyan dolgokról kell beszélnie, amiről csak velem szeretne, és a pszichológus nem akar a Jézuskrisztusról beszélni.

Anyá még mindig kórházban volt, apa pedig megint dolgozni kezdett a gyárban, amit nem akart, de kellett a pénz, és apa nem akart többet külföldre menni, velem akart lenni, meg egy olyan életet csinálni magának, ahol vannak barátai, akikkel el tud menni egy színpadra, és zenélhet.

De apa barátai azt mondták, hogy mindenkinek családjában meggyerekei vannak már, és apának is fel kellene nőnie, ami azt jelenti, hogy nem álmodhat többet, pedig mindenki tudja, hogy mindenki álmodik.

Apa sokat beszélgetett velem minden este, miután betakart meg lekapcsolta a villanyt, és azt mondta, hogy eltévedt az életében, nem valósította meg az álmait, azt hitte, hogy egy apa meg egy férj dolga az, hogy dolgozzon sokat, és vigye haza a sok pénzt, de azt mondta, hogy tévedett.

Megkérdezte, örültem-e annak, hogy tudott nekem venni képmagnót, meg új kazettás magnót hangfallal, meg gitárt, meg lemezeket is, és én azt mondtam, hogy nagyon örültem, de igazából akkor kapcsoltam be ezeket, amikor ő nem volt ott velem, meg akkor, amikor anyá a konyhában ült, mert nem akartam hallani, hogy sír, és jobb volt hallgatni a kedvenc számaimat, meg százszor megnézni a világ legjobb filmjét.

Azt mondta, hogy sajnálja, és ha újrakezdené, minden egészen másként lenne.

Tudtam, hogy tényleg sajnálja, és akkor először meséltem neki a legjobb barátomról, meg arról, hogy író lesz, meg, hogy nagyon szeretne megismerkedni a Jézuskristussal, hogy megkérdezze tőle, miért halt meg a testvére.

Apa sokáig hallgatott, és azt mondta, úgy látszik, nem ő az egyetlen, aki szeretné újraírni a múltat, akkor is, ha abból a másik múltból is biztosan sok minden hiányozna, amiért meg majd mást szeretné újraírni.

Aztán már nem emlékszem, mit mondott, mert átölelt, és elaludtam a jó meleg ölelésben, aminél azt hiszem, nincs is jobb a világon, talán csak anya bőrének melege, ahogy vigyázott rám, amikor még kicsi voltam.

Sokat álmodtam később erről az apaölelésről, erre próbáltam gondolni, amikor szomorú voltam, mert olyan volt, mintha bele tudnék bújni ebbe az ölelésbe, mint egy varázsköpenybe, ami láthatatlanná tesz, hogy a sok rossz a világban ne vegyen észre, ne bántson, ne is kerüljön közel hozzám.

De sajnos a legjobb barátomnak nem tudtam kölcsönadni ezt a varázsköpenyt, nem tudtam megvédeni, és akkor kezdte magát bántani, amit úgy csinált, hogy egy nagyon éles zsilettpengével, amit apa is használt borotválkozáskor, megvágta a bőrét, nem is egy helyen, hanem sok helyen, a karját meg a lábát is. Nem annyira, hogy össze kelljen varrni a kórházban, csak annyira, hogy egy kicsit vérezzen és fájjon.

Sose láttam, hogy ezt csinálja, csak a csíkokat vettem észre, és azt mondtam, hogy nem szabad, mire azt válaszolta, hogy tudja, de amikor a vágás fáj, akkor nem fáj a szíve annyira, azt mondta.

Rátettem a kezemet a sebekre, úgy próbáltam meggyógyítani, mint a Jézuskristus, de igazából nem sikerült, mert én nem tudtam olyan csodákat tenni, mint ő, és ez nagyon nagy baj, mert nagyon szükségünk volt csodára akkor, nem csak neki meg nekem, hanem anyának is, aki akkor jött ki a kórházból, és többet már nem kellett lemennem a boltba kevertért, meg apának is, aki egyre többet volt velem, mert anya nem tudott nekem főzni, mert nagyon fáradt volt, mert a sok szomorúság elfárasztotta, és apa megint nagyon sokat dolgozott meg „túlórázott”, ami azt jelenti, hogy mindig be kellett mennie a munkahelyére, akkor is, amikor velem akart lenni, és ezért én megint nagyon sok dalt vettem fel a kazettáimra, és nagyon sokszor megnéztem a világ legjobb filmjét.

A legjobb barátom anyukájának is nagyon jól jött volna a csoda, mert nagyon szeretett volna egy másik kisbabát az helyett, aki meghalt, de nem akart megszületni az újabb kisbaba, talán azért, mert nem tudta volna helyettesíteni, azt aki meghalt, ami olyan lehet, mint a puzzle játék, amiben akkor se lehet beilleszteni a rossz darabot a rossz helyre, ha nagyon

akarjuk, és ha a meghalt kisbaba hagyott egy ilyen kis helyet itt a világban maga helyett, akkor oda csak ő férne bele pontosan illeszkedve, nem pedig egy másik kisbaba.

De az anyukája annyira akarta azt az új babát, hogy egy másik apukát is keresett, hátha akkor majd megszületik az új baba, és emiatt el is költözött az új apukához.

Nagyon mérges volt, amikor ezt mesélte, mert nagyon haragudott az anyukájára, hogy nem veszi észre, hogy ő még él, ezt mondta, hanem azzal a meghalt kisbabával foglalkozik, aki már a mennyországban van.

Lehet, ha én is a mennyországban lennék, anya velem is foglalkozna, ezt mondta, de én akkor nagyon megijedtem, és azt mondtam, ne menjen még el a mennyországba, mert akkor ő hagyna maga után olyan puzzle-lyukacskát, amit semmivel sem tudnék betölteni, se a világ legjobb filmjével, se a kívánságműsorral, de még a gitárommal sem.

Csak nézett rám, aztán megpuszilt, és azt mondta, amit a Jézuskrisztus meg az E.T. nevű űrmanó is mondott, hogy mindig itt lesz velem, akkor is, ha már elment a mennyországba.

Aztán még azt akarom mondani, hogy volt még egy ember, akinek nagyon jó lett volna a csoda, a meghalt kisfiú apukája, aki nagyon szomorú lett, amikor a felesége elment másik apukát keresni, mert most már „csonkacsaládban” éltek tovább, ezt a legjobb barátom mondta így, ami azt jelentette, hogy a meghalt kisfiú nagyon sok gondot okozott, sokkal nagyobb gondot, mint a nem meghalt gyerekek szoktak okozni, akik nem fogadnak szót, meg széthagyják a ruháikat.

Apukája azt is mondta, hogy olyan jó lenne összeszedgetni a szétszórt holmit, meg letörölni a kiöntött kakaót, meg bosszankodni a tönkretett új ruhán, mert nem jön ki belőle a festék, meg elmenni a szülői értekezletre, és meghallgatni a sok bajt, amit a nem meghalt kisfiú okozott, meg aggódni, hogy miért nem jön haza időben.

És akkor történt, hogy találkoztunk azzal az öregemberrel az aluljáróban, éppen akkor, amikor nagyon sokat imádkoztunk csodáért.

Az öregember nem tett csodát, de mégis csodálatos volt, amit mondott, pedig először kicsit megijedtünk tőle, mert sok szőre volt, meg nagy szakálla, ki sem látszott az arca, csak a szeme, ami mosolygott, és biztosan a szája is mosolygott, de az sem nagyon látszott ki.

Az aluljáró ott van, ahol át kell menni az úttesten, nem olyan, mint a fővárosban, ahol megy a metró, mert az én városomban nincsen metró, hanem csak egy nagy folyosó lépcsővel, ahol sok ember alszik, mert nincsen lakásuk, és sokan árulnak mindenfélét, amire már nincs szükségük.

Ez az öregember könyveket árult, de a sok könyv, amit a nyakába akasztott táblára tett, hogy lehessen őket hordozni meg árulni, igazából egyféle könyv volt.

Először nem akartunk közel menni, de az öregember a nevemet kiáltotta, ami furcsa volt, mert nem mondtam meg neki.

Mindketten megálltunk és csodálkoztunk, de az öregember integetett, hogy menjünk oda, és olyan volt a keze, amiben megbíztunk, olyan igazi bizalom-kéz, mint apának.

Én nem mondtam semmit, mert tudtam, hogy dadogni fogok, de a legjobb barátom bátor volt, mint mindig, köszönt, mert arra tanította őt a Jézuskrisztus, hogy senkit nem szabad lenézni és bántani azért mert nem tiszta, vagy nem szép a ruhája, mert még az is lehet, hogy a Jézuskrisztus az álruhában, és nagyon megbánnánk később, amikor rájövünk erre, és közben meg nem akartunk szóba állni vele.

Megkérdezte, honnan tudja a nevemet, és az öregember azt válaszolta, hogy ő majdnem mindent tud, mert már nagyon öreg, pedig nem lehetett annyira öreg, hogy majdnem mindent tudjon.

De aztán elfelejtettük, hogy tudja a nevemet, mert megfogta a legjobb barátom kezét, megsimogatta a karját, ott, ahol a sebek voltak, és azt kérdezte, hogy nagyon fáj-e. Nem azt kérdezte, hogy fáj-e, hanem azt, hogy még mindig fáj-e, mert a bácsi tudta, hogy még mindig fáj.

És amikor a legjobb barátom azt felelte, hogy már meggyógyult, a bácsi azt mondta, hogy nem a vágásokra gondolt. És aztán csak néztük egymást sokáig, ő minket, mi őt, és az nagyon jó volt, mert közben éreztem, hogy a lelkeink beszélgetnek, de ezt akkor nem tudtam, csak most jutott eszembe.

Aztán, miután már kinézegettük egymást, a legjobb barátom megkérdezte az öregembertől, hogy milyen könyvet árul, és azt felelte, hogy a sajátját. Ami azt jelenti, hogy ő maga írta-e, kérdeztük, mire azt mondta, hogy igen.

Izgalmas volt találkozni egy igazi íróval, mert ilyen még nem láttunk, a könyvesboltokban az eladók nem a saját könyveiket árulják, a könyvek valahogy odajutnak, de nagyon nehéz megtalálni azokat, akik írták őket, ők mindig máshol vannak.

A bácsi pedig ott volt a saját könyvével, és ez annyira érdekes volt, hogy mindent tudni akartunk, főleg, hogy azt mondta, ő már majdnem mindent tud.

Aztán kaptunk egy könyvet. Azt mondta, egyikünké csak, mert a másikunknak nincs rá szüksége, de nem mondta meg, melyikünknek adta. Majd kitaláljuk, rájövünk, valami ilyesmit mondott.

A legjobb barátom volt az ügyesebb, ő vette el a könyvet, és eldugta a háta mögé, de tudom, hogy csak játszott, mert soha nem rejtene el semmit előlem, sem a képregényeket, sem a Csillagok háborúja játékokat, hiszen még a saját könyvét is nekem adta, amiből csak egy darab volt. De először ő szeretné elolvasni, azt mondta.

Az öregember nevetett, aztán mondott még valamit, nem nekem, de én is hallottam. Azt mondta, és ezt azért tudom ilyen pontosan, mert meglepődtem, és azért is, mert tulajdonképpen ezért is írom ezt a könyvet.

Azt mondta, hogy a kisfiú, aki meghalt, a legjobb barátom testvére, jó helyen van.

Sírni kezdett, és többen odafordultak az aluljáróban, megnézni, miért sír ez a nagylány, mert akkor már magas volt, nem kislány, mégis sírt, de én tudtam, hogy miért sír, és a bácsi is tudta, mert ő okozta, hogy sírjon.

De ez nem olyan sírás volt, mint ami rossz, mert van jó sírás is, és én mindkettőt sírtam már, jót is, rosszat is, például az apaölelésben mindig jó sírni, de amikor a Széplány elment, akkor nem volt jó.

Ez jó sírás volt, a testvére miatt, a jó hír miatt, hogy jó helyen van.

Persze bárki mondhat ilyet, és mondtak is, mert mindenki vigasztalja azt, akinek meghal a testvére, de ők igazából nem tudják, miről beszélnek, és az ember inkább csak mérges lesz, amikor azt mondják, hogy ne sírj, mert hiszen azért sírunk, mert nagyon kell, meg azt is mondják, hogy elmúlik, ami megint csak felmérgesít. Mert persze, hogy elmúlik, de még nem múlt el, meg azt is mondták neki, hogy a testvére a mennyországban van, amit meg úgysem tudhat senki, főleg a vigasztalók.

De az öregember mást mondott, azt, hogy a kisfiú jó helyen van, és valamiért mindketten tudtuk, hogy igazat beszél, tudja, kiről beszél, ahogy tudta a nevemet is, és azt is, hogy fáj a legjobb barátom szíve, és fáj miatta a karja is, ahol megvágta magát.

Nem vigasztalt, nem próbált úgy tenni, mintha nem fájna, de azért elmondta, amit tudott, és biztosan jól tudta, hogy a kisfiú jó helyen van.

Azt hiszem, arra várt a legjobb barátom már nagyon régóta, hogy valaki hírt hozzon a testvére felől, és az öregember az aluljáróban jó hírt hozott.

De aztán mennünk kellett, igazából nem is volt már miről beszélni, csak megköszöntük a könyvet, mert ajándékba kapta egyikünk, nem kellett kifizetni, és azt mondtuk, hogy viszlát.

A bácsi mosolygott, azt hiszem, nagyon örült nekünk.

Én akkor mentem a másik iskolába, ahol nem kellett orosz meg franciát tanulnom, aminek nagyon örültem, akkor is, ha magyarból persze felelnem kellett, de mintha már nem dadogtam volna annyira, vagy csak nem féltem annyira, ami lehet, hogy majdnem ugyanaz.

Az új iskolában lett egy jó barátom, aki ugyanazokat a zenét szerette, mint én, csak sokkal keményebbeket, mert ő „metálos” volt, és nagyon vicces. Alacsony volt és hosszú hajú, fehér Puma cipőben és farmerkabátban járt, mint a többi metálos, meg motorozott is.

Akkor ültem először motoron, nagyon féltem, de közben meg sokat nevettem, mert nagyon gyorsan ment, és akár meg is halhattunk volna bármelyik kanyarban, de emiatt nevetnem kellett.

Ez a barátom mindig viccelődött, kinevetett azért, mert dadogok, meg utánzott is, de nem haragudtam, és vele nevettem, mert tudtam, hogy szeret engem, és aki szeret, annak szabad utánozni meg viccelődni, mert azzal is szeret.

Mindig együtt voltunk, iskola előtt is, együtt mentünk a boltba reggelit venni, kakaót, meg kiflit, meg párizsit, de valamiért nem volt már olyan jó ízük, mint korábban, és apa azt mondta, hogy ez is a rendszerváltás miatt van, mert más alapanyagokból készülnek az ételek, sok olyan dolog van bennük, amit korábban nem lehetett belerakni, ezért nincs jó íze, és nem is egészséges, de most már ez lesz, mert ilyeneket esznek a külföldiek is, akikre mi most nagyon akarunk hasonlítani, úgy élni, mint ők, olyan ruhákat hordani, mint ők, meg olyan autókkal járni, de ebből még nem látszott akkor semmi, csak az, hogy egyik napon nem tudtam iskolába menni, mert az összes taxi a városban elállta az utat, és azt mondták, olyan drága lett a benzin, hogy nem tudják kifizetni, és ha nem tudják kifizetni, akkor nem megy az autó, és pont az út közepén állt meg mind, hogy ne férjen el a többi kocsi meg a buszok.

Valami biztosan történt ezzel a rendszerváltással, azon kívül is, hogy megnyílt az első szexbolt a városban a használtruha bolt mellett, mert attól kezdve új emberek jelentek meg mindenhol, akik a padokon aludtak, és az utcán laktak, meg az aluljáróban, ahol az öregemberrel is találkoztunk.

Egyszer láttam ott az egyik szomszéd bácsit is, akivel apa régen együtt dolgozott külföldön, de akkor még volt felesége meg két gyereke, akik közül az egyik lány tetszett nekem, mert szép volt a haja meg a szeme, de akkor már a bácsi nem dolgozott sehol, hanem egy nagy csőben lakott a folyóparton, ami egy üres cső, de valaki ott hagyta, és nem esett bele az eső.

Köszöntem neki, amikor észrevettem őt egy padon ülve, beszélgettünk és elmondta, hogy „elvált”, amit mindenki csinál most, aki elköltözik otthonról, ahogy apa is, meg a legjobb barátom anyukája is, nem tudom, miért utánozzák egymást az emberek, mert ez

nagyon nem jó szokás, utána senki sem örül többet semminek, és csak rosszat mondanak a másiktól, akkor is, ha tudják, hogy nem igaz.

Ez a régi szomszéd bácsi azt is mesélte, hogy elvesztette a munkáját, és nem is találta meg többé, aztán ő is alkoholista lett, amit már jól tudok, hogy micsoda, a világon az egyik legszomorúbb dolog, és valakinek ezt kellene betiltani végre, nem azt, hogy ne lehessen hosszú hajunk az iskolában, ami miatt az orosz tanár csúfolt engem.

Szomorú volt ott látni a régi szomszéd bácsit, mert valamiféle álarcot viselt, legalábbis én nem így emlékeztem az arcára, ez most kerekesebb volt, pirosabb, kisebb volt a szeme, és lógott a bőre, mint annak a gyűrött kutyának, aminek nem jut eszembe a neve, és sok ránc volt az álarcon, amit hordott.

Nem tetszett ez az álarc, ha nevet kellene adnom neki, akkor Nagyon Szomorú Álarcnak hívnám, és a bolondboltban lehetne kapni, de biztosan senki sem akarna ilyet venni.

Aztán, biztosan véletlenül, találkoztam ennek a bácsinak a lányával is, aki régen nagyon tetszett nekem a haja meg a szeme miatt, és mondtam neki, hogy hol lakik az apukája, és hogy beszélgettem vele, meg az álarcot is mondtam, de ő mérges lett, és azt mondta, hogy neki nincs apja.

Nem értettem ezt, hiszen hogyan lenne neki apja, ott lakik a csőben, de a lány nem is köszönt el, csak otthagyt az utcán, pedig meg akartam mondani neki, hogy valamit rosszul tud, és emiatt nem jó neki, hiszen ha valaki úgy tudja, hogy nincs apukája, miközben van, az senkinek sem jó, az olyan, mintha a Hold elfelejtené, hogy van neki Földje, és nem kapna fényt többé, amit visszasugározhat, legalábbis ezt tanultam földrajzból.

Azokban a napokban amúgy is sokat gondolkodtam erről az apadologról, de igazából az anyadologról is, mert a legjobb barátom írt egy új könyvet, amiben volt egy férfi, meg egy nő, meg egy gyerek, és a történet elején reggel van, az apa zuhanyzik, az anya reggelit készít, a kisgyerek pedig rajzol a szobájában, és azt hisszük, hogy ez egy család, de közben rájövünk, hogy ők nem látják egymást, lehet, nem egy helyen és időben vannak, mert a nő könyvet ír, a férfi valamit kutat egy üres házban, a gyerek pedig nem tudja, hol van, de mindenféle történik vele, például amikor a nő sír, akkor ő is sír.

Aztán a nő írja a könyvét, és azt írja, ami a férfival történik, és ha kitörli, amit írt, akkor a férfival történetek is kitörlődnek, és a könyve végén meghal a férfi, de azt is észreveszi közben a nő, hogy babája lesz, és ezért valamiért mégsem öli meg a férfit a regényében, és a férfi fogja megmenteni az életét, mert majdnem vízbe fullad a kerti medencében.

Nem nagyon értettem a történetet, de azt megértettem, hogy a kisbabák mindent tudnak, ami a szüleikkel történik, és az az ötletem támadt, hogy mi lenne, ha a kisbabák választanák ki az anyukájukat meg az apukájukat.

A legjobb barátom kinevetett, meg a motoros barátom is az iskolában, de ez megint szerető nevetés volt, ezért nem haragudtam, mert a motoros azt mondta, hogy először megismerkednek a szülők, utána jön a gyerek, ezért az nem választhatja ki őket, a legjobb barátom pedig azt mondta, hogy ilyen nincs leírva a Bibliában, pedig abban minden benne van.

De azért nekem jól esett elképzelni azt, hogy a kis lelkecske üldögél a felhő szélén, nézegeti a sok embert, akik odalent a földön járkálnak, aztán egyszer csak meglát egy nénit, például anyát, és nagyon tetszik neki az a szőke lány, akinek olyan szép a hangja, mert egyszer még énekelni is hallotta titokban, aztán meglát egy fiút, aki csodadalogat tud játszani a gitárján, és azt mondja ez a lelkecske, hogy de jó lenne, ha ők lennének a szüleim, és aztán úgy alakítja a dolgokat, hogy a fiú pont akkor menjen be a lány munkahelyére, a pizzázóba, amikor ő is ott van, és azt is meg tudja varázsolni, hogy szerelmesek legyenek egymásba, mert ez kell ahhoz, hogy a lelkecske leszálljon anya hasába.

És még azt is nagyon szeretné ez a lelkecske, hogy olyan legyen a szeme, mint a fiúnak, a szája meg olyan, mint a lánynak, és tetszik neki a fiú lába is, meg a lány ujjai, és képzeletben már össze is rakja, hogy milyen szeretne ő lenni, amikor megszületik.

Aztán mindez megtörténik, de a lelkecske elfelejti, hogy mit ügyeskedett, és nagyon fáj a szíve, amikor a szülei később úgy döntenek, hogy elválnak, mert a lelkecske úgy érzi, hogy hiába dolgozott, hiszen ő látta fentről, hogy jó lesz nekik együtt ketten is, de még jobb lesz hárman.

A legjobb barátom nem vett komolyan, amint ezt magyaráztam, de azért pár nappal később azt mondta, menjünk fel a tetőre, ahol már régen voltunk, mert talált valamit a Bibliában, a Jézuskrisztus történetében, ami elgondolkodtatta az én felhős mesémről.

Azt mondta, gondolkodjak el azon, hogy mi a furcsa abban a történetben, amikor a Jézuskrisztus tanítványai egy vak emberről beszélgetnek, aki vakon született, és azt kérdezik, hogy ő maga csinált-e valami rosszat, vagy pedig a szülei csináltak valami rosszat, azért, hogy ő büntetésképpen vakon született.

Sokat gondolkodtam, hogy mi a furcsa ebben a történetben, mert azt rögtön éreztem, hogy valami nem stimmel, de először nem tudtam megmondani, hogy mi.

Aztán, ahogy még egyszer elmondta, csodálkozni kezdtem, és megkérdeztem, hogy miért kérdezték azt a tanítványok, hogy a születése előtt csinált-e valami rosszat a vak ember, hiszen a születése előtt senki nem tehet semmi rosszat.

„Hacsak?”, kérdezte meg ekkor a legjobb barátom.

Én azt feleltem, szerintem teljesen logikusan, hogy csak akkor csinálhat valaki rosszat a születése előtt, ha már élt valahogy egyszer a születése előtt.

Bingo, mondta, és elégedetten kifújta az orrát, mert akkoriban sokat fújta az orrát, és sokat vérzett is az orra, nem tudom, miért.

Akkor mégis lehet, hogy nem csak egyszer születünk meg, hanem többször, és ezt tudta a Jézuskrisztus meg a barátai is? - kérdeztem.

Lehet, mondta, és akkor az is igaz lehet, amit keleten mondanak az emberek, hogy a lelkünk soha nem hal meg, csak a testünket vetjük le, mint egy kinőtt és kényelmetlen ruhát, ahogy az ő nagymamája vetette le a kórházban a nagyon beteg testét, és most lehet, hogy egy vadonatúj, csodaszép és egészséges kisbabatestet kapott már.

Erre még akkor is jó volt gondolni, ha a meghalt kisfiúnak még nem volt régi a teste, csak beteg, mert most neki is új van már talán. Mindenki örül az új ruhának, akkor is, ha szerette a régit.

Anya is valami ilyesmiről beszélt nekem, amikor egyik este megint a konyhában ült, de most már nem ivott kevertet, és azt mondta, hogy azért akadt el az élete, ahogy a vonat tud elakadni az alagútban, mert nem akarta levenni a régi ruháját, hiába volt már ott az új.

Én ezt nem értettem először, de anya elmagyarázta, hogy nagyon szerette az életét, amikor még énekesnő volt, és sokat szerelmeskedtek apával, és bár nem volt semmijük, mégis úgy érezték, hogy olyan gazdagok, mint a Paul McCartney, aki a világ leggazdagabb zenésze, mert olyan sok szép dalt írt, hogy nagyon sokan megvették, és a sok pénz, amibe a lemezek kerültek, mind az övé most.

De amikor megszülettem, akkor már nem az lett a fontos, hogy sokat legyenek együtt apa meg anya, és minél többet zenéljenek meg szerelmeskedjenek, hanem az, hogy engem felneveljenek, adjanak enni meg inni, vegyenek nekem ruhát, babakocsit, játékokat, és legyen saját szobám, saját könyvekkel, meg saját várral. Kinőtték a ruhájukat, így mondta anya, és ő nem akarta elfogadni az új ruhát.

Bajt csináltam azzal, hogy megszülettem, kérdeztem anyát, de ekkor sírni kezdett, és azt mondta, hogy nem csináltam semmi bajt, mert nem én akartam megszületni, ezért ők a felelősek.

És akkor azt elmondtam, amit a legjobb barátom, meg a Jézuskrisztus és a vak ember meséjéből tanultam, hogy de igenis én akartam megszületni, ezért bármilyen baj is történt, azt hárman csináltuk.

Anya azt mondta, hogy nagyon okos kisfia van, de láttam, hogy igazából nem értette, amit mondtam, mégis mintha nyugodtabb lett volna, és arra kért, ne aggódjak, mert most már továbbment a vonat az alagútból, ezt apa is tudja, és nemsokára visszaköltözik hozzánk, aztán megmondta, hogy mikor, és megmutatta a naptárban is.

Bekarikáztam azt a napot, és odaírtam, hogy A Világ Legszebb Napja lesz az, akkor is, ha esik majd az eső, vagy köd lesz, mint ősszel mindig.

Anya azt is megkérdezte, hogy van a legjobb barátom, mert már nagyon régen nem meséltem róla, és akkor csak beszéltem, nagyon sokáig, elmondtam mindent, ami történt velem meg velünk, anya pedig kicsit megint sírni kezdett, de csak azért, mert most nagyon figyelt, csak rám, és érezte, amit én éreztem.

Örülök, hogy van valaki, aki vigyáz rád, mondta aztán. És most mutasd meg a legújabb számokat, amiket felvettél a kívánságműsorból, kérte, és én megmutattam őket, ő pedig mindet meghallgatta. Nagyon szép este volt ez.

De aztán mentem aludni, mert másnap kellett először mennem a boltba „gyakorlatra”, ahol dolgoznom kellett, mert az új iskolában eladónak tanultam, de ez nem volt rossz, mert sok képmagnót, meg kazettás magnókat, meg tévéket kapcsolgathattam ki-be, és meg kellett őket mutatnom a vevőknek, akik jöttek megvenni azokat, és a főnöknő megdicsért, hogy milyen ügyes vagyok, hogy értek hozzá, és nem is dadogtam, csak egy kicsit, amikor beszélnem kellett a vevőkkel.

Nagyon nehezek voltak a mosógépek és a hűtőszekrények, amiket segítenem kellett feltenni a teherautóra, amikor „házhozszállítás” volt, mert akkoriban mindenki nagy hűtőszekrényt meg fagyasztót akart venni, nem is értettem, hogy miért lett hirtelen olyan sok hűtenivaló.

De egyre izmosabb lettem, és már a strandra is ki mertem menni a legjobb barátommal, és le is mertem venni a pólómat a többi strandoló előtt.

Ott jött oda egy fiú az iskolából, és azt mondta, hallotta, hogy gitározok, és hogy legyek a tagja egy zenekarnak, amit ők csinálnak, van dobosuk is, meg még egy gitáros, aki ő, meg egy basszusgitáros is, és valaki énekelni is tud szépen. Olyan dalokat játszanak, amiket én is szeretek, és van egy nagy garázs, ahol gyakorolni tudunk.

Nekem nincs igazi gitárom, erősítővel, meg hangfallal, meg pedállal, mondtam, de nem baj, mondta ő, mert az egyik zenekari tagnak van több is, és használhatom az egyiket, csak az a fontos, hogy mindig menjek el a próbákra, és gyakoroljak sokat, hogy hamar fel tudjunk majd lépni egy koncerten.

Így lettem tagja a Horst Tappert együttesnek, ami nagyon vicces név, mert ez egy színész neve, aki a Derricket játszotta egy tévésorozatokban, amit anya mindig nézett, de apa utált, egy nyomozó volt vicces szemüveggel, és az arcát rányomtattuk a pólóinkra, és abban gyakoroltunk, meg abban akartunk fellépni.

Sok időbe került a gyakorlás, a próbák, és bulizni is kellett mennem a többiekkel, mert egy rockzenésznek az is kell, hogy a kocsmában igyuk a sört, és ott beszéljünk meg, hogy milyen lesz majd, amikor világhíresek leszünk, és ezért alig találkoztam a legjobb barátommal.

Többször üzent a villanyszekrényben, hogy mi van velem, meg hogy olvassa az öregember könyvét, amit az aluljáróban kaptunk, és mindenképpen beszéljünk majd róla, de elfelejtettem válaszolni, mert mindig próbára mentem, amit nagyon bánok most már, és nagyon szomorú vagyok, mert közben végleg elváltak a szülei, és nagyon rossz lett neki otthon az apukájával, pedig nekem meg minden jó volt akkor, mert A Világ Legszebb Napján apa tényleg hazaköltözött, és együtt hallgattuk azután hárman a kívánságműsort, meg meséltem nekik, hogy milyen ügyes vagyok a boltban, milyen jókat nevetünk a motoros barátommal az iskolában, és milyen számokat gyakorlunk a garázsban.

Csak éppen azt felejtettem el, hogy hiányzom a legjobb barátomnak, aki egyszer elküldött nekem egy kazettát, amin csak egyetlen dal volt, ami arról szólt, hogy eső előtt, eső után sohasem lát engem, és megértettem, hogy arról szól a dal, hogy csak akkor megyek el hozzá, ha nem jól érzem magam, és ez nagyon fájt, mert igaza volt.

És tényleg így volt, mert amikor nem mertem elmenni a fellépésre, akkor is azonnal üzentem neki a villanyszekrényben, mire átjött és megvigasztalt.

Az történt, hogy a zenekarunk benevezett egy „tehetségkutató” versenyre, ahol sok más zenekar is játszott, két számot mindegyik.

Mindent elképzeltünk, hogy majd játszunk egy dalt a Led Zeppelintől, meg egy saját számot is, amit én írtam, az énekesünk meg a szövegét, és arról szólt, hogy azért van emlékezetünk, mert sokszor elfelejtünk örülni annak, ami éppen történik, és mivel a múltra gondolunk meg a jövőre, az emlékezetünk segít bepótolni, amit elmulasztottunk, de csak akkor, ha nem megint csak a jelen helyett gondolunk a múltra.

Kicsit bonyolult szöveg volt, de a többieknek tetszett, és rímelt is. Ezt is el akartuk játszani, de én nem mentem el a fellépésre, és ezért az egész zenekarnak nem sikerült, amiért nagyon megharagudtak rám, és már nem voltam tag másnapról.

Pedig felöltöztem reggel, felvettem a farmeromat meg a horsttapperes pólómat, a hajamat is megmostam, hogy olyan széjjelszállós legyen, ami főleg akkor néz ki nagyon jól, ha éppen fúj a szél, vártam a többieket, hogy jöjjenek kocsival, ahogy megbeszéltük, és jöttek is.

Kopogtak, és hallottam, hogy beszélgetnek a lépcsőházban, de nem mertem kinyitni az ajtót. Arra gondoltam, hogy most lesz az első fellépésünk közönség előtt, és ki fognak nevetni, nem tudom majd jól eljátszani a számokat, hamis lesz, elrontom a szólót is, és miattam nem nyer a zenekar, pedig az énekesünk már azt is eltervezte, hogy ha nyerünk, és megjelenik az első lemezünk, akkor az első turné előtt „megmútteti” az orrát, mert túl nagy, és nem tetszik neki, de ez is miattam fog meghiúsulni, és ezért nem nyitottam ajtót, ők pedig kopogtak még egyszer, aztán elmentek.

Másnap megint jöttek, de azt mondtam, beteg voltam, és megkérdezték, hogy miért nem szóltam, és nagyon mérgesek voltak, és azt mondták, soha többé ne tegyem be a lábamat a garázsba, és visszavették a gitáromat is, amit kaptam játszani, és csak a régi hangszerem maradt, amin aztán egész délután próbálgattam a szólót, és nagyon jól eljátszottam, de akkor már késő volt, már nem volt zenekarom, aztán soha nem lett belőlem semmilyen zenész.

Ezt az egészet leírtam egy papírra, és betettem a villanyszekrénybe a legjobb barátomnak, mire ő eljött másnap reggel, és akkor olyan nagyon sírtam, hogy levette a ruháját, és mellém bújott az ágyba, és betakaróztunk, és szerelmeskedett velem, aztán elmúlt a sírás, elmúlt a bánat, és úgy remegtem, ahogy biztosan a fellépésen is remegtem volna, de ő kinevetett, és megsimogatott sokszor, és mindent összekentünk, de nem volt baj, mert aztán mindent betettem az automata mosógépbe.

Azt mondta, ez csak vigasztalás volt, és nem csináljuk többet, mert mi nem járunk együtt, de régen szerette volna már kipróbálni velem, és nagyon jó volt, azt mondta, és semmi baj, hogy olyan hamar vége lett nekem, mert ilyesmi előfordul, még akkor is, ha nem először csinálja ez ember.

És azt mondtam, hogy most már semmi nem számít, meg is halhatok akár ma, nem érdekes, hogy nem mentem el a fellépésre, csak az számít, hogy olyan szépen megmutatta nekem, milyen jó, ha az ember összebújik valakivel, és nem kell semmit mondani, mert a kezeink meg a lábaink, meg a szájunk, meg mindenünk beszélget egymással.

Apa tudta mi történt, de nem mondott semmit, csak megkérdezte, hogy boldog vagyok-e, mire azt feleltem, hogy nem tudom megmondani, csak olyan a testem, mintha vaníliafagyi volna, nem olyan hideg, hanem olyan sima, meg édes, meg jó benne lenni.

Akkor minden rendben, mondta apa, ha szeretek a testemben lenni, akkor minden rendben, és ha szeretek az életemben is lenni, akkor meg még inkább minden rendben.

Megkérdeztem, hogy ő szeret-e az életében lenni, és azt mondta, hogy most igen, de volt olyan, amikor nem azt akarta gondolni, amit gondolt, nem azt akarta érezni, amit érzett, nem ott akart lenni, ahol volt, és nem azt akarta csinálni, amit csinált.

Ezt „válságnak” hívják, mondta apa, és ilyenkor választani kell, változtatni valamit, és milyen érdekes, hogy az összes ilyen szóban benne van a „vál”. Majd elvállal, mondta apa, és nevetett, és szeretem nagyon, amikor nevet, még jobban azt, amikor anyával együtt nevet, de a legjobban azt, amikor hárman nevetünk.

Amúgy is boldog nap volt, mert apa hallott egy hírt a rádióban, és sírva fakadt, mert a hír az volt, hogy a Pink Floyd együttes megjelentette az új lemezét, és megint koncertezik szerte a világon, erre apa azt mondta, hogy soha nem hitte, hogy egyszer láthatja ezt a zenekart élőben, de most fogja, és hogy ez valami hihetetlen, és azonnal rohant Budapestre megvenni az új lemezt CD-n, és együtt hallgattuk meg, és nem is vettem észre, hogy vége lett, mert ültünk ketten csendben sokáig, emlékeztem, hogy kongott a harang, és sok mindent megértettem abból, amit az énekes énekelt, mert arról szólt az utolsó dal, hogy a fű zöldebb volt, a fény csillogóbb, az íz édesebb, és kiáradt a folyó, és mindez örökkön örökké tartott.

Én is nagyon el szeretnék menni arra a koncertre, mondtam apának, és ő csak nézte az arcomat, és tudom, hogy a saját arcát nézte, mert nagyon hasonlítok rá, és rápillantott a ruhaszárítóra is, ami az előszobában volt, és egy picit elszégyelltem magam, mert rajta volt a kimosott ágynemű, amit összekentem, és akkor azt mondta apa, hogy nincs pénze több koncertjegyre, de azt szeretné, ha inkább én mennék el oda a legjobb barátommal, és ő megveszi mindkettőnknek a jegyet, meg kifizeti az útiköltséget és a szállást is, mert a legközelebbi koncert nem itt lesz, hanem messze, külföldön.

De akkor te nem látod, mondtam, de ő nem engedte befejezni, hanem azt felelte, hogy majd elmesélem neki, és akkor olyan lesz, mintha ő is látta volna.

Már írtam is a levelet a legjobb barátomnak, hogy megyünk koncertre, és apa beszélni fog az ő apukájával, hogy engedjen el minket, és minden rendben lesz, és betettem a levelet a villanyszekrénybe.

Másnap iskolában voltam, de a válasz ott várt az én villanyszekrényemben, azzal, hogy rendben. Nem is írt sokkal többet, mert aztán leleveleztük, hogy találkozunk, és végre mesélni akar a könyvről, amit kapott az öregembertől az aluljáróban, és hogy most már biztos benne, hogy neki szól a könyv, nem nekem, de azért ne haragudjak meg, mert majd egyszer én is kapok egy könyvet, ami csak nekem szól.

Engem most jobban érdekelt a Pink Floyd, és mindennap meghallgattam az új lemezt apa CD-játszóján, és felfedeztem, hogy beszél benne egy hang, ami olyan, mintha egy robot lenne, de igazából ember, és ezt apa magyarázta el nekem.

A hang azt mondta, hogy soha ne felejtünk el beszélni és beszélgetni, mert ez tesz minket emberré, és hogy ez a bácsi nagyon jól tudja ezt, mert ő egy betegség miatt nem tud már beszélni és beszélgetni sem, mozogni sem, ezért okos emberek készítettek neki egy beszélő számítógépet, amibe ha beírja, hogy mit akar mondani, akkor a gép kimondja helyette, és ez azért nagyon fontos, mert ez az ember egy tudós, akinek nagyon sok mondanója van az időutazásról, a Jóistenről, a világűrrel, vagyis egy csomó olyan dologról, ami engem is érdekel.

A legjobb barátomnak is megmutattam a lemezt, és annyira tetszett neki az egyik dal, hogy írt is róla egy novellát, amit felolvasott nekem, az volt a címe, hogy Fiú a szobában, és arról szólt, hogy egy felnőtt ember elmegy a régi házuk elé, be is megy a régi kisházába, és ott találja a takaró alatt azt a kisfiút, aki ő volt régen, és aki nagyon fél, mert a szülei a másik szobában veszekednek, és ekkor felemeli ezt a félő kisfiút, bebugyolálja a takaróba, elviszi onnan, és a szívébe költözteti, ahol biztonságban van.

Te vagy ez a kisfiú, mondta, és most beteszlek a szívembe, majd meg is mutatta, hogy milyen kicsi lettem hirtelen, hogy beférek a tenyerébe, és onnan már csak egy kis távolság a szíve.

Én akkor megint szerelmeskedni akartam vele, de csak egy puszit adott az arcomra, eltolt, és azt mondta, hogy ne felejtsem el, hogy az ajándék azért ajándék, mert egyszer kapja az ember, meglepetésként, és mert szüksége van rá.

Kicsit szomorú voltam emiatt, de aztán bejött apa, leült, és elmondta, hogy megvan a két koncertjegy, busszal fogunk utazni Olaszországba, Velencébe, ahol a „gondolák” vannak, ott majd el kell mennünk egy kicsi szállodába, ahol alszunk, aztán másnap kimenni a vasútállomásra, felszállni egy vonatra, ami Udine városába megy, ott megkeresni a nagy stadiont, ahol lesz a koncert, és csak várni, hogy este legyen.

Aztán kimenni megint a vasútállomásra, vigyázni egymásra éjszaka, mert csak reggel jön a vonat, visszamenni Velencébe, megnézni a Sőhajók hídját, és aztán hazajönni busszal, és nagyon jól érezni magunkat.

Odaadta a jegyet meg a pénzt, és viccesen azt mondta, hogy jó nászutat kíván, és akkor mindhárman egyszerre pirultunk el, ami még viccesebb volt.

Én úgy tettem, mintha nem félnék, pedig nagyon is féltem rengeteg mindentől, mert még sohasem voltam sehol a szüleim nélkül, és nem tudtam, hogy fogjuk megtalálni a szálló-

dát, meg buszjegyet venni, meg vonatjegyet, meg beszélgetni az emberekkel angolul, amikor én csak dalszövegeket tudtam mondani, amiket ők nem biztos, hogy érteni fognak, és azt sem tudtam, hogy nem fogok-e nagyon félni a sok embertől a koncerten, akik majdnem agyon-taposnak majd minket.

De a legjobb barátom azt mondta, hogy butaság félni, még nagyobb butaság attól félni, hogy majd félek, és a legnagyobb butaság attól félni, ami még be sem következett, és nem is fog, csak ha nagyon félek tőle.

Még sok idő telt el a koncertig, addig még be kellett fejeznem az új iskola első évét, és három hetet gyakorlaton is kellett töltenem, ami azt jelentette, hogy ugyanúgy dolgoznom kellett a műszaki boltban reggeltől estig, mint a felnőtt eladóknak, amíg a legjobb barátom strandra mehetett, mert ő olyan iskolába járt, ahol nem volt ilyen szakmai gyakorlat.

Hat hétig tartott az egész, utána pedig elkezdtünk dolgozni a Vidámparkban. Ezt apa intézte el, mert hallotta, hogy keresnek diákokat a nyárra, és mehetek én is, meg a legjobb barátom is.

Kicsit féltem a dologtól, mert hát ez már olyan igazi munka volt, pénzért, és sok dolgunk is lett, mert mi kezeltük az óriáskereket. Ültém már rajta kisgyerekként, de akkor nagyon ijesztő volt, mert amikor felment a kerék, úgy éreztem, hogy súlytalanná válok, nem véd meg a lánc, felemelkedem a levegőbe, és lezuhanok, kiabáltam is, hogy állítsák meg, de az ott dolgozók azt hitték biztosan, hogy csak jól szórakozom, és viccből kiabálok, pedig nagyon is komolyan gondoltam, hogy ki akarok szállni.

De most mi kezeltük a gépet ketten, mert én lettem a jegykezelő, aki beengedi az embereket, és letép egy darabot a hosszú csíkból, ahogy az emberek magukkal hozták a megvett jegyeket, mint egy májusfa szalagját, a legjobb barátom pedig a gépkezelő lett, ő indította és állította meg az óriáskereket.

Először engem akartak gépkezelőnek, de aztán valamiért mégis ő lett az, de mindegy volt, mert megengedte, hogy én is megforgassam néha a kart, megnyomjam a csengőgombot, és megfordítsam a homokórát, mert azzal mértük a három percet, ameddig egy menet tartott.

Mindig elvittem a kazettás magnómat a munkába, mert vasárnap délelőtt volt az egyik legjobb kívánságműsor a magnósoknak, és fel kellett vennem pár új számot. Az volt a baj, hogy amikor elindítottuk a kereket, akkor a sok áram miatt berecsegett a rádió, és elrontotta a felvételt, ezért mindig megvártuk, hogy véget érjen a szám, amit felvettem, és sokszor az embereknek várni kellett, hogy beszállhassanak, máskor meg nagyon sokáig tartott egy menet, főleg, ha egy számnak a maxi változatát játszotta le a műsorvezető, ami jó hosszú volt mindig.

Néha rosszul lett valaki, egyszer pedig én lettem nagyon rosszul, de az nem amiatt volt, hogy ráültem a kerékre, mert akkor már nem féltem tőle, hanem attól, hogy sok vörös-bort ittam, sokkal többet, mint amit a szilveszteri házibulin, ahol megismerkedtem a Szép-lánnyal.

Vettünk két üveggel a munkakezdés előtt, és azt hiszem, én ittam meg több, mint a kétharmadát, ami azt jelenti, hogy csak keveset hagytam a legjobb barátomnak.

Aztán csak arra emlékszem, hogy csókolóztam egy lánnyal, aki mindig kijött a Vidámparkba megnézni engem, de sokáig nem akart megszólítani, mert azt hitte, hogy a legjobb barátom igazából a barátnőm, akivel együtt járunk, aztán meg azt hitte, hogy a testvérem, de akkor sem mertem volna vele beszélgetni, sem megcsókolni, de a sok bor miatt bátor lettem, és csókolóztunk, amíg ment a kerék.

Aztán azt mondtam, hogy mindjárt jövök, mert nagyon rosszul kezdtem magam érezni, és elmentem az Elvarázsolt kastély melletti vécébe, és ott nagyon sokat hánytam, annyit, hogy át is kellett mennem egy másik fürkébe is, hogy tovább hányjak, mert az első már nagyon gusztustalan lett.

A legjobb barátom utánam jött, és látta, hogy nem érzem jól magam, hívtak egy taxit, de a csomagtartóba akartam beszállni, aztán meg a lépcsőházban alig tudtam felmenni a második emeletre, és szembe jött a szomszéd néni, és udvariasan köszöntem neki, mintha minden rendben lenne, pedig mindenem tiszta vörösboros hányás volt, meg alig tudtam beszélni, és amikor bekopogtam, anya nagyon megijedt, de apa azt mondta, hogy semmi baj, és lefektetett.

Reggel arra ébredtem, hogy a legjobb barátom ül az ágy szélén, almát eszik, és éppen arrébb teszi a lavórt, amit anya rakott az ágyam mellé, de szerencsére nem volt benne semmi.

Nagyon szégyelltem magam anya meg apa előtt, de apa csak nevetett, anya meg aggódott, és megkérdezte, hogy érzem magam, mert vasárnap volt, és menni kellett vissza dolgozni.

Mondtam, hogy jól vagyok, csak valamiért nagyon fáj a fejem, mire apa hozott nekem vizet meg gyógyszert, és mondta, hogy igyak sok kólát. A legjobb barátom megkérdezte, hogy vegyünk-e megint bort, de tudom, hogy csak viccelt, mert eszünk ágában sem volt venni bort, nem is olyan jó dolog az alkohol.

A nyár végéig dolgoztunk a Vidámparkban, de az utolsó hétvégét nem tudtuk megvárni, mert akkor utaztunk Olaszországba a Pink Floyd koncertre, ami életem legnagyobb kalandja volt, annyira, hogy írtam is róla egy verset, amit majd később ide fogok másolni, de előbb elmesélem, hogy mi minden történt velünk.

Nem akarom még elkezdni, mert ez volt az utolsó dolog, amit együtt csináltam a legjobb barátommal, utána már csak párszor találkoztunk, és aztán elment, hogy találkozzon a meghalt kistestvérével, de nem mondta meg, hogy pontosan hova is ment.

Ezért még nem is kezdem el mesélni a Pink Floydot, mert akkor hamar vége lenne, és nagyon hiányozna, hogy nem tudok többet itt ülni ezzel a füzettel, és nem marad hátra más a legjobb barátomból csak a sok emlék, meg a könyv, amit kapott az aluljáróban, és amit csak akkor adott nekem, amikor elbúcsúzott tőlem.

Így inkább először elmondom, miről szól a legutolsó könyve, amit írt, mert igazából soha nem hagyta abba az írást, csak sokszor nem beszélt arról, hogy mit írt, mert inkább arról beszélt, hogy mi minden jut eszébe Istenről, de főleg arról, hogy mi minden jut eszébe a Jézuskrisztusról. Mert azt próbálta elképzelni, hogyan kelt életre a halálból a Jézuskrisztus, és minden könyvet elolvasott, amit csak írtak emberek, akik próbálták elmagyarázni azoknak, akiket ez érdekel, hogy mi történt abban a pár napban, amikor bántották és megölték az Isten fiát, akinek a megszületését olyan sokáig várta mindenki, de aztán mégsem hitték el, hogy ő az.

Nagyon ijesztő ez nekem, mert olyan, mintha nagyon elrontották volna az emberek, hogy sok száz évig imádkoznak az Istenhez, hogy szülessen meg végre a fia, aztán meg amikor megtörténik, teljesül a kívánságuk, akkor nem hiszik el, és meggyilkolják.

De ismerek sok embert, aki ugyanezt csinálja, csak kicsiben, sokat imádkozik meg vágyakozik, hogy megkapjon valamit, aztán amikor megkapja, akkor elrontja ez egészet, ahogy én sem mentem el a tehetségkutató fesztiválra a zenekarommal, pedig nagyon sokat tanultam és gyakoroltam előtte, mégis féltem, hogy mi fog történni.

Lehet, hogy az emberek is féltek, hogy tényleg megszületett az Isten fia, és most láthatják és beszélhetnek vele, és annyira féltek ettől, hogy inkább meggyilkolták.

A legjobb barátom azt mondta, hogy van, aki szerint a Jézuskrisztus nem is halt meg a kereszten, mert a barátai megmentették, és utána elbújtatták, és aztán mindenkinek elmesélték, hogy feltámadt, de ezt én nem hiszem el, mert abban az időben, aki a Jézuskrisztusról mesélt, azt börtönbe csukták vagy bántották, és nem hiszem, hogy a nagyon beteg Jézuskrisztus, aki nem is tudott volna járni, meg talán beszélni sem, miután levették a keresztről élve, rá tudta volna venni a barátait, hogy meséljenek róla, aztán meg menjenek a börtönbe miatta.

Azt már sokkal inkább el tudom képzelni, hogy a barátai, akik látták őt meghalni a kereszten, és nagyon szomorúak voltak, meg elbújtak, mert féltek, hogy őket is felszegezik oda, nagyon megörültek, amikor megint látták élve és egészségesen a Jézuskrisztust, és

annyira boldogok voltak, hogy ilyen csodát tett, hogy mindenkinek el akarták mondani azonnal. Ezt el tudom képzelni, és ezt mondta a legjobb barátom is.

Meg azt is mondta, hogy akkoriban élt egy másik ember, akit Pálnak hívtak, nem is ismerte a Jézuskrisztust, mert nem járt arrafelé soha, ahol ő, sőt nagyon haragudott rá, amiért a barátai azt mesélik mindenkinek, hogy meghalt és feléledt, mert azt hitte, hogy hazudnak.

Ő azért ment oda, hogy megbüntesse a Jézuskrisztus barátait, de útközben találkozott vele, és utána ő is nagyon boldog lett, és bejárta az egész világot, hogy mindenkinek elmesélje, hogy többé már nem kell félni a haláltól, meg lelkiismeretfurdalás se kell, hogy legyen, mert az Isten nem haragszik már senkire, bármilyen rosszat is tett.

Biztosan sokan örültek ennek a hírnek, mert amikor én is valami rosszat csináltam, nagyon bántott, és jó lett volna, ha valaki azt mondja, hogy nem számít. És azt is mondta a legjobb barátom, ha most megkérdeznék az Istent, hogy mi rosszat tettünk tegnap vagy tegnapelőtt, akkor azt mondaná, hogy nem emlékszik.

Nagyon lelkes volt a legjobb barátom, amikor ezt mesélte, nem is maradt meg a széken a magnóm meg a kazettáim mellett, ahol mindig ült, és számokat vett át magának, hanem felugrott, és a szobám közepén beszélt nekem hangosan, és azt mondta, hogy képzeljem el, hogy akkor sok ember élt Görögországban meg sok szigeten is, ami arrafelé van, és a Pál nevű ember odaérkezett a piacra, felállt egy valamire, hogy mindenki lássa, és elmesélte, hogy nem is olyan régen, alig pár éve élt egy ember egy másik országban, de nem nagyon messze, aki betegeket gyógyított, meg a vízen járt, és hogy igazából maga Isten jött le a földre, és lehetett őt látni meg szólni hozzá, és ezt a kedves embert bántották, megkötözték, és a végén megölték, de három nap múlva már nem találták a sírban, hanem találkoztak vele, és látták, hogy egészséges, és most már mindig itt marad velünk, akkor is, ha nem látjuk, de lehet hozzá szólni, és megvigasztal, ha szomorúak vagyunk, és nem baj, hogy mi rosszat tettünk, mert ő megbocsátja azokat, ezért nem kell attól tartanunk, hogy mi lesz velünk, csak az a dolgunk, hogy legyünk olyan kedvesek egymással, amilyen ő volt az emberekkel, és nem kell félni a másiktól, nem kell bántani sem, és akkor minden rendben lesz.

Ezt mesélte a Pál a sok embernek a piacon, és mivel nagyon tetszett nekik, amit mondott, ezért sokan megtanulták a Jézuskrisztus nevét, és amikor a keresztre néznek, az jut eszükbe, hogy Isten nem haragszik már az emberekre, és minden rendben van.

A legjobb barátom annyira boldog volt, amikor ezeket mondta nekem, és annyira jó volt látni, hogy ilyen boldog, és már nem csinál vágásokat a karján meg a lábán, és nem is kell neki állandóan innia valamit, meg füstölnie.

Pedig tudtam, hogy szomorú az élete, amit nem a Vidámparkban tölt velem, mert anyukája nem költözött haza, új családja lett, apukája pedig nem is volt otthon szinte egyáltalán, és a legjobb barátom egyedül ment boltba, meg ennivalót csinált magának, meg kimosta a ruhákat az automata mosógéppel, meg sokat írt.

Az előbb el akartam mesélni az utolsó könyvét, ami arról szólt, hogy van egy farkas-ember, meg egy vámpír, meg egy angyal, és ők a legjobb barátai egy fiúnak, aki egy kicsit hasonlít rám, mert nem olyan vagány, mint a többi fiú az osztályban. A fiú sok alkoholt iszik, de csak azért, mert ilyenkor látja a barátait, ha nem iszik, akkor a barátai eltűnnek, és nem védik meg. A farkasember teliholdkor átváltozik, ilyenkor hozzá kell láncolni egy radiátorhoz vagy valamilyen csőhöz, hogy ne rohanjon ki ez erdőbe meztelenül. A vámpír mindig vészesegény, sápadt, és néha el kell mennie a vágóhídra, hogy friss vért szerezzen. A lány, aki igazából egy angyal, a főszereplő fiú szerelme, és pontosan olyan zenéket szeret, mint én, ez direkt ezért lett beleírva.

A történet úgy kezdődik, hogy az angyalány eltűnik, és a fiúnak meg kell őt keresnie valahol egy másik világban. A kapu a másik világba valamikor egy szekrényből nyílt a fiú szobájában, de mostanra már a ház sincsen meg, nemhogy a szoba vagy a szekrény, ezért meg kell keresni azt a helyet, ahol most is ott kell lennie ennek a titokzatos átjárónak, de ott most már egy nagy áruház épült, és valahol a raktárhelyiségben található a kapu.

A végén persze megtudjuk, hogy miért bünteti magát a fiú folyton a sok ivással, és mi fáj neki annyira, mert aki sokat iszik, annak mindig nagyon fáj valami, ezt is elmagyarázta a legjobb barátom, és akkor megértettem, hogy anyának is nagyon fájt valami, és a legjobb barátomnak is nagyon fáj valami, amikor inni akar, és nekem is nagyon fáj valami, amikor én is inni akarok, ami a vidámparkos rosszullétem óta azért nem olyan gyakori.

A Pink Floyd koncert pedig majdnem olyan volt, mint az apaölelés.

A busz Velencébe sosem ért oda, mert lerobbantunk, és olyan sokat kellett várni a következő buszra, amíg megérkezik Magyarországról, hogy inkább stoppoltunk. Én biztosan nem mertem volna stoppolni egyedül, de nem voltam egyedül, és a legjobb barátom azt javasolta, hogy álljunk ki az út szélére a két hátizsákkal, nyújtsuk ki a kezünket, és mosolyogjunk szépen, hogy elhiggyék, nem akarunk mi bántani senkit, csak el szeretnénk jutni valahova.

És akkor egyszer csak megállt egy kék autó, egy fiatalember ült benne, és angolul kérdezte meg, hogy hova megyünk, és mi megmondtuk, hogy Velencébe. Aztán kiderült, hogy igazából magyar ember. Azt mondta, pont odáig nem tud elvinni, de Ausztriába megy,

és onnan már tudunk majd tovább stoppolni, olyan úton tesz majd ki, ami Velence felé megy, mondta.

Így is lett, közben elmesélte, hogy ő festőművész, és éppen az előző héten nyílt meg az első kiállítása, és nagyon boldog, mert erről álmodozott egész életében.

Megkérdeztem, hogyan lesz valakiből festőművész, biztosan az apukája is az volt, de azt mondta, hogy nem, a szülei nem művészek voltak, hanem parasztemberek, és hogy most már egy olyan világban élünk, hogy bárkiből bármi lehet, nem számít, hogy mik a szülei, vagy gazdagok vagy sem, mert már nem kell azt tennünk, amit a szüleink tettek, nem kell úgy viselkednünk, meg azokat enni, mint ők, nem kell ugyanazt a foglalkozást sem választani, hanem mindenki lehet más, mint a szülei meg a nagyszülei voltak.

Ez szomorú, mondta a legjobb barátom, mert így nem tudnak segíteni a szüleink nekünk, hogy mik legyünk meg kik legyünk, ami igaz, de elég, ha a szüleink szeretnek minket, ami azt jelenti, hogy jól ismernek, tudják még a szívünk vágyait is, és mivel ők már felnőttek, tudnak abban segíteni, hogy olyanok legyünk, amilyenek a Jóisten megálmodott minket.

A sofőr azt mondta, hogy azért lett festőművész, mert volt egy példaképe, akit Munkácsy Mihálynak hívtak, ő már száz éve meghalt, de olyan varázsos képeket festett, mint manapság a mozifilmek. Neki nem tudtak a szülei segíteni kitalálni, hogy milyenek álmodta meg őt a Jóisten, mert meghaltak, amikor még kicsi volt, és mindenki azt akarta, hogy asztalos legyen, és bútorokat készítsen, és készített is pár bútort, de igazából amikor meglátta a házukban lévő falon a fényesre lakkozott pipát, és a fényt, ahogy játszik vele, azt mondta ez a kisfiú magának, hogy ő is ezt szeretné a legjobban, játszani a fénnel egész életében.

Aztán festőművész lett, de ezért nagyon sokat kellett tanulnia külföldön is, meg nagyon sokszor nem volt mit ennie, és ő volt a legszomorúbb ember a világon, mert meghalt a kislánya, és meghalt mindenki, akit szeretett, és egyszer felkötözte magát egy nagy keresztre, mert meg akarta tudni, hogy mit érzett a Jézuskrisztus, amikor őt is felszegezték oda, mert le akarta festeni, és sikerült is neki egy hatalmas képen megmutatni, hogyan halt meg az Isten fia a Földön.

Ez egy olyan nagy kép, hogy nem is tudjuk elképzelni, és ennek a festőművésznek palotája is lett Párizsban, és mindig sok vendég volt náluk, csupa királyok meg hercegek, de a festőművész csak akkor érezte jól magát, amikor bezárkózott a nagy terembe, ahol festett, és ott játszhatott a fénnel.

Egy szomorú kórházban halt meg, amikor már csupa fehér volt a szakálla meg a haja, és még ott is rajzolt egy képet, aminek az a címe, hogy Alvó fiú, és a fiatalember, aki elvitt

minket autóval, megmutatta ezt a rajzot, mert azt mondta, hogy kinyomtatta, mert ez volt az első rajz, amit látott a nagy festőművésztől, és amikor éppen elment a kedve, hogy ő is festőművész legyen, vagy úgy érezte, hogy nem is olyan jó, mint gondolta, akkor elővette ezt a szép rajzot, nézegette, és megint megértette, hogy mindenképpen festőművésznek kell lennie. Az első kiállításának is azt a címet adta, hogy Alvó fiú.

A rajz olyan kesze-kusza volt, mint az álmok, benne a kisfiú csukott szemmel, és nem lehetett tudni, hogy ő álmodja-e a sok vonalat, vagy a sok vonal álmodja-e őt.

Mindenki kap egy ilyen ajándékot a Jóistentől, mondta a fiatalember, ami megihleti, olyan, mint egy apró iránytű, ami megmutatja, merre menjen, de sokan eldobják ezt az iránytűt, mások meg csak elfelejtik, hogy hova tették. Van, hogy több iránytűt is kapunk, mondta még.

Gondolkodtam, hogy nekem mi lehet az iránytűm, hogy megkaptam-e már vajon, vagy csak most fogom majd. A legjobb barátom azt mondta, hogy ő biztosan kapott már egy iránytűt, de nem árulta el, hogy mi az.

Lehet, csak azért, mert akkor már megérkeztünk egy nagy benzinkúthoz, és azt mondta a fiatalember, hogy onnan már nem tud tovább vinni, de ha megkérdezzük embereket, hogy merre mennek, biztosan lesz olyan, aki el tud minket vinni közel Velencéhez, mert arra vezet az út.

Elbúcsúztunk, és a fiatalember még azt mondta nekünk, hogy ne aggódjunk, mert már úton vagyunk, akkor is, ha néha sokat kell várakozni a nekünk megfelelő autóra. Azt is mondta, ha éppen nem jön autó, akkor sétáljunk, mert azzal is telik az idő, süt a nap, és nem kell mindig rohanni, elég, ha csak vagyunk. Aztán elment, vitte magával az Alvó fiú rajzot is.

A következő sofőr vicces volt, mert nem tudott magyarul, és igazából angolul se, olasz volt, aminek örültünk, mert azt mondta, vagy mutatta, hogy útba esik Velence, amerre megy, és zenebolond volt, és azt csinálta, hogy mindenféle számokat mutogatott a kocsimagnón, de ezt nagyon unta a legjobb barátom, és elaludt, én meg együtt táncoltam a sofőrrel a zenékre, már ahogy tudtam a kocsiban, meg lengettük a karunkat kifelé az ablakon.

Régi számokat szeretett, amik már nem divatosak, de én ismertem mindet, mert sok megvolt nekem a régi kazettáimon, és emlékeztem még rájuk, ott volt a Vonat a semmibe, meg a Lucifer lánya, meg az Angie szíve, meg a Maria Magdalena, meg a Vadászat fent és lent.

Mire véget ért a sok szám, megérkeztünk Velencébe, a sofőr azt mondta, hogy Csáó, és kiszálltunk a buszpályaudvaron, onnan kellett mennünk megkeresni a szállodát, ami nem Velencében volt, hanem egy kicsit messzebb, hogy olcsóbb legyen.

Campalto volt a város neve, megvettük a jegyet, vártuk a buszt, ami megjött, és fél órával később már ott álltunk a szállodában a recepciónál, és mutogattuk, hogy van itten nekünk egy szobánk.

A férfi, aki ott dolgozott, semmit nem beszélt angolul, de nem is kellett, mert elvette az útlevelünket, és adott egy kulcsot, amivel fel kellett menni az első emeletre a szobánkba.

Meglepődtünk, mert csak egy nagy ágy volt, ami azt jelentette, hogy együtt fogunk aludni, és én reméltem, hogy szerelmeskedni is fogunk, de aztán nem lett ilyen, mert a legjobb barátom azt mondta, hogy ne felejtsem el, hogy vannak dolgok, amik csak egyszer történnek meg, és ez már megtörtént egyszer.

Azt mondtam, hogy kár, de persze nem ez volt a fontos, hanem az, hogy a következő napon korán kellett kelni, mert indult a vonatunk Udine városába, ahol a hatalmas stadiont kellett megtalálnunk.

A vonat is meglett, meg a stadion is, de nagyon korán értünk oda, még tíz óra sem volt, a koncert pedig csak este nyolckor kezdődött.

Nagyon sok ember várakozott már ott, mindenki boldog volt, kis csoportokban ültek, sokan Pink Floyd dalokat énekeltek, volt, aki előadást tartott arról, hogy melyik volt az első Pink Floyd dal, amit hallott, és olyan is volt, aki látta már az együttest nagyon régen, amikor még fiatalok voltak a zenészek is, és azt is hozzátette, hogy akkor még az ízek édesebbek voltak, a fény pedig sokkal ragyogóbb.

Mindenhol pólókat árultak, jó lett volna venni egyet, de nem volt sok pénzünk, apa csak annyit tudott adni, hogy utazzunk meg együtt, így csak sétáltunk, nézelődtünk, sőt még interjút is adtunk egy újságírónak, aki nagyon elámult, amikor megtudta, hogy ilyen sokat utaztunk ezért a koncertért, bár persze megérti, mondta, ő is elment volna a világ végére, hogy lássa az együttest.

A nevünket és a városunk nevét nem tudta kiejteni sem, ezért leírtuk neki a füzetébe. Nagyon büszkék voltunk, hogy egy olasz újságban fogunk szerepelni, és már nagyon vártuk, hogy kinyissák a kaput, mert nem csak a Pink Floyd-rajongók, hanem az esőfelhők is kezdtek gyülekezni.

Egyszer olyan is volt, hogy odabentről meghallottunk egy dallamot, szintetizátoron játszottak egy rövid részt egy számból, ami az utolsó lemezen van, és amit nagyon szeretek. Mindenki izgatott lett, tapsolni kezdtek sokan. De még mindig várni kellett, amíg hét órakor kinyitották a nagy kapukat, és mindenki beözönlött.

Nekünk állóhelyünk volt, így egyenesen előre kellett menni, kordonokkal választották el a különböző szektorokat, nekünk középre szólt a jegyünk, ahonnan jól láttuk a színpadot, ami olyan volt, mint egy hatalmas, félköríves kupola.

Még minden csendes volt, nem világítottak a lámpák, szürke volt a kör alakú vászon, amire majd képeket meg filmeket fognak vetíteni, ahogy láttam azt már egy régebbi videoklipben.

Amikor cseperegni kezdett az eső, sokan aggodalmasan néztek felfelé, és egy lelkes csapat elkezdte mondogatni hangosan, hogy „no rain, no rain”, ami vicces volt, de azért a sok biztonsági őrnek esőkabátot osztottak.

Az egyik őr olyan nagy ember volt, amelyet még sohasem láttam, és mindenki nevetett, amikor felvette a hozzá képes buszjegy méretű kabátot, ami azonnal darabokra szakadt, mint a kipukkant rágógumi.

De igazából mindenki a sötétet várta, ami hamarosan meg is érkezett.

Először a fehér lámpákat kapcsolták le, ami megvilágította a stadiont, aztán a színpad fényleni kezdett, minden kék lett, csillagok úsztak mindenhol, és halkán megszólalt egy szintetizátor, olyan volt, mintha utaznánk az űrben, csak mi, csak ketten, ahogy a legjobb barátom átkarolta a derekamat, meg én is az övét, és ringatott engem, és éreztem, hogy nagyon szeretem őt, és talán senkit sem fogok már ennyire szeretni.

Az első dal és a hozzá tartozó szép filmecske a vetítővászonon elmesélte egy fiatal-ember történetét, aki azt álmodta, hogy híres lesz, és bejárta a virágok és a szellemek birodalmát, fejest ugrott egy hatalmas üvegbe, lecsúszdázott a mélybe, színes hullámokon hajózott, és végül egy kiszáradt medencében találta magát öregén, fáradtan, és megpróbálta rendbe söpörni a sok elszáradt virágot, de megértette, hogy hiábavaló, és csak nézett felfelé, ahonnan jött, és nem ragyogott már többet az örült gyémánt a homlokán.

A legjobb barátomnak csupa víz volt az arca, pedig nem is esett már az eső, biztosan azért, mert olyan sokat énekelték a többiek a koncert előtt, hogy „no rain”.

A következő dal pedig sokkal gyorsabb volt, és olyan lézereket láttunk, mint a Csillagok háborújában, és eszembe jutott, milyen régen játszottunk már olyat a lépcsőházban, és nem értettem, hogy miért kell abbahagyni dolgokat, amik csak egyszerűen jók.

Volt, aki a színpadnak háttal ült a földön, és becsukott szemmel hallgatta a zenét, nem tudom, miért nem akarta látni, ahogy szállnak a repülők, rohannak a világító szemű kutyák, fénybuborékok pattannak el a színpadon, felrobban a világ, a szívünk, az életünk.

Aztán egyszer csak vége lett, egymásra néztünk, de valami sokkal szebbet láttam a legjobb barátom arcán, mint a szemeit, pedig azt hittem, annál nincs szebb.

Olyan volt, mintha valaki átfestette volna a vonásait, ahogy a régi fekete fehér fényképeket festették át, hogy színesnek látszódjanak, de nem színes volt az ő arca akkor, hanem inkább fehér, mintha holdfénnel rajzolta át volna valaki az állát, az orrát, a fülét, a homloka ráncait, a két vágást a szája sarkaiban, a szemöldökét, az arccsontját.

Nézett rám, és azt mondta, hogy csodálatos apukám van.

De aztán menni kellett, bár nem siettünk sehova, reggel indult csak vissza a vonat Velencébe, és az egész éjszakát ott töltöttük a vasútállomáson, de nem voltunk egyedül, sokan várakoztak, zenét hallgattak, olvastak, és aludtak is.

Mi egymásra dőlve próbáltunk aludni, aztán egyszer megszólított egy rendőr, elkérte a vonatjegyünket, megkérdezte, hogy minden rendben van-e, de csak bólintottunk, mert nagyon álmosak voltunk már, és aztán úgy láttam, mintha visszamentünk volna a stadionba, ahol már némán állt a színpad, eltakarították a szemetet is, és akkor egyszer csak odajött hozzánk valaki, és mi felismertük, hogy az öregember az aluljáróból, és azt mondta, hogy jó helyen vagyunk.

Sípszó ébresztett fel, jött a vonat, felszálltunk, aludtunk, megérkeztünk a szállodába, ettünk, és megint aludtunk.

Egyetlen napunk maradt csak megnézni Velencét, a gondolákat, a Rialtót, a Sójahajók hídját, ami igazából nem is a szerelmesek hídja, hanem a halálraítélteké, de a legjobb barátom azt mondta, hogy mindenki halálraítélt, csak éppen felfüggesztették a büntetést pár évtizedre, de valakinek hamarabb lejár a haladék.

Én mikor fogok meghalni? - kérdeztem, és azt mondta, hogy nem lehet meghalni igazából, ezt csak azok találták ki, akik minden reményt el akarnak venni az embertől, mert aki a haláltól fél, az nem mer élni sem, és pont azért jött a Földre a Jézuskrisztus, hogy megmutassa az embereknek, hogy nincs halál, hogy igazi életünk legyen.

Milyen az igazi élet? - kérdeztem ekkor, mire azt mondta, az igazi élet az, ha nem hiszünk el, hogy félni kell, még a szüleinknek sem, akik félnek, mert, ahogy a festőművész mondta az autóban, nekünk nem kell ugyanúgy viselkednünk, mint a szüleinknek, akik nem azok lettek, akik akartak, akik velünk élelik az ő életüket, akik azt tanulták, hogy nincs remény, és nincs választás.

Nagyon haragszol anyukádra? - kérdeztem, mire azt mondta, hogy nagyon, mert ritkán látogatja meg őt, és minden percet az új családjával tölt, és az új kistestvérét sem szereti, mert szegény csak azért jött a világra, hogy pótolja a meghalt kisfiút, és biztosan nagyon sokat kell majd gondolkodnia neki, mire megérti, hogy neki nem az a dolga, hogy bárkit pótoljon.

Nagyon sajnáltam akkor a legjobb barátomat, de nem sokáig engedte, hogy sajnáljam, mert nem az a dolgom, azt mondta, hanem az, hogy szeressem őt, a sajnálatot adjam annak, akit nem szeretek.

Velence befogadott minket, éreztem, hogy átölel a város, a lagúnák, a tenger. Jó volt ott lenni, de haza kellett mennünk, jött a busz, és már otthon is voltunk, nem robbant le, nem kellett stoppolnunk, bár szívesen találkoztam volna megint a festőművész bácsival, de otthon első dolgom volt, hogy elmentem a könyvtárba, és megkerestem egy albumban az Alvó fiú rajzot, meg egy Pink Floydról szóló képeskönyvet.

Apa megkérdezte, milyen volt a koncert, de aztán csak bólogatott, és elfordult, belement valami a szemébe, és kicsit be volt rekedve aznap, amikor azt mondta, hogy nagyon boldog, hogy láthattam a csodát, és ha akarom, írjam le egy versben vagy dalszövegben, hogy ő is érezze.

Jó ötlet volt, leültem, újra elképzeltem a félköríves színpadot, a harangszót, a repülő lufikat meg a tűzijátékot, és hagytam, hogy a kezeim mozogjanak, írjanak helyettem, majd ezt írtam:

*Villámlott az ég
S a hetedik szivárvány
Fejünk fölött nyújtózott
S röpke esőt hozott
A nyakunkba
És nevettünk
Hiszen nem mehettünk
Fedél alá
Csak a várakozás
A rég várt látomás
Reménye biztatott
S mi történt ott?
Csillagok úsztak
Dallamok kúsztak
Fülünkbe
S öregedő zenészek
Álltak nem is oly messze
Megdermedtek
S ámulva néztek
Könnyezve bámultak csak
Az emberek*

*Mert ott voltak ők
Ragyogott a gyémánt
Felkelt a Hold
Leomlott a fal
S az egyetlen baj
Hogy nem örökre tartott
De akkor bár messze
Kilométerekre
S idegen földön jártunk
De ragyogott arcunk
Hiszen csodát láttunk ott
Maga az Idő játszott
Tűzijáték volt
Harangütés volt
Lenézve a kort
A dalokról
Ma sem hiszem el
S dicsőség tölt el
Hogy ez az utolsó perc
Amit veled együtt
S velük együtt
Eltölthettünk
A messzi földön
Nem ismételterő
Az évek elmúltak
S nem újratölthető
A homokóra
Csak álmomban él
Újra a régi arc
Mikor nem érhetett kudarc
Sem félelem
Bár a kényelem
Messze elkerült
Ne feledd, láttuk:
Amint csak nekünk játszik
Egy öregedő úr
Egy ráncos kar
Szólt egy dal
S ott állt Pink*

Eloolvastam és csodálkoztam, hogy fura dolog ez a versírás, mert én nem akartam ilyet írni, de valaki bennem, aki többet tudott a múltról meg a jövőről, ezeket a sorokat íratta velem.

És akkor még nem tudtam, hogy nekem ez a koncert lesz az iránytűm, a legjobb barátomnak meg a könyv, amit az öregembertől kapott az aluljáróban, és hogy az tényleg neki szólt, neki mutatott utat, neki íródott.

Elmúlt a nyár, elkezdődött megint az iskola, örültem a motoros barátomnak, sokat nevettünk és ittunk péntekenként, és sok koncertet láttam a Kiscsillagban, ahova elmentünk minden héten, és néha olyan bátor voltam, hogy hazakísértem és megcsókoltam egy-egy lányt.

Nem találkoztam a legjobb barátommal egészen addig, amíg egyik este át nem jött, nem is szólt előtte, mert nem raktunk már leveleket a villanyszekrénybe, ez is elmúlt, ahogy a csillagok háborújas játék a lépcsőházban.

Anyáék nem voltak otthon, ő megölelt, majd sokáig nézte az arcomat, és azt mondta, soha nem hitte volna, hogy eltűnik az a csillogás a szememből, és ezzel egy Pink Floyd-számot idézett, közben ivott az üvegből, amit magával hozott, meggyújtott egy cigarettát is, de mert tudta, hogy nem bírom a füstöt, az ablakhoz ment, kinyitotta, kifelé fűjt, de persze a szél meg befelé, így ugyanúgy rám jött a szag.

Odakintről fák lombjainak árnyéka mászott a plafonra, meg utcai lámpák fénye, átváltoztak egymásba, nem lehetett tudni, az árnyék vagy a fény fog-e győzni, vagy csak játék az egész, tudva, hogy mindegy, végül is mindegy, mert jön majd a hajnal, és az egésznek vége lesz.

Beszélni is próbált, de nem tudott, mert mindig abbahagyta, mielőtt elkezdte volna, és sokszor meg akarta fogni a kezemet, de mindig megállt a mozdulat, mintha valami visszarántotta volna.

Azt mondta, búcsúzni jött, de nem értettem, mert mi soha nem búcsúztunk el, mert soha nem kellett még csak köszönnünk sem egymásnak, hiszen hiába maradtak ki néha napok vagy hetek, amikor neki barátja volt, vagy én a Széplánnyal jártam, éjszaka még akkor sokszor egymással aludtunk, pedig mindketten a saját ágyunkban fekvünk.

De akkor azt mondta, hogy most oda megy, ahol a testvére lakik, és nem biztos benne, hogy onnan vissza lehet jönni, pedig nagyon szeretné megígérni, hogy majd találkozunk egy napon, és fel fogom ismerni, akkor is, ha már öregek leszünk, és máshol leszünk, és másmilyenek leszünk, és mások leszünk.

Én is akartam inni az üvegéből, de nem engedte meg, azt mondta, maradjak józan, mert nekem nem szabad elveszíteni a kapcsolatot a Jóistenkével, akkor megint így mondta, hogy Jóistenke, pedig ezt csak akkor mondta így, amikor még kicsi gyerekek voltunk.

Az alkohol becsukja a kaput a Jóistenke előtt, mondta, és ígérem meg, hogy nem fogok inni többet alkoholt, akkor ő is megígéri, hogy ő sem fog, mert ahova megy, ott nem lesz szükség arra, hogy elmeneküljön máshova, mert ott nagyon jó lesz, csak én fogok hiányozni neki nagyon, mert én vagyok a legjobb barátja, ami természetes is, hogy a legjobb barátomnak én vagyok a legjobb barátja.

És aztán kivett a kabátjából egy könyvet, nekem adta, azt mondta, hogy olvassam el, elment, majd három nappal később bejött apa, és azt mondta, hogy a legjobb barátom meghalt, és kaptunk meghívót a temetésre, és hogy nem is tudja, mit mondjon, mert ilyenkor nem lehet semmit mondani.

Nem is akarom leírni, hogy mit éreztem, mert még mindig azt érzem, és ezt is fogom érezni mindig, csupa lyuk az egész világ, azokat mind a legjobb barátom töltötte be, és most mind itt maradt üresen, fekete lyukak, a pad, aminek a támláján ültünk ketten a zacskós kakaóval meg a kiflivel, a lépcsőház, ahol egy kis időre én lehettem a Han Solo, ő meg a Leia hercegnő, a képregényem, ami nála maradt, és most nem teljes a gyűjtemény, de nem a képregény hiányzik onnan, hanem, hogy tudjam, hogy jó helyen van nála, az ágyam, amiben szerelmeskedtünk egyszer, és ott maradt az illata, de most már az sincs ott, mert elment vele, és vele ment a sok film, a sok zene, a könyvei, ahogy olvasott fel belőlük, és közben kicsit megemelte az állát, mintha szavalna egy hatalmas arénában, pedig csak én hallgattam, és a kiskutyám emléke, akinek megszakadt a szíve.

Arra gondoltam, milyen jó annak, aki elmegy, milyen szerencsés ő, hogy majd nem lát engem meghalni, milyen szerencsés, hogy nem neki kell éreznie azt, amit én érzek.

A temetés után vettem a kezembe a könyvet, amit adott nekem, és sokáig nézegettem a borítót, amin egy üveg nélküli régi ablak volt egy falban, és a fal meg az ablak mögött házak meg tenger.

Ezen a könyvön, az aluljáróbeli öregember könyvén, hiába kerestem címet meg az író nevét, és ez bizonyára azért lehetett így, mert a bácsi tudta, hogy ő írta, a többi meg nem számít, az számít, ami belül van.

Jókora betűk voltak, és a könyv is vékony, hamar elolvastam, nem is mentem addig sehova, nem ettem, nem ittam, nem is zavart meg senki, mert apa azt mondta, hogy tudja, min megyek keresztül, és nem akar zavarni, anya pedig úgy ért hozzám, mintha törekeny lennék, vagy beteg, de egyik sem voltam, csak éppen láttam, hogy nem tudnak mit kezdeni velem,

kellemetlen lett, hogy ott vagyok, hogy fájok, hogy most velem történt meg, ami csak a felnőttekkel szokott, hogy meghalt valaki, akit szerettek.

A könyvet úgy csuktam be, hogy nagyon vigyáztam rá, majd elrejtettem a polcomon a többi könyv mögé. Jó helyen van ez is, gondoltam, és elégedett voltam.

Aztán ettem, ittam és megfürödtem, szép ruhát vettem fel, és anya apára nézett, mintha várná, hogy apa most nagyon örüljön, de apa csak bólintott, én pedig elmentem ahhoz az aluljáróhoz, ahol a legjobb barátom kapta a könyvet, és nagyon szerettem volna, ha ott van az öregember, és ott volt.

Ugyanaz a sokszor megvarrt ruha, az öregember nyakában a fura, gyúródeszka-szerű tábla madzagon, azon a könyvek, ugyanaz sok példányban.

Valaki éppen beszélgetett vele, megvártam, hogy befejezze, aztán mentem csak oda, nem köszöntem, nem tudtam, hogyan köszönjek, pont úgy, ahogy a szomszéd bácsinak sem tudtam hogyan köszönni akkor, amikor elmúltam már gyerek, mert a „csókolom” kisfiús volt, a „jó napot” meg olyan viccesen felnőttes, hogy nem tudtam kimondani, pedig a „j” hangot szépen ki tudom mondani, akkor is, ha azzal kezdődik a szó, az a hang jobban csúszik, mondta egyszer a logopédusom.

Aztán csak köszöntem valahogy, úgy, ahogy a legkönnyebb volt, és az öregember rám nézett, aztán a könyvre a kezemben, mert magammal vittem.

Meghalt a legjobb barátom, mondtam, mire ő azt felelte, hogy senki sem él örökké, aztán kacintott, és mindketten nevetni kezdtünk.

II.

Szédülök.

A fény bántó, nem esik jól. Testem ólomsúlyú, lábaim mozognak, valami akarat hajtja őket előre, de kié lehet vajon? Nyakam merev, visszanéznék, de nem engedik látni, honnan jövök, mit hagyok magam mögött. Csak előre mehetek, a fény felé, de nem tudom még kinyitni a szemem. Hunyorgok.

Hangok, emberi hangok, a szél zúgása, madarak. Eldől valami nehéz tárgy, talán kő. Mi történik?

Ahonnán érkezem, hűvös van, ahova megyek, meleg. Tavasz lehet.

Illatok. Szagok. Nem jó érezni őket, a többségét. Párás és rothadó bűz. De valami más is vegyül bele, talán virágok, friss levegő.

Valaki mondott valamit, de nem értettem. Felébresztett a hang, de aludtam-e egyáltalán? Várnak odakint. Kik lehetnek?

Hol vagyok, ki vagyok, mikor vagyok?

Gyomrom megkordul, ez mulattat. Számat nyitnám, de ajkaim összeragadtak, por ízét érzem. Nem jó íz. Szomjas vagyok.

Megint hallom a hangot, nem értem, de még hallani akarom. Valaki megérint, kiszabadítja a kezemet, ismerős tárgyat érintek, fából készült korsó. Víz, éltető víz. Sokat iszom, köhögök.

Még mindig olyan a fény, mintha a napban fürödnék, pedig felhős az ég, látom már. A fény nem is felülről jön. Belőlem? Valaki másból?

Fáradt vagyok, de mégis ösztökél valami a cselekvésre, a beszédre, mondandóm van. De nem tudok még beszélni.

Enni is hoznak, kenyeret. Lapos kenyér, lángos-féle, furcsa. Nem ismerem azokat, akik hozzák.

Sziklák, bokrok, sok ember. Állnak. Térdelnek. Mit csinálnak? Rám várnak?

Kiáltoznak.

Sírnak.

Félnek.

Mosolyog, egyvalaki mosolyog. Jó mosolyogni látni.

Egy fiatal lány lép hozzám. Én is ilyen lehetek, de nem emlékszem jól. Arca talán az én arcomat tükrözi. Könnyezik, de örül nekem, megsimogatja államát, vigyáz rám. Jó most. Szeret engem, tudom. Én is szeretem őt? Azt hiszem, igen.

Megfogja a kezemet.

Egy másik asszony is jön, ő mond is valamit, de nem értem. Vezetnek, szükségem van rá.

Fehér ruha van rajtam.

Nem is ruha, lepel. Oldódik, össze kell fogni, alatta nincs semmi. Meztelen vagyok. Furcsa, de szabad érzés. Megérintem a hasamat, lábamat. Idegen. Szőrös.

Férfi vagyok.

Valami történt velem.

Valami változott.

Hárman megyünk, lassan, megbotlok, megtartanak. Délután lehet, a nap már lemenőben, de nem vagyok benne biztos. A távolban házak, kőből. Nem láttam még ilyen házakat. Sok ember jön a faluból. Engem néznek, de félnek tőlem, látom. Félelmetes vagyok? Beteg vagyok? Megbetegítem őket?

Nincs rajtam cipő, szúrnak a kavicsok, felverem a port. Hova megyünk?

Beszélnék hozzám, a két nő. Hangjuk ismerős, azt hiszem, értem, mit mondanak, de nem ismerem a szavakat.

A férfi, akit először láttam, aki mosolygott, már nincs itt. Jó lenne vele még találkozni. Róla beszélnék, ez biztos. És sírnak közben.

Nagyon fáradt vagyok, sok dolgom lehetett a napokban. Mit tettem? Rosszat tettem?

A ház tágas, belső udvara van, de a kapu kicsi, le kell hajolnom, hogy ne üsse be a fejemet. Magas vagyok.

A két nő lefektet, tejet hoznak. Vastag, sűrű tej, nem ittam még ilyet. Jólesik. Megint kapok kenyeret, és sajtot is hozzá. De ma már nem kérek többet. Kemény az ágyam, de a durva takaró jó meleg. Hideg van a szobában.

Ez az én szobám? Egy kis asztal, rajta egy váza, virággal. Az enyém. Szerszámok a fal mellett, a sarokban. Dolgozom velük? Otthon vagyok?

Az ablakon nem süt be a nap, régi függöny takarja el. De nem akarok már sötétben lenni, elég volt.

Magamra hagynak, elalszom.

Álmodom.

Álmomban beteg vagyok, lázas. Nagyon fáj a gyomrom. Inni adnak, de nem tudok nyelni, nem tudok lélegezni sem.

Meghalok.

Másnap senki sem kelt fel, de amikor kinyitom a szememet, már ott a két asszony, és megörül nekem, talán azt hitték, nem ébredek fel. Szólítanak, biztosan a nevemet mondják, de nem tudom még megjegyezni. Beszélnek hozzám, reggelit hoznak, nézem szájukat, ahogy mozog, ahogy formálja a szavakat. Mintha egy szűrőn keresztül hallanám őket, nem értem a nyelvet, de mégis tudom, mit beszélnek. Azt mondják, hogy el kell mennem valahova, ahol férfiak előtt kell megmutatnom, hogy életben vagyok, és el kell mondanom, hogy mi történt velem.

Nevetek, velem nevetnek. Hogy mi történt velem? Nem tudom, mi történt velem. Talán majd ők megmondják.

A falu olyan, mint egy régi mesekönyv képei.

Mesekönyv? Mi lehet az a mesekönyv?

Kecskek az utcán, és birkák. Senki sem zavarja el őket, pedig a földre piszkítanak. Alacsony házak, piszkossárga kőből, nincs tetejük, vagy pedig laposak, rajta növények, cserepekben. Kutyát is látok a tetőn olykor, vicces.

Megbámulnak.

Jó lenne egy tükör, hogy lássam, amit ők látnak. Ijesztő vagyok?

Hőség van. Most nincs felhő az égen.

A két nő vezet, de már tudok menni magamtól is. Már nem a leplet viselem, bő ruha van rajtam, de lazasága folyton emlékeztet, hogy alatta meztelen vagyok. Furcsa érzés, nem ilyen volt a testem korábban.

Egy nagy épülethez érünk, sok ember várakozik, de még nem engedik be őket. Szétnyílik a tömeg, utat adnak, mint homok a vízfolyamnak. Majdnem minden férfi szakállt visel, megérintem arcom, nekem is van. Megsimogatom. Még soha nem volt szakállam, hogyan is lett volna. A gondolat megnevettet, rám pillantanak a bentiek. Ők nem nevetnek.

Állnom kell, de ők is felállnak. Csend lesz. Most látom, beengedték az embereket, sokan vannak, figyelnek. Mi fog most történni?

A férfi elől, aki színes ruhát visel hosszú köpennyel, szólít engem. Ugyanazt a nevet mondja, mint a két nő tegnap, de most sem tudom megjegyezni. Válaszolnom kell, tudom, azt kérdezik, én vagyok-e, aki ezt a nevet viseli. Nehéz kérdés, nem tudom a választ. Én vagyok az?

A férfi, most már hangosabban, megismétli a kérdést, és hallok hangomat, most először, hogy mondok valamit. Nem értem a nyelvet, amit beszélek, de igent mondok, ez biztos. Hangom rekedt, elszokott a beszéd-től, és mélyebb, mint amire emlékszem.

A férfi elégedett, leengedi a karját. A többiekre pillant, akik morognak valamit, sustorognak. A tömeg is felmorajlik. Most nem nekem kell folytatni, a két asszony lép előre, és a férfi int nekik. Ők hosszan beszélnek, közben rám mutatnak többször, meg a mennyezetre is felpillantanak sokszor. Egyikőjük sírva fakad, de a férfi türelmetlenül legyint, hogy hagyja abba és beszéljen. Rólam beszélnek, elmondják, hogy beteg voltam, nagyon beteg.

Közben az arcokat nézem. Mennyi érzelem, pedig csak figyelnek. Van, aki remél, van, aki haragszik, van, aki sóváran nézi a hasznát az egész-ből, van, aki gúnyosan mosolyog, mert megveti, amit hall, van, aki könnyezik, és van, aki imádkozik.

A két nő befejezi. Megrázom a fejem, hogy kitisztuljon. Megint engem kérdeznek, hol jártam, erre kíváncsi a rabbi.

Rabbi, biztosan az. Még nem láttam rabbit, de valaki azt mondja a fejemben, ő az, nézzem meg.

Megint a képeskönyv jut az eszembe, ott láttam ilyen sok szakállas férfit meg rabbit. Zsidó rabbit. Zsidó embereket.

Megismétli a kérdést, dobbant a lábával.

Szám mozog, most már bátrabban ejtem ki a szavakat, jó érzés ezt az ismeretlen nyelvet beszélni. Elmondom, hogy fényt láttam, hideget éreztem, jöttek és betakartak, vigyáztak rám, éreztem, hogy jó helyen vagyok, de aztán valaki szólított, és engedelmeskedtem.

Ezeket mondom el, de nem értem, mit beszélek.

Fintorog, nem tetszik neki, amit mondok.

Egy újabb férfi lép előre, magas, komoly ember, tisztelik. Bólogat, és rám mutogat. Mások is bólogatnak. Engem véd, érzem. Védi az asszonyokat is. Azt mondja, nem hazudok, nem hazudunk. De a férfi, aki kérdez, nem enyhül meg, a fejét csóválja. A magas férfi tanúsít valamit, szertartásos, alázatos. A tömeg zajong. A kérdező férfi tapsol.

Csend lesz.

Senki nem szól sokáig, nézzük egymást. Én a kérdezőt és az asszonyokat, az asszonyok engem, a tömeg minket. Mindenki vár valamire, megoldásra, feloldozásra, arra, hogy valaki meg hozza a döntést, szintézist találjon, kimondja a valóságot, lezárja a tárgyalást. Mert ezt tárgyalás.

De nem kerül sor döntésre, a férfi int, és mindenki sietve elhagyja a termet, a házat. Visznek, kísérnek az asszonyok. Megkönnyebbültek, de a szemükön látom, aggódnak valamiért.

Kerülik a sok embert, a hátsó kerteken megyünk, derékig érő kövekből összehordott kerítések mellett, amelyek a telkeket elválasztják egymástól. Hazaérünk, de most nem hagynak magamra. Takarítanak és selejteznek, mintha sürgőssé vált volna megszabadulni a régi dolgoktól, a múlt lerakódásaitól. Kidobálják a régi ruhákat, a törött cserepeket, a mállott anyagot, a korhadt kisbútorokat. Sokat nevetnek közben, és rám mutogatnak. Ha már én újjá lettem, mondják, legyen mindenki és minden új.

Ezen én is nevetek.

Aztán vacsorát főznek, vendégek jönnek, magyarázzák. Talán ezért is a nagytakarítás. Nekem is mondják, hozzak vizet a kútból, mosakodjak meg, tegyem hasznossá magam, már nem vagyok beteg. Izzadt vagyok, poros, megmosakszom, hideg a víz, de szükségem van rá.

Ismerős minden, a mosdódézsza, a belső udvar az örökzöldekkel, a repkedő madarak, csak magamnak nem vagyok ismerős. Valami leszakadt rólam, mint var a gyógyult sebről, mint foszlott pókháló. Hiányzik az a valami, itt mások a szagok, a hangok, az ízek, a világ. Elkerültem otthonról, hogy hazaérjek.

Húsféle készül, majd gyümölcsöket hámoz, zöldségeket vagdal az egyik asszony. Márta. Igen, ez a neve, milyen magától értetődik. Eszembe jutnak szavak, amelyeket soha nem mondtam ki, nevek, amelyeket soha nem tanultam meg. Sül a lepény.

Menj ki a dombra, levegőzz, mondja a másik asszony. Az ő nevére nem emlékszem. Várd őket, teszi hozzá. Nagyon várd.

Rálátok a házra a dombról. Kolompolást hallok, rovarok zümmögését. Messzebb egy pásztor int. Visszaintek. Meleg van ma is.

Szandálféle a lábamon, talpa kemény, bőr lehet, vagy fa. A szíjak erősek, sokat kibírnak. Öv fogja össze a szürkés, kékes ruhát derekamon. Kényelmes ez az öltözék, megvéd a perzselő naptól. Övembe tűzve egy fejkendő, ügyetlenül a fejemre csavarom, kezeim emlékeznek a mozdulatra, amelyekre agyam nem. Hasonló ruhába öltözött emberek közelednek, őket várom. Ők a barátaink, mondta Mária. A másik asszony Mária, igen. És Márta, ők a testvéreim. Jó emlékezni, jó hozzájuk tartozni.

Megérkeznek a látogatók. Szakállas férfiak, kinek még csak pelyhedzik, kinek már dús, eltakarja arcát. Egyformák az én szememben, vonásaik is hasonlóak, mintha testvérek lennének.

A belső udvaron terítünk, segíték kivinni a két nagy asztalt. Megrakjuk a tüzet is, erre is emlékszem, csináltam már ilyet. Mindenki segédkezik, kihordjuk az ételeket, helyet foglalunk. Mindenkinek jut hely, törölkendő, kehely, tálak, beszélgetőpartner. Van, aki nem szól semmit, van, aki sokat beszél, sokat kérdez. Aki nem szólal meg egyáltalán, az egy nagyon barna bőrű ember, folyton tele a szája, éhes vagy csak mohó. A sokat kérdező, göndör hajú, izgatott férfi, folyton mozog, keze, lába jár, kíváncsi, nem hagyja barátját nyugodtan enni, aki mellette ül. Az türelmes, és válaszol, de nem beszél sokat. Lassan eszik. Neki kisebb szakálla van, éppen csak fedi az állát, bajsza is épphogy serkenik még. Haja sem olyan hosszú, mint a barna bőrűnek, vállig ér.

Megérkezésük megölelt engem, és szólított, hogy üljek mellé. Másodszor szólított már, először odakint a barlangnál. Akkor azt mondta, hogy „Jöjj ki!”, most azt, hogy „Ülj mellém!”. Jó megint látni, jó emlékezni. Mintha az édesapja mellett ülne az ember, megnyugtató az érintése, a hangja, a szeme. Mellette jó helyen vagyok. Eszembe jut egy szó, „apaölelés”, egy kedves fiú mondta ezt valaha, aki nagyon közel állt hozzám. De nem látom már arcát.

Az ételek finomak, a bor könnyű, nem is bor, inkább fanyar, üdítő szőlőlé, de ők bornak hívják. Értem ezt is, ahogy szinte már mindent, ajkaim is magától értetődően formálják a szavakat, szavakat, amiket soha nem tanultam, hangokat, amelyeket soha nem képeztek még hangszálaim, fogaim, nyelvem, torkom.

Egy idősebb férfi is velünk tart, ő nem beszél, komoran eszik, de néha mosolyog és bólint, főleg akkor, amikor a mellettem ülő férfi kér szót. Vidámak vagyunk, sokat nevetünk, mit ünnepelhetünk vajon?

Mária kérdez valamit, a férfi mellettem válaszol, majd Mária felkel, megtörli kezét és száját, majd bemegy a házba. Egy percet sem tölt bent, máris visszajön egy kis korsóval és kendővel a kezében, majd leguggol a férfi lába elé. Lágyan leveszi annak szandálját, és biztos mozdulatokkal megmossa a lábát a korsóban lévő vízzel, majd megtörli alaposan. Ezután ruhájából kis téglát vesz elő, önt belőle a kezére, és a folyadékkal bekeni a férfi lábfejét, bokáját, talpát. Erős az illat, bódító, mindent betölt egy szempillantás alatt, mint egy jóízű nevetés. Csندben vagyunk, mindenki az asszonyt nézi. A férfi megérinti most arcát, ő felnéz, mosolyog, szeme könnyes. Nagyon szereti őt, tudom. Én is nagyon szeretem őt, értem meg, és jó ezt megérteni.

A szertartás véget ér, nem kell semmit abbahagyni, senkit megdicsérni, semmit hozzátenni, magától értetődő volt, akár egy anyai öl melege. A barna bőrű férfi mondani akar valamit, nem folytatja az evést, mintha elment volna az étvágya. Küszködik, hogy elfojtsa a

mondandóját, de tudom, hogy beszélni fog, mert ő olyan ember, aki nem tud ellenállni a saját akaratának. Halkan szól, csak neki szánja megjegyzését, de persze mindenki hallja a meghitt csendben. Kellemetlen zaj a hangja, megtöri, amit nem szabadna megtörni. Arról beszél, hogy nem érti, miért volt szükség erre a gesztusra, két ujját összemorzsolva mutatja, hogy nagyon sokba kerül az olaj, amivel az asszony megkenste a férfi lábait, és a fejét csóválja. Beharapja ajkait. Mindenki a válaszra vár, de sokáig a férfi csak nézegeti barna bőrének arcát, ahogy egy apa issza be újszülött kisfia látványát. Ő nem a barna bőrt, a feszes száját, a szorongó ráncokat látja a homlokán. Amit aztán mond, még nagyobb csendet vált ki, a madarak elhallgatnak, a szél sem fúj, elnémul a világ. A szegényeknek kellett volna adni a pénzt, amit ez a kenet ér, mondja a barna bőré, a másik férfi pedig azt válaszolja, hogy szegények mindig is lesznek, de ő már nem lesz sokáig velünk.

Jobb ezt nem megérteni, könnyebb visszafordulni az ételek felé, egyszerűbb meginni a maradék bort, belélegezni a maradék levegőt, megőrizni a maradék fényt, ami még marad a napból, az égből, a délutánból.

Megint a mesekönyv jut eszembe, láttam én már ezt a képet, olvastam ezeket a történeteket, tudom, hogy mi történik, ki a barna bőré férfi, és kicsoda a másik, akinek Mária megkenste a lábát.

De ez nem lehet.

Az én tisztem elkísérni egy darabon a komor férfit a vacsora után, ő marad legtovább, sokat beszélget még velem, a testvéreimmel, és vele is, akinek most már mindig a közelében szeretnék maradni, mert akkor nem érzem azt a lyukat a szívemben, amely képes lenne elnyelni az életemet, a nyugalmamat, a világhoz tartozásomat.

Egy jövődő vacsoráról beszélgetnek. Azt mondta két barátjának korábban, hogy keressenek meg egy embert, aki korsót visz az utcán, ő fogja majd megmutatni a házat, ahol elfogyasztják azt a vacsorát. Hélinek hívják ezt az embert, mondta, várja már őket.

Ünnep közeledik, fontos ünnep, értem meg. Talán a legfontosabb ünnep. Abban a házban valaha egy öregember lakott, aki nagyon magas kort ért meg, mert várt valamire, várt valakire, várta, hogy megszülessen egy gyermek, hogy lássa őt. A szülei megmutatták neki a gyermeket, a karjába vette, becsukta a szemét, és imádkozott, most már készen állok, ezt mondta az imában. Aztán nemsokára meghalt, olyan boldogan, ahogy soha nem élt, mesélte el nekem a férfi, akit elkísértem. Ennek az öregembernek a fia lakik most abban a házban, ahol másnap ismét együtt fog vacsorázni mindenki, talán utoljára.

Hajnaltól ébredek, de a többiek már fent vannak. Ő felment már a dombra, ahol vártam őket tegnap, ahol a pásztort láttam.

„Imádkozik, ne zavarod meg!”, mondja nekem Márta, így csak távolból nézem, mit csinál. Lehet, hogy valóban imádkozik, de nem úgy, ahogy szokta az ember, lassan sétál, olykor felnéz az égre, kinyújtja tenyerét, mintha kérne vagy kínálna valamit. Mosolyog rá a felkelő nap.

Bejön, segít elkészíteni a reggelit, mosakszik, megköszöni az éjszakai nyugalmat, azt mondja, ennél többet nem is adhatnánk neki, pedig csak egy megviselt vánkost kapott.

Van időm beszélgetni vele egy kicsit, megkérdezem, hol vannak a többiek. Név szerint említi a barátait, fűszereket és gyümölcsöt vásárolnak, mondja, a barna bőrűnek más dolga van, de majd mindenről beszámol, ha visszajön. A többiek a ruhákat készítik elő, és elviszik azokat Héli házába. Ott fogják leölni a bárányt, teszi hozzá. Kérdeznék még, főleg a bárányról, de elköszön, el kell még búcsúznia édesanyjától, mondja. Megölel és megy, vissza sem néz.

„Te is készülődj!”, mondja Mária, „Nemsokára indulunk.” Gyerekként kezelnek, érzem, mint aki még nem érti a világ dolgait, noha ellátja magát, noszogatni kell, hogy felvegye a nap, az élet ritmusát.

Meglepődöm a sok emberen, mindenki az utcán, mindenki egy irányba tart. Énekelnek, kezükben sok virág, a férfiak egy-egy bárányt, madárfiókat cipelnek, megkötözve, bebugyolálva, az asszonyok edényeket, szerszámokat.

A falu szélén, a hegyre felvezető úton találkozunk a többiekkel, mindenki ott vár, az egyik szamarat hozott, és az izgalomtól türelmetlenül mutatja meg neki. Ő felnevet, megsimogatja a szamarat, legyint egyet, mintha azt mondaná, bolond lyukból bolond szél fúj, és felül rá. Egy színes takarót terít a vállára, és hagyja, hogy vezessék a szamarat. Mások is vele nevetnek, valami tréfa lehet az egész, amit én nem értek. Valaki vehemensen magyaráz valamit, de csak azt a szót értem, hogy „kicsoda”, mire ő azt feleli, még világos van, most induljunk, mert aki a sötétben jár, az nem tudja, merre megy.

Még folytatják a beszélgetést, a vitatkozó férfi követi, igyekszik lépést tartani a számárral, és a világ végéről magyaráz. A számaron ülő férfi a fejét rázza, és azt mondja, nem azért jött. Tenyerét ismét felfelé fordítja, mintha azt mutatná, megtart valamit, hogy le ne essen a földre. A másik férfi nem érti.

Egyre többen jönnek, kezükben pálmaágak, legyeznek vele, hajlonganak, kántálnak valamit, nem tudom eldönteni, gúnyolódnak-e vagy komolyan gondolják a tiszteletadást. Ő velük nevet, integet nekik. Ha gúnyolódnak is, nem adja jelét haragnak. Érti a tréfát. Ha ugyan tréfa ez az egész. Mintha páran azt kiáltanák felé, „Mit parancsolsz, uram?”. És mintha ő azt kiáltaná vissza: „Éljetek!”.

Sokfelé járunk aznap, elmegyünk egy hatalmas templom mellett, szűk utcákon keresztül kijutunk a városhalon, ahol képtelen vagyok elszakadni egy furcsa domb látványától; olyan az a szikla az árnyékaival, töredezettségével, mintha három emberi koponyát formázna.

Elmarad már a tömeg, a pálmaágak, az ünneplés zajongása, beszélgetünk, olykor megállunk enni és inni. Egy régi történetet mesél el Egyiptomról, amelyet sok ember hagyott maga mögött egy napon, vágyakozva egy új haza iránt, de rettegve a biztos otthon elvesztésétől. „Ti is költöztök hamarosan”, mondja, „Ez az élet rendje. Nem is jöttök vissza soha többé.”

Kérdezgetik a többiek, hova, mikor, és még ezer részletre kíváncsiak, de ő csak hallgat, hagyja őket gondolkodni, csendesülni, rájuk is szól, nem kell mindent megvitatni, megérteni, visszamondani. Csendet szeretne.

Vastag falakkal körülvett tágas udvarhoz érünk, ez lesz a ház, ahol ma vacsorázunk, mondja a mellettem lépdelő fiatalember. Minden elő van már készítve, dörzsöli a kezét. Nem tagadja, éhes, és nagyon várja már az estét.

A terem szépen fehérre festett falai verik vissza a mennyezetről függő három lámpa fényét. Ő és a legközelebbi barátai egy hátsó helyiségben foglalnak helyet, odafent ablaknyílások engedik be a fényt. Mi, a többiek a másik két termen osztozunk. Az asztalok elő vannak készítve, Márta int, megmutatja a helyemet, ahonnan kissé belátok a kisebb szobába. Bánom, hogy nem ülhetek közelebb hozzá, de Márta megvigasztal, majd később, mondja, majd később.

A sarokban egy kemence, kőlapokkal. Egy kisebb fülkét is látok, színes rekeszekkel, mint megtudom, ebben tartják a tálakat, poharakat, egyéb eszközöket, amelyeket nemsokára használunk is majd.

Először énekelünk, ügyetlenül próbálom követni a dallamot és a szöveget. Régi a dal nagyon, nem is dal talán, hanem zsoltár, felfénylenek az arcok, a levegő megtelik könnyorésszel, beisszák a falak, a szőnyegek, a szemek.

Az asztalok alacsonyok, épp, hogy combig érnek. Hozzák a megsült bárányt, és a többi hozzávalót, nem ismerem fel a különféle füveket, mártásokat, egyedül a saláta ismerős, és a fokhagyma.

Tányér helyett keményre sült lepényeket teszünk magunk elé. Az evőeszközök csontból készültek, amennyire meg tudom ítélni. Minden asztalnál feláll egyvalaki, aki felszeleteli a húst, és ad belőle a többieknek, szintúgy ő az, aki tölt a nagy kancsóból minden serlegbe. Aki nekünk tölt, egy számomra ismeretlen férfi, de Márta megsúgja, hogy övé a ház, az ő édesapja volt az öregember, aki a karjában tarthatta a megígért gyermeket.

Eszembe jut, hogy a régi könyvem mesélt egy emberről, aki a barátaival fogyasztotta el utolsó vacsoráját azon a Húsvét előtti estén, valamikor réges-régen.

Eszembe jut egy kislány, aki nagyon szerette ezt a mesekönyvet, és nagyon sok kérdése volt, de édesanyja nem tudta a választ, és zavarta a sok kérdés. Ez a kislány egyszer azt mondta, majd ő megtalálja a válaszokat, akárhol legyenek is azok.

A válaszok most itt vannak, ebben a teremben, mindenki tekintetében, a falon megtörő fényben, a férfi arcán, aki a másik szobában az asztal alatt tördeli a kezét, és nyugtalannak látszik.

Mozgolódás a szomszédban, emelt hangok, vitatkoznak. A vitának ő vet véget, feláll, leveszi a felső ruháját, és egy kendőt köt maga köré. Aztán vizet hoz egy kisebb edényben, leteszi az egyik barátja elé a földre, és elkezdi mosni annak lábfejét. A férfi arcán döbbenet, és elpirul, még ilyen messziről is látom. Aztán a másik fiatalember következik, majd a harmadik, majd a göndör hajú, akit már ismerek. Ő elhúzza a lábát, és valamit mond, tiltakozik, de aztán a férfi válaszára azonnal visszanyújtja a lábait, a kezeit is, a fejét is lehajtja. A mellette ülő férfi felnevet, ő is odanyújtja a lábait, nem akar lemaradni. A férfi megmossa mindenki lábát, visszaveszi ruháját, és helyet foglal.

Nem követem tovább az odabent folyó eseményeket, lefoglal az evés, az ivás, a beszélgetés hallgatása. Arról beszélnek, hogy valami nagyszerű dolog készülődik a világban, olyan fontos, hogy most Isten is felénk fordítja a fejét. Valaki szidni kezdi a római katonákat, de egy másvalaki leinti, és azt mondja, ki kell nyitni a kaput, hogy a vendég bejöhessen. Arról is beszélnek, hogy nem maradhatnak itt éjszakára, mert a városban azt suttogják az emberek, hogy keresik őket. „Miért?”, kérdezem. Azt felelik, de közben halkabbra fogják a hangjukat, mert híre ment, hogy visszatértem, és ez nem tetszik sok embernek. Nekem is el kellene bújnom, vagy talán még okosabb lenne elmenni valahova messzire, amíg az emberek elfelejtik ezt az egészet, tanácsolja a mellettem ülő.

Mielőtt válaszolnék, valami zaj rebbenti szét a sugdolózókat, a barna bőrű férfi jön ki sietve a másik teremből, valaki vissza akarja tartani, de az lerázza a segítő kezét, és kirohan az ajtón. A lebbenő függöny hűvös levegőt taszít a házba. Csend lesz, majd valaki kérdez valamit. A mellettem ülő azt súgja, hogy bizonyára még szükséges valami a vacsorához, azért ment el a barna férfi, és hogy nála van az erszény.

A bentiek nem esznek már többet, csatlakoznak hozzánk.

Sokat ihattam, szédülök, rosszul vagyok. Nem kívánom már a bort, aludni szeretnék, visszatérni abba a meghittségbe, amelyben az elmúlt napokat töltöttem, mert érzem, hogy valami elromlott, a férfi, aki elrohant, nem csak az erszényt vitte magával, hanem valamit

mindenki szívéből, a biztonságot, az összetartozást. Kiszakadt egy darab a jövő ígéretéből, a múlt megbízhatóságából, a jelen megismételhetetlenségéből.

A sarokban találok menedéket, onnan nézem a többieket, ahogy hallgatják a vezetőjüket, aki most nagyon komoly, nem nevet már úgy, mint a számár hátán idejövet, sok szünetet tart szavai, mondatai között, a barátai pedig figyelnek. Látom, van, akinek hozzám hasonlóan nehezebbre esik már a megértés, többször kimegy, alig talál vissza, sok volt a bor. De van, aki nem tágit barátja mellől: a göndör hajú, egy másik, akiről azt mondják, valamikor a pénzváltókhoz tartozott, és a legfiatalabbnak látszó férfi sem.

Nem értem szavukat, fozslányok jutnak el csak hozzám, egyszer, amikor azt mondja, „Ne féljete!” másszor, amikor az egyik fiatalember azt kérdezi, hogy „Mikor?”. Aztán a göndör hajú felpattan, arcán felháborodás, megtántorodik, úgy kiált rá vezetőjére, azt mondja, hogy nem igaz, soha nem tagadná meg őt, hiszen az életét is odaadná érte. Szavait megerősítendő, mutatja rövid kardját, amelyet az övében tart. De aztán megnyugszik, visszaül, és rágcsálni kezd valamit.

Csendesedik a ház, hallom, ahogy elviszik az üres edényeket, az ételmaradékot, letörlik az asztalokat. Homályosan látok, elalszom, nem tudom, álmodom-e, ahogy a többiek körbe adnak egy kenyeret, mindenki tör belőle, szintúgy körbejár egy serleg, amiből isznak. Valaki odajön hozzám, kezembe nyom egy falatot, segít a számhoz emelni, majd a borral is megkínál. Egy falat, egy korty, és nem tudok többet arról az estéről, valaki elvette tőlem az ébrenlétet.

Éjszaka térek magamhoz az udvaron. Sokan alszanak körülöttem a földre terített takarókon, páran horkolnak, fészkelődnek. Nem látom a testvéreimet. Kitisztul a fejem, valami fontosat elmulasztottam, harap belém a gondolat. Nem akarok senkit felkelteni, de szerencsére az egyik sarokban gyertyafénynél imádkozik valaki, és bár nem illik megzavarni, mégis azt teszem. Fiatal fiú, ő segített felszolgálni. „Hol vannak a többiek?”, kérdezem, és ő csak annyit mond, a kertben. Aztán sírva fakad, és nem tudja már elmondani, hol van az a kert, hogyan jutok oda, és miért sír. Kirohanok a házból.

Odakint sötét van, a semmiből jövő kutyaugatás és a hideg rátapad a bőrömrre, jön velem, vonszolom magammal, mint egy nyálkás hüllőt, a hátamon.

Üres az utca, érzem, erre szaladt a barna bőrű férfi korábban, talán ő hagyta maga után a sötétet, a kutyaugatást és a hideget. Nem tudom, merre megyek, rohanok, minden utcán befordulok, rettegek egyenesen futni, mintha célpont lennék, akire vadásznak.

Vezet egy csillag, de nem az égen, valahol a fejemben, a homlokom közepén, ahogy egykor másokat is vezetett ennek a szelíd fiatalembernek a születési helyére, és ahogy most engem is vezet, talán a sírjához.

Egy kis fahídon rohanok át, alattam a majdnem teljesen kiszáradt patak, gyerekkoromban jártam erre utoljára. Kedron, ez a patak neve, Istenem, emlékszem, Kedron.

A patakon túl árnyas fák, összeborulva, mint gyászolók temetésről hazafelé. Nappal bizonyára barátságos és befogadó ez a liget, de most inkább olyan a fák alagútja, mint út a pokolba.

Bemennék a kapun, de a belső hangok megállítanak. Eszembe jut a figyelmeztetés: én is célpont lehetek, nekem is futnom kell, talán egész hátralévő életemben. Fáklyák fénye imbolyog, egy csoport közeledik, suttognak, de lépteik és fegyvereik zaja elárulja őket. A hold ezüstös fénnel vonja be a ligetet, mint asszonyok csillogó lakkal körmeiket.

Egy bokor mögött leguggolok. Elöttem fognak elhaladni, erre számítok, és imádkozom, hogy ne vegyenek észre. Nem engem keresnek, nem rám figyelnek, befelé haladnak a ligetbe, valaki vezeti őket. Katonák, de nem római egyenruhában, helybéliek lehetnek. A templom körül láttam hasonló ruhát viselő öröket. Vezetőjük nem katona, hétköznapi ember. Ismerős ember.

Beszédüket nem értem, de szándékuk egyértelműen nem tisztességes. Összeszedem bátorságomat, és követem őket, óvatosan lépek. Jócskán lemaradok, mindvégig fedezéket keresve, nem tudom, mi történne, ha észrevennének. Kis tisztásra érünk, szemben a fák alatt pár ember alszik, most felugranak, hátrálnak, egyikőjük odakiált valamit a katonáknak. Fény nem vetül rájuk, árnyékok csupán, rettegő árnyékok.

A katonákat vezető férfi kilép, arcát most megvilágítja a hold fénye. A barna bőrű ember az, aki elrohant a vacsoráról. Arca verejtékben úszik, megszólal. Hangja kásás, mintha sírt volna. Nem is verejtékes az arca, hanem könnyes. Szólít valakit. Előlép a megszólított, a barna bőrű férfi odamegy hozzá, és megcsókolja arcát. Szám elé szorítom tenyerem, hogy ne kiáltsak fel, úgy szíven üt a búcsúcsók látványa, mert ez egy búcsúcsók, semmi kétség, a barna bőrű ember így köszön el barátjától. A férfi lefejt a barna bőrű kezét a válláról, és elé lép, mintha védené őt. Megszólal. „Én vagyok”, ezt mondja.

Odarohannék, ellökném, elvinném innen, az életemet adnám érte, de nem teszek semmit, nem is gondolok, nem is érzek semmit, csak nézem a jól ismert jelenetet. A katonák körülveszik a férfit, páran a barátai közül felbátorodva próbálnak szembeszállni a katonákkal, de ő leinti őket is, a katonákat is.

Két kezét nyújtja előre, úgy kéri a fegyvereseket, hogy engedjék el őket. A katonáknak, úgy tűnik, nincs szándékukban a többiekkel foglalkozni, még akkor sem, amikor az egyik, a göndör hajú nekiront az egyiknek, kirántja kardját, amit a vacsora közben is elővett egyszer, és lesújt rá. A férfi hangosan rákiált, a göndör hajú elteszi a kardot, visszalép az árnyékba, majd eltűnik.

A barna bőrű sincs már sehol, a férfi, akiért a katonák jöttek, egyedül áll a holdfényben.

Mintha csak álmodtam volna a többieket, akik nem voltak képesek virrasztani barátjukkal. Lehet, most is álmodom, nem is vagyok itt, nem látom, amint a férfi odalép a sérült katonához, mint ijedt kisgyermekhez, megérinti annak véres fejét, és súg valamit. Nem lehet valós az sem, hogy a katona megtántorodik, egyik társa kapja el, majd leül a földre, és fejét még mindig tapogatva, sírva fakad.

Mire elkezdődné, véget ér a jelenet, senki nincs már ott, eltűntek a katonák, elvitték a férfit, aki nem állt ellen, eltűntek a barátok, eltűnt a hold is a sűrűsödő felhők mögött, mintha Isten eltakarta volna a szemét.

Nem tudom, mennyi idő telik el, mialatt azt remélem, ágyamban fekszem, a kishozzámban, és anya ébreszt majd fel, de álomban eszembe jut, hogy anya nincs itthon, egy másik családdal él már, apa pedig éjt nappallá téve dolgozik, így az ébresztőóra fog kirángatni ebből a kettős valóságból, amelyikből egyikbe sem tartozom, és mégis mindkettőbe egyszerre, a rádiós ébresztőóra a reggeli zenés műsorral és a mosolygós hangú műsorvezetővel, aki mindennek örül, és akinek minden szenzáció.

Ehelyett a nedves földön térek magamhoz, ruhámat átítatta a harmat, néptelen a liget. Nem tettem semmit, nem akadályoztam meg a megakadályozhatatlant, pedig én vagyok az egyetlen ezen a világon, aki tudja, hogy mi fog történni.

Megint rohanok, át a patakon, be a városkapun. Itt szélesebbek az utcák. Sokan fent vannak már, mert híre ment, hogy elfogták, hogy valami történni fog. Ez a nap kiemelkedik az elmúlt évezredek, évmilliók összes napja közül, de ezt még senki sem tudja. Katonák őrseget váltanak, édesanyák megetetik csecsemőiket, akik felsírnak e korai órán, férfiak ébrednek horkantva, kivezetik az állatokat az udvarra, tüzet raknak, mások magas rangú hivatalnokokat ébresztenek kapkodva, mert csak pár óra áll rendelkezésre, hogy döntést hozzanak ebben a rendkívül fontos ügyben, mert másnap már húsvét, és tilos ítélkezéssel megsérteni az ünnepet.

Honnan tudom mindezt, honnan szívárognak a fejembe ezek a gondolatok, mint esőcseppek az átázott sátoztetőről, nem tudom. Rohanok, meg-megcsúszok a sárban, és akkor beleütközök valakibe, aki immáron visszafelé rohan. A göndör hajú ember az, megragadja

karomat, arcomba néz, mintha könyörögne, ébresszem fel, erősítsem meg, hogy mindez csak egy rémálom, de hogyan is győzhetné meg egyik álmodó a másikat?

Dadog, nem képes összefüggően beszélni, nyála fröcsög, a nyakamba borul, úgy mondja el az elmondhatatlant, hogy a barátunkat megütötték, leköpték, trágyalével öntötték le, és ő nem merte megvédeni, nem merte vállalni a szeretetét, még azt is letagadta, hogy ismeri őt, semmit nem akart, csak élni, messze lenni ettől az egésztől, otthon, ahol nem üldözik, nem vádolják, hogy ismeri a legkedvesebb barátját, akiért nem meri az életét adni, haza akar menni, édesanyja ölébe, vissza a méhébe, ahol nyugalom honol, ahol nem kell az emberek világában laknia, nem kell élnie sem, nem kell embernek lennie sem.

Saját hangomat hallom, amint azt mondom neki, nem sajnálkozva, nem együttérzően, nem vigasztalón, hogy az életben nincs visszaút, a halál felé megyünk mindannyian. Rám néz, szemében örület, hebegve kérdezi, hogy tudom-e, mit felelt a mester arra a kérdésre, hogy ő-e a messiás. A választ nem várja meg, ellök magától, és tovább rohan. Nincs erőm és akaratom visszatartani.

Már felzúdult a város, sodródok a többi emberrel, a batyus asszonyokkal, a hajnali kiabálástól megriadt gyerekekkel, hajnalban hazatérő részegekkel. Már elindult a pletyka, futótűzként terjed a szóbeszéd, egy emberként mozdul a tömeg, felfelé, a központba, de ugyanakkor sokan bezárkóznak, menekülnek a zshivajtól, eltakarják szemüket, fülüket, tagadják a valóságot. Elejtett szavak, mondatok jutnak el hozzám, „Most minden kiderül”, mondja valaki, mások jajonganak, míg sokan kárörvendenek. „Kaifás, Kaifás!”, kántálják többen is.

A hold beteg, torz, véres, mint a félredobott, rákos húsú áldozati bárány.

A törvényház nevét kiabálja mindenki körülöttem, de lábaim remegni kezdenek, le kell ülnöm egy sarokba, ahol egy beteg koldus töltött el három évtizedet, mielőtt meggyógyult volna, és most ő is oda tart, ahova a többség, és majd ő is megmentője halálát követeli.

Nők egy csoportja halad el sírva, fiatalok, egy idősebb asszonyt támogatnak, aki alig áll a lábán, de nem akar megpihenni, csak előre tekint, felfelé, imádkozik, remegve kapaszkodik a többiekbe. „Elkezdődött”, mondja sokszor, mintha vigaszt merítene ebből a szóból.

Egy magában motyogó öregember tántorog oda hozzájuk, ugyanazt a pár mondatot hebegi, mintha megerősítést vagy ellenkezést várna. „Nem lehet ő, nem lehet, hogy szenvednie kell, nem lehet, nem lehet...”.

Csatlakoznom kell a tömeghez, mert lassan nem marad egy talpalatnyi hely sem az utcán, Jeruzsálem népe most egyetlen lomhán mozduló test, egy ébredő óriás, aki kelletlenül

vonszolja elhízott testét, hája súrolja a falakat, a sarkokat, amorf alakja betölti a teret, érezni bűzét, mosdatlanságát.

„Lássátok a királyotokat!”, hallom a kiáltást, amelyet egyrésről hangos röhögés, másrésről nyöszörgő sírás hangja követ. Nem látok semmit, csak az emberek hátát, felemelt kezeit, csapzott tarkójukat, fejkendőiket. Elvakít a szemembe villanó fáklyák fénye, ordító szájak, szőrös arcok, villogó fogak. Harapnak, harapják a levegőt, a felvert port, a kikívánczó szitokszavakat, mintha menekülni próbáló férgek farkát harapnák.

Hajnalodik, „Hat óra, hat óra!”, kiabálják az emberek. Hosszú márványlépcső vezet fel a helytartó palotájához, két oldalt padok. Odafele egy terasz, keskeny kereveten hever valaki, tüntetően fitogtatva fáradtságát, jelezve, hogy kegyet gyakorol ilyen korai órán fogadva a népet. Körülötte katonák, sok fegyver, sok hatalmi jelvény, ha valaki megkérdőjelezné, hol a helye. Az emberek megállnak, nem lépik át a vonalat, amely láthatatlanul húzódik a térben.

Nyújtogatom nyakamat, hogy lássak valamit, arcon csap az előttem csápoló magas férfi hosszú, ápolatlan haja, könyöke. Mindenki látni akar, mindenki igyekszik egy villanást megkapni a reggeli látványosságból, szippantani egy tubáknyi gyűlöletet. Megélénkül a tömeg, amikor mozgolódás támad elől, egy megköttözött kezű férfit lökdösnek a lépcső felé, a férfi kis híján elesik, de ketten is erősen markolják, így tartják meg.

Az ember feláll a kerevetről, lassan előresétál, tudakolja, hogy mit akar a nép, és ki ez a fogoly, akit elé hoztak.

Összeszorítom a szemem, nem akarom, nem merem nézni ezt a jelenetet, amelyet oly sokszor láttam már moziban, hol nagykiállítású hollywoodi filmben, több ezer statiszta részvételével, hol szerényebb díszletek között, de mindig ugyanazt mutatták: két férfi áll egymással szemben, egy büszke, tiszta és erős, és egy mocskos, megvert, megalázott gyenge.

A filmekben sokat beszéltek, felemelt fejjel, nagy szavakkal, a római most is mond valamit, de nem értek semmit a zajtól, a hóbörgéstől. Mellettem egy izgatott férfi azt magyarázza társának, egy majdnem gyermek fiatalembernek, hogy ők nem léphetnek be a törvényházba, mert azt ártatlan emberek vére szentelte meg, de a fogoly beléphet, mert ő tiszta, mint egy gyermek.

Felismerem, ő is részt vett a vacsorán a házukban, emlékszem, nem ivott bort, mert a vallása nem engedi meg, nem szakadhat el ily módon Istentől, ezt magyarázta. Zadoch a neve, emlékszem, és elvesztette két kisfiát három évtizeddel korábban, amikor a király megölette az újszülötteket.

A két katona, akik egyenruhájuk alapján ugyanúgy a templomi őrséghez tartozhatnak, mint azok, akiket a kertben láttam, most feltaszigálja a foglyot a lépcsőn, de egy bizonyos

ponton nem mehetnek tovább, két római katona veszi át feladatukat, ők ragadják meg a véres köntösbe burkolt férfit.

Látom az embert, aki szólított engem a barlangban, akire úgy emlékszem, hogy kavicsokat gyűjtöttünk gyerekkorunkban, és arcokat festettünk rájuk, akit oly szívesen láttak a testvéreim a házunkban, aki olyan sokat mesélt nekem a teremtésről, az ember útjáról a világban, a mennyországról és a végtelen lehetőségről, amelyet az Isten adott nekünk. Emlékszem, mekkorát nevettünk, amikor egyszer borrá akarta változtatni a vizet, mert kifogytunk az italból, majd eljátszottuk, hogy a legnemesebb nedűt kortyoljuk, amely csak teremhet a földön.

Tudom, hogy ő az, de nem ismerem fel. A hajlott hát, a kifordult, kicsavarodott test, az összevert, összekarmolt, véres arc, megtépett, mocskos haj nem lehet ő, nem lehet a barátom, nem lehet ember.

Hátraviszik, csak az árnyéka látszik a két férfinak, a helytartónak és foglyának, beszélgetésük nem tartozik a tömegre. A római foglya fölé tornyosul, mozdulatai azt mutatják, eltaposhatja, megölni, megkínozhatja őt, mert erre született, ezért élt, ez az ő szerepe, erre választották ki az égiek már sok évszázaddal ezelőtt a családját, hogy az idők végén megszülessen ez a dölyfös, kegyetlen katona, a fegyver és erőszak embere, és láttam őt fiatalon, álmodozva a hatalomról, a dicsőségről, és láttam őt, amint öszülő fejjel önmaga ellen emeli majd kardját.

De most még csak vallatja a vádlottat, próbálja szóra bírni, próbálja kiszedni belőle a titkot, amelyet sejt, hogy birtokol a másik, de ostoba ahhoz, hogy megértse, soha nem kapja meg.

A fogoly mond valamit, mire a helytartó hátrébb lép, és mint hálója mélyén lapuló mérges pók, úgy vizsgálja áldozatát. Majd megvetően legyint, egy utolsó mondattal befejezi a beszélgetést, senki nem hallja, de én emlékszem, hogy ezt kérdezi: „Mi az igazság?”, és int a katonáknak, hogy vihetik a foglyot.

„Én nem találom bűnösnek!”, kiált le a helytartó a tömegnek, hangja érces, parancsoláshoz szokott, arénához szokott. Mindenki hallja, mindenki érti. Felbőszül a tömeg, a római szenvtelen arccal nézi a hullámozó sorokat, majd bólint, és utasítást ad a katonáknak.

Három emberhegy megragadja a megkötözött férfit, elvonszolják. A helytartó megvetően hátat fordít, kizárja látómezejéből a hőbörgőket, eltűnik a háttérben.

Mintha színházi előadás szünete lenne, lehull a függöny, a kellékesek átrendezik a díszletet, halk zene szólal meg, oszlik a közönség, indul a büfébe frissítőkért. De a valóságban senki sem mozdul, türelmetlenül toporognak, fel-felkiált valaki, káromkodnak, van, aki el-

bizonytalanodik, és halkán beszélgetni kezd a mellette állóval, de látok embereket, akik már elvesztették érdeklődésüket, és hátrafelé tekintgetve távozóban vannak.

Nem tudják, mi zajlik a színpalak mögött, de én látom, hogy a boltívek árnyékában, a nagy udvarban mindent vér borít már, hogy részeg kínzómesterek végzik a dolgukat, és valahol egy kétségbeesett asszony imádkozik erőért, tisztánlátásért, kegyelemért a fia számára.

Először nyögések és fojtott kiáltások hangoznak fel, majd a néma csend. Valami történik elől, visszafordulnak az unatkozók, majd egy pár másodpercig senki nem vesz levegőt, megáll a Föld forgása, a felhők megfagynak az égen, a napfény is megtorpan a végtelennek tűnő pillanatban, amikor újra elővezetik a foglyot.

„Íme, az ember...”, suttogja a helytartó, de most mindenki érti a latin szavakat, amelyek az agyakban vájnak utat, hogy eljussanak a megértéshez, az ember legbensőbb lényéhez, a világ titkához, amely mélyen odabent rejtőzik.

De a pillanat elmúlik, az idő tovább gördül, és az irgalmatlanság új erőre kap. Nem számít már, miért is jött ma ide ez a sok ember, nem számít, ki mit tett, mit érdemel, mit mond az Isten. Nem kell már ok, amiért a tömeg kiválaszt egy börtöntől állattá sorvadt embert, aki mit sem értve hunyorog a régen látott fénytől, és aki már soha nem fogja fel, hogy szabad, és hogy mi volt az ára a szabadságának, soha nem talál már haza, és csak álmaiban érzi majd, hogy már nem törik csuklóját a bilincsek.

Nincs már szükség érvekre és tanúkra, akik bizonyítanak, akik még ragaszkodnak a valósághoz, mert pont a valóság az, amelyet minden erejével, hitével, utolsó csepp vérével is tagad most az ember, mert lehetetlen szembenézni azzal, ami történt, ami történik, és ami történni fog, anélkül, hogy ne nyelné el az örület fogatlan szája a jelenlévőket. Átkok csapódnak az ordító emberek arcához, mint keserű köpetek, megmérgezik a vérüket, magzataik vérét, az egész nép vérkeringését.

A helytartó díszes köpenyt ölt, fejére nehéz korona kerül, pálca a kezébe, és vonul. Követi a tömeg, egy férfi azt magyarázza előttem, hogy itt nem lehet ítéletet hirdetni, mindenkinek át kell mennie a Forumra.

Írnokok, hivatalnokok, katonák követik urukat, aki mit sem sejt abból, hogy mire készül, abban a tévhitben cselekszik, hogy saját acélos akarata hajtja, nem tudja, hogy eszköz csak egy felfoghatatlan erő kezében, amely végrehajtja rajta keresztül a világtörténelem legfontosabb eseményét, hogy most a világ közepén tartózkodik, minden csillag fénye a Földnek ezen a pontján metszi egymást, minden résztvevő kiválasztott, akik most születhettek, most élhetnek.

„Gabbatha, Gabbatha!”, kiáltoznak, majd az emelvényhez érve a helytartó szót kér. Cirkalmas mondatokban említi a császárt, a törvényeket, szót ejt két másik bűnözőről, akiket korábban már elítélt, és még egyszer kérdést intéz a néphez, tudakolva a halálbüntetés mikéntjét. A nép válaszol, egyhangúan, engedelmesen, beteljesítve a sorsát. A római még vár egy kicsit, még meggondolhatja magát, még inthet elbocsátóan és visszavonulhat, sorsára hagyva a bíbor köntösbe öltöztetett, megkínzott férfit, töviskoronával a fején.

Kettétöri pálcáját, a két darab ág a fogoly lábához hullik, egymáson, kereszt alakban.

Majd ítéletet hirdet.

Láttam, mindezt láttam, ott voltam, és valami ott maradt belőlem azon a téren, és magammal is hoztam valamit, örökre rám tapadt az idők végezetéig. A mohó emberek szemvillanása, ahogy rávetették magukat a fogoly ruháira, és megosztottak rajtuk, az egyik elítélt rémült arca, amint saját nyomorúságáról megfélemlkezve próbálja kinyitni a száját, kifejezni szánalmát, tiltakozását, de beléfojtják a szót, a barna bőrű tanítvány fuldoklása, akit az emelvény mellett látok meg, aki végighallgatta az ítéletet, és most utat keresve tör előre, kezével hadonászik, mintha le akarna tépni magáról egy hatalmas állatot, amely csápjait a nyaka köré fonja, fogait a szemgödrébe mélyeszi, így szívja ki belőle az életet.

De magammal hoztam a kereszt megpillantásának nagyságát, az alázatot, ahogy megrogytak térdeim, a rettegést, hogy valami tébolyult elme döntésének következményeképpen mégis nekem kell majd a vállamra vennem.

Magammal hoztam az órát és a percet, amely naponta kétszer is megkísért, megcsavarja gyomromat és szívemet, és imádkozom, hogy múljon el, magammal hoztam a szögek, a kalapácsok, a kötelek, ezen emberi találmányoknak a látványát, magammal hoztam a kürtök szavát, a zokogó asszonyokat a keresztút mentén, és magammal hoztam annak a fiatal nőnek áttetsző alakját, aki kendőjével megtörölte megváltója véres arcát.

Elkéstem, ezt dobolta bennem egy hatalmas ököl. Ezt kerested, ezt kutattad, erről álmodtál, azt ígérted a legjobb barátodnak, hogy nem nyugszol addig, amíg megleled a válaszokat, elutazol akár a világ végére is a bizonyosságért, a tudásért. Most itt vagy, és nem beszéltél vele, nem kérdezted őt, nem töltöttél elég időt vele, nem értetted meg, hol vagy, mikor vagy, mi történik, ki szólított, ki költötte el veled a vacsorádat, ki nevetteget meg, ki nyújtotta kezét, ki támasztott fel.

Nevemet hallom, testvérem, Márta kiált, de Mária is itt van, elrángatnak, sikoltoznak, elébük kell kerülnünk, mondják. Szólni akarok, én nem ide tartozom, nekem otthonom van egy másik országban, egy másik időben, távol mindettől, szobám biztonságában, a legjobb barátommal, akit meg sem érdelek igazán, nekem dolgom van, mert könyvet kell írnom, sok

könyvet, mert az ad értelmet az életemnek, fel kell nőm, nem halhatok meg, amíg nem tudom meg, hogy Isten fia valóban a földön járt-e, még nincs itt az én időm.

De visznek a testvéreim, visznek a lábaim, hátsó utcákon, kerteken, szemétteleneken keresztül, előre, a tömeg elébe, tudják, merre kell mennünk, mert mindig ugyanazon a helyen szokták keresztre feszíteni a bűnözőket.

Egyszer meglátom őt, ahogy elesik, ahogy szíjakkal ütik, amíg fel nem kel ismét. Egy irányba tartunk, de amíg ő egyenesen halad, én kerülöm az embereket, a bajt, a vért, szenvedést, a halált.

Márta egy sikátor felé mutat, egymás mögött beférünk a két fal közé, és máris kiérünk a főutásra, ahol megcsap a tömeg szaga és ereje. Egy ember tűnik fel mögöttünk, rőzsét cipel, összeszorítja száját, így próbálja kizárni a zajt, a kísértést, hogy maga is csatlakozzon a látványossághoz. Nem mehet másfelé, tanácstalanul megtorpan, bámulja a tömeget, segítséget kérve ránc pillant, de nincs időnk szót váltani egymással, mert két katona ugrik be a sikátorba, megragadják őt, elejti a rőzsét, és elhurcolják.

Látom, amint az elítélt a földön fekszik, és erőlködve próbál mozdulni, rajta ráborulva a kereszt, mint gyászoló apa a fia haldokló testén. Páran segíteni próbálnak neki, míg mások belerúgnak a port markoló kezekbe. A katonák kardjukkal elparancsolják onnan az embereket, és ellentmondást nem tűrő mozdulattal mutatják az odarángatott férfinak, hogy emelje fel, és segítsen vinni a keresztet. Az először a fejét rázza, hátrál, majd valami megállítja vonakodását, felpillant az égre, mintha fohászkodna, megragadja a nehéz fát, vállára teszi, másik kezével a fogolynak segít feltápáskodni, öleli derekát, öleli vállát, nem tudván, kit ölel, mit tesz most, hogy éppen megváltja magát és életét.

De most lába meginog, a fogoly ismét erejét veszti, összerogyni látszanak mindketten.

Magamat látom, kívülről, ahogy otthagynom testvéreimet, akik rémült kiáltással engedik el kezemet, és már ott térdlek a fogoly lábai előtt, a barátom lábai előtt, ahogy megérintem feldagadt, véres kezét, szavaim az ő nyelvén szólnak hozzá, és abban a szavakban benne van az egész életem, a családom minden átka, minden örvény, amely a pokolba rántotta a szeretteimet. Azt kérdezem: „Hol van most az én testvérem, Uram?”

Ő rám néz, szemében derű csillan, amely elemel mindkettőnket a valóságtól, az utca porától, a kereszt durva fájától, a beavatkozni készülő katonák agresszív mozdulataitól, a már felsejlő, koponya alakú szikla látványától.

„Jó helyen van.”, ezt mondja, majd arca eltorzul a fájdalomtól.

„Mit tehetek érted, Uram?”, hallom hangomat, hozzá akarom még tenni, hogy megszakad a szívem, hogy így látom, de suttogása belém fojtja a sajnálat szavait. „Ne szánj engem”, mondja, „Szeress engem.”

„Ne félj...”, suttogja még, majd elengedem kezét, és ahogy a katonák ellöknek, beütöm fejemet valamibe, tovább száguld a tér és az idő, elsodorja tőlem a keresztet cipelő két férfit, a rómaiakat, az elől unottan lovagló helytartót, a gyülekező viharfelhőket.

Mit mondjak még?

Láttam-e, ahogy megfeszítették?

Láttam-e, ahogy kínzóíért imádkozott?

Hallottam-e utolsó szavait, és ahogy édesanyját tanítványa oltalmára bízta?

Tanúja voltam-e, amint merev testét levették a keresztről, megmosdatták és leplekbe bugyolálták?

Kívánom, hogy bárcsak ne lettem volna ott? Semmi esetre sem. Ott volt dolgom, helyem, szerepem. Vágytam, hogy megkapjam, megértsem az igazságot.

Kívántam, imádkoztam, hogy bizonyosságot nyerjek arról, mi történt azon a pénteki napon. Megtörtént. Megtörtént, mert nem hittem el.

De ugyanúgy rettegettem a sötétől, amely elborította a várost a halála pillanatában, ugyanúgy látni véltem halottak járkáló szellemeit, mint a többiek, ugyanúgy azt hittem, vége a világnak, mert megöltük Isten fiát.

De reggel lett, elvonultak a felhők, felkelt a nap, nem jött el az apokalipszis. És ha akkor nem jött el, akkor soha nem is jön el, értettem meg.

A következő két napon át nem fogantak és nem születtek gyermekek, nem ellettek meg az állatok, nem nyílt ki új virág, nem szökkent szárba új növény, némán várakoztak a magok a földben, a fiókák a tojásban, a magzatok a méhben. Nem esett az eső, nem fújt a szél, nem énekeltek a madarak, nem jött létre semmi új, semmi élő, semmi ígéret.

A szobámban töltöttem a nappalokat és éjszakákat, nem alszom, de nem is vagyok ébren. Álomért, nyugtató, feledtető álomért imádkozom, de csak bódult képek és hangok keringenek elmémben, mint vak bogarak egy sötét sírboltban.

Ébrednem kell, vár rám valami, mennem kell. De nem ébredek.

Márta és Mária többször bejön, elmesélik, hogy valakit elfogtak, másokat bebörtönöztek, hogy megint másvalakik a sírt őrzik, és hogy minden barátunk rejtőzködik, rettegéssel a szívükben. Elmondják, hogy valami kár keletkezett a templomban, hogy dühösek a papok, és néptelenek az utcák.

Homályos vízióban látok egy fiatal lányt, aki én voltam valamikor: kapkodva lapozgat a könyvet, olvas, jegyzetel, imádkozik, majd haragosan széttépi a lapokat, összegyűri őket, és megfogadja, hogy soha nem imádkozik többé. Látom, amint valami éles szerszámmal megvágja magát, és nem tudom megakadályozni. Látom, ahogy borzongva iszik egy üvegből, és nem tudom elvenni tőle.

Aztán egy barlang előtt állok, bejárata ajtóvá faragva, amelyet koporsó alakú kő takar el. Előtte egy kis kert, szelíd kapuval, amelyet most behajt egy alak, nem ismerem. Letérdel és imádkozik. Vár. Közeledik a hajnal, megrendül a szikla, meglebben a lepel.

Látok egy asszonyt, a város utcáit járja egyedül, követi fia nyomait, bizonyos helyeken leborul, zokog, homlokával megérinti a földet, kezével érinti a köveket. Más asszonyok készülődnek, kosarakba különböző holmikat helyeznek el, olajos tégléket, fűszereket, virágokat.

Álmodom, de fel akarok ébredni, valami sürget, nem szabad elkésnem, dolgom van, indulnom kell. De csak alszom, álmodom, nem enged utamra az éj.

Zajra ébredek, hangos szavak, valami zuhan, törik.

Arra gondolok, hogy éhes vagyok.

Arra gondolok, hogy szomjas vagyok.

Arra gondolok, hogy milyen régen mosakodtam, vágyom a forró vízre.

De testvéreim nem hagynak szóhoz jutni, egymás szavába vágva mesélik, hogy miről beszélnek az emberek, a barátok, az asszonyok, és elmondják, hogy reggel elmentek a barlanghoz, ahol ott feküdtek a katonák eszméletlenül, és el volt hengerítve a nagy kő, és odabent szanaszét heverték a leplek, és hogy a barátaink nem láttak semmit, nem hisznek semmit, csak azt mondogatják, mint az eszelősök, hogy „elvitték, elvitték”.

Hideg vizet loccsantok arcomra, rohannék, el innen, a bizonyosságért, de csak tántorgok, mint a részegek, és elvakít a nap. Majd összeszedem magam, és már úton is vagyok, azt se bánom, ha soha többé nem eszem, nem iszom, nem kapok semmit, amire az embernek szüksége van, csak hadd lássam, hadd tudjam meg végre az igazságot.

Az igazság türelmesen vár rám. Ott van a barlang, amely sírboltta lett, de már nincsenek ott a leplek, a katonák sem, az asszonyok sem a kosarakkal, a két angyal sem, csak egy sötét verem, az üreg, amely nem árul el semmit.

Nincs remény.

Hiába vártam, hiába haltam meg és születtem újjá, csak a szenvedés szemtanúja lehettem, csak a pusztulást láthattam, ez adatott meg nekem, erre voltam méltó.

Jó lenne beszélni az asszonyokkal.

Jó lenne megkérdezni a barátainkat.

Mit tesznek most?

Mit lehet?

Érdemes bármiről beszélni?

Létezik jó hír?

Történt itt valami egyáltalán?

Hol van az én Uram?

Mesélik még, hogy a mindig töprengő barátunk megérinthette a sebeket, hogy higgyen.

Azt is, hogy látták őt, a tizenegy, és együtt vacsoráztak.

Hallom, hogy újra találkoztak a tóparton, és megkérdezte tőlük, van-e valami enni-valójuk.

A göndör hajú azt is elmondta nekem, hogy háromszor is megkérdezte tőle, szereti-e őt, és háromszor is igennel felelt. Azt is mondta, mielőtt elment, hogy azok közül, akik látták őt, lesz, aki soha nem hal meg. Vitatkoznak, hogy melyikük lesz az.

Kérdezem, mi lett a barna bőrű férfival. „Meghalt”, mondja. „Elvégezte a feladatát.” „Mi lesz vele?”, tudakolom. „Pokolra kerül?” A göndör hajú vállat von. „Lehet”, mondja. „De a pokol sem a végállomás. Az ő sorsa nem ért még véget, ahogy a miénk sem.”

Sokszor eljön hozzánk, velünk ebédel, velünk nézi a naplementét, velünk együtt vára-kozik. Sokat mesél, sokat nevet, sokat sír. Olyan kevés időt tölthettek együtt, mondja, és még akkor is folyton valami mást tett, valami másra gondolt. Szeretet helyett.

Elmeséli, hogy különleges élményben volt részük, mindenki azt hitte, édes bortól részegedtek meg. Mindenféle nyelveken szóltak, nem is értették egymást, bábeli volt a zűrzavar, de ez is elmúlt. Ami maradt, az a megértés. A megértése annak, ami történt.

„Mi történt?”, kérdezem. A göndör hajú szóra nyitja száját, majd becsukja. Sóhajt egyet.

Nem kérdezem többet.

Amikor legközelebb jön, azt mondja, el kell mennem hamarosan, és sokáig nem jöhetek vissza. Talán sohasem.

Hát soha nem lesz nyugodalmam? Ismét menekülni kell? Új életbe, új hazába, új testbe és új sorsba?

Senki nem tarthat velem, mondja a göndör hajú, eljön majd értem egy vitorlás, fel-szállok rá, az elvisz egy szigetre, és semmi más dolgom nincs, mint elmondani mindenkinek, hogy mi történt velem.

„Mi történt velem?”, kérdezem.

Megint nem válaszol.

A hajó tényleg eljön, és elérkezik a nap, amikor elbúcsúzom a testvéreimtől. Távolodik a part. Más is búcsúzik. Útra kelnek. Nincs már dolguk otthon, sorsuk kiveti őket a szárazföldre, a befogadó, ölelő tengerből, a kényelmes életből. Nem dőlhetnek hátra pihenni, nem takaríthatják be a termést, amit elvetettek, nem élvezhetik a jutalmukat. Amit kaptak, nem tarthatják meg, nem őrizhetik, nem temethetik el, hogy majd egyszer kiássák, ha már biztonságban érzik magukat, mert nincs biztonság, nincs beérkezés, mondja a göndör hajú. Még nincs.

Alig pár hét telt el azóta, hogy új hazát, új otthont, új testvéreket és barátokat találtam, és máris úton vagyok, szelíden kopogtat ajtómon az ismeretlen jövő, és mire emlékeimről lehull a lepel, már egy Kition nevű városban élek, szemlélem a helyi embereket, iszom a helyi bort, és dolgozom.

Korábbi életeim képei meg-meglátogatnak, látom magam bájos kislánként egy messzi településen, ahol az emberek mindig a jobb jövő reményében rontják el a jelent, és ahol semmiből sem tanulnak, a kislány soha nem nő fel, soha nem lesz belőle író, ahogy álmodta, és egy napon véget vet életének. Látom, siratja egy fiú, akinek egyszer azt mondta, hogy nem hitte volna, hogy eltűnik a csillogás a szeméből.

Aztán csintalan arcú kisfiúként látom magam játszani a porban, a ház mögötti dombon, ahogy egy kövön ülve várom a legjobb barátomat, várom, hogy jöjjön el megint látogatóba az a kedves család, ahol egy csendes asszony neveli gyermekeit, ahol nem múlik el nap, hogy ne emlékezzenek a meghalt édesapára, aki a fiú születése után elmenekítette a családot a piramisok országába, ily módon mentve meg életüket, és akit soha nem láttak aludni.

„Megmentjük a világot”, mondta egyszer ez a nyugtalan fiú, a barátom. „Meglátod, megmentjük.” „Miért kell a világot megmenteni?”, kérdeztem csodálkozva. A fiú töprengett, mindig élénk arcát két tenyerébe fogva, majd azt mondta, hogy igazam van, nem a világot kell megmentenünk, hanem az embereket. Az emberiség előregedett, mondta. Nem fűti már kíváncsiság, lemondott a világ megismeréséről, az Isten megismeréséről, mélyen az anyagba süllyedt, mint szekér kerekei az agyagos földbe. Önző lett, bizalmatlan, zárkózott, nincs füle hallásra, nincs szeme látásra. Négy száz éve már, hogy elhallgattak a próféták, az ember az égre néz, és csak az üres kékséget látja, senki sem válaszol. Isten nem áll szóba többé az emberrel.

A világ rendben van, tette hozzá, mert a Mennyei Atya teremtette, de az emberek már elfordultak tőle, és bajban vannak. Nem hiszik el, csak amit csökevényes szemükkel látnak, csak amit rossz fülükkel hallanak. „Majd én megmutatom nekik a Mennyei Atyát”, mondogatta, „Majd én megmutatom, hogy lássák és hallják. Akkor hinni fognak.”

Együtt olvastuk az írásokat, együtt vitatkoztunk, hajba is kaptunk, hogy aztán egymást előzzük meg a kéznyújtásban, a békülésben. Ez így jó, mondta a fiú, így teszi a Mennyei Atya is, nem számít, hányszor veszünk össze vele, hányszor bántjuk meg, ő a végén mégis először fogja nyújtani a kezét.

Együtt kerestük fel a Félelmetes Embert a folyóparton, aki a víz alá nyomott mindenkit, aki megengedte neki, és mindig haragos arca alázatra készített mindenkit, aki elment őt meghallgatni. Nagyon félttem tőle, dörgedelmes beszédeitől, torzonborz hajától, hatalmas tenyerétől, amelyet úgy emelt az ég felé, mintha le akarná rántani a viharfelhőket, hogy megbüntesse a világot.

De ő nem félt tőle, szerette őt, látta benne azt a kisfiút, aki valaha lehetett, és azt a kisfiút csak szeretni lehetett. Engem is erre tanított.

Órákat töltöttünk azzal, hogy a piactéren bámultuk a jövő-menő embereket, a koldusokat, a hangos beszédű pénzváltókat, a feslett nőket, és ő arra biztatott, hogy képzeljem el őket gyermekként. Lássam meg a sunyi tekintetű vámszedő arcában a kisfiút, aki soha nem tudott elég jó lenni ahhoz, hogy szeresse az édesapja, azért egész életét önmarcangolással töltötte, vegyem észre a megszeppent kislányt a folyton veszekedő, kenyeret áruló asszony szemeiben, aki annyira félt folyton büntető édesanyjától, hogy hatalmasra hízott, ily módon szerezhén meg a teret, amelyet biztonsággal betölthetett testével és hangjával, és amely tér közepén elbújhatott a biztonság illúziójában.

Azt mondta, soha ne higgyem el azt a képet, amelyet az emberek magukról mutatnak, kérkedve vagy görcsölve, büszkén vagy kétségbeesetten, tolakodva vagy az alázat köntösébe bújva.

Elkísértem őt bolyongásaira, többnapos útjaira. Soha nem arra járt, amerre a karavánok, az utazók. Titkos hegyi ösvényeken barangoltunk, elhagyott utakon, veszélyes meredélyeken. Mindig az emberek érdekelték, soha nem a táj. A táj állandó, mondta, vagy ha változik is, olyan lassan, hogy mi emberek csak sejthetjük, mi a célja a teremtett világnak. De az ember folyton mozgásban van, villanásnyi idejét a földön folyamatos üldöztetésben tölti, mint a menekülő zarándok a rablók elől, cikázik, tettet, bújik, támad, acsarkodik, megalázkodik, hogy túlélje az életét.

„De te állj meg”, mondta sokszor. „Akkor állj meg igazán, amikor a leginkább érzed gyomrodban a sürgetést, a menekülés vágyát, az elrejtőzés óhaját. Állj meg, állj egyenesen, és nézz előre. Nézd meg, hol vagy, mit cselekszel, kik vannak körülötted, hol az otthonod, hol a hazád, mi a feladatod, miért születted, miért élsz. Csak állj, ne mozdulj, hagyd, hogy a világ

körülfolymon téged, megérintsen. Hagyd az embereket, hogy tegyék a dolgukat, ne állj ellen, ne tarts velük, maradj tiszta.”

Gyakoroltuk is ezt, minden szombaton, amikor amúgy sem lehetett semmit csinálni, nem lehetett semmit kivinni a házból, nem volt szabad kalászt tépkedni, gyógyítani sem, pedig gyakorta mentettünk meg kicsiny állatokat, hasadékba beszorult gyíkokat, eltévedt bárányokat.

Gyakoroltuk az éberséget, a jelenben maradást, fürge gondolataink megzabolázását, zűrzavaros érzéseink elengedését. Nevetett, amikor elkalandoztam. „Maradj itt”, mondta, „Csak arról beszélj, mi történik most kint és bent.” „Szól egy távoli kolomp, a szél fújja a bokrok ágait, szemembe a port, szárítja izzadt bőröm. Süt a nap, mozdulatlanok a felhők, elszalad egy bogár a lábam mellett a földön. Viszket a hónom alja, pisilnem kell, de mi lesz a vajon a vacsora?”

„Vesztettél!”, kiáltotta nevetve, „Megfeledkeztél a jelenről!”, és ugrált örömeben. „Kit érdekel a vacsora?”

Kit érdekelt a vacsora, a jövő, a rómaiak, a megígért Messiás, aki késlekedik, a fényes győzelem, amelyet majd népünk arat, az elképzelhetetlen felnőttiség, a testünkön majd sarjadó ször, a leendő családunk, a halálunk. Nem hívtuk a jövőt, mégis megérkezett.

Ott voltam, amikor kiabáltak vele a zsinagógában, pedig csak felolvasott egy részt az Írásból, és hozzáfűzött valamit. Többet nem is engedték be oda.

Nekem mutatta be új barátait először.

Vegyes társaság volt, akadt köztük egy göndör hajú, aki folyton csóválta a fejét, egy mindenre nyitott józan gondolkodású, a két testvér, akik a Félelmetes Ember tanítványai voltak, a mindig jóságos és vidám, az ördögűző, az okos, számolni jól tudó, a kételkedő, a testvér, az egyetlen, aki az ő családjából csatlakozott hozzájuk, a harcias, akit soha nem lehetett megnyugtatni, a sokat beszélő engedelmes, és a komor, folyton a jövőn töprengő.

Akkoriban halt meg apánk, rám maradt a műhely, a gondoskodás a nővéreimről, és kevesebbet láttam már őt. Közös barátaink híreket hoztak olykor, de idegenek is sokat beszéltek róla, suttogva, szörnyülködve vagy éppen csillogó szemmel, reménykedve, és ugyanazt kérdezte mindenki: „Eljött végre? Ő az?”

Ezután már állandóan úton volt, hol a tó másik oldaláról jöttek a hírek, hol a fővárosból, hol a szomszédos országokból. Amikor útja keresztezte a városunkat, meglátogatott, követői mindig megelőzték őt, így volt időnk megvásárolni a legjobb gyümölcsöket, levágni a legszebb állatokat a tiszteletére.

Ilyenkor későig fennmaradtunk, hallgattuk, ahogy nyugovóra tér a város, elhalkulnak az imák és káromkodások, csendesednek a jószágok, megnyugszik a szív. Mindig elmesélte,

merre járt, hogy meglátogatta a pogányokat, akik úgy szólították meg imáikban isteneiket, hogy „Ti, Atyák”, mire ő megróttá őket, és azt tanította nekik, hogy inkább így mondják: „Mi Atyánk”. „Mert úgy szereti Isten ezt a világot, hogy egyszülött fiát adja érte”, fűzte hozzá, de a pogányok nem értették.

Egyszer megkérdeztem tőle, igaz-e, amit pletykálnak, hogy ördögöket űz, betegeket gyógyít, és kijelenti, hogy megbocsátja a bűnöket. Nem nézett rám, azt felelte, hogy ne káromoljam az Istent, csak a Teremtő bocsáthatja meg a bűnöket. Többször nem került ez szóba.

Kition városa a napsütötte szigeten befogad engem. Sokáig alkalmi munkákból élek, a hegyi szőlő- és olajbogyó telepeken dolgozom, ásom a sziklás földet, és sokat bámulom az eget, a végtelen tengert. Később sátorkészítő és vitorlafoltozó leszek, ezt a szakmát egy nyugtalan, soha nem alvó embertől tanulom, aki egy napon, két társával együtt a szigetre látogat, és engem keres. A tanítványoktól tud rólam, mondja izgatottan, és most mindent meséljek el azonnal, ezzel a kéréssel nyit be házam ajtaján.

Haja csak a tarkóján és a füle fölött nő, alacsony, napbarnított, mint aki sokat tartózkodik a szabad ég alatt, vagy sokat utazik. Művelt, okos ember benyomását kelti, akit egyetlen dolog mozgat; gondolatait, érzéseit megosztani másokkal.

Egyik társa, a gladiátor termetű férfi a szigeten született, meséli, de hosszú éveket töltött idegenben.

Szinte még gyerek unokaöccse, aki harmadikként csatlakozott hozzájuk, tanulni jött, gondolkodni, hasznosnak lenni. Elárulja nekem, hogy eltökélt szándéka a világ elé tárnai az Úr élettörténetét, ezért is szegődött el a sátorkészítő ember mellé, de csalódás érte, mert időközben rájött, hogy ő vajmi keveset tud erről. Ha hazatér, mondta, egy másik „apostollal” folytatja útját, hogy szemtanútól hallhassa, milyen csodákat művelt az Úr. Hümmögök, majd másról kezdek beszélni, bőven elég számomra a sátorkészítő faggatózása.

Először a helyi zsinagógát keresik fel, majd miután elutasítják őket, kicipelnek a piacra egy asztalt, felállnak rá, onnan szónokolnak a körjük gyűlteknél. A kopasz emberke viszi a szót, robosztusabb társa inkább csak védi őt a sokszor túlságosan is hitetlenkedő hallgatók haragjától, míg a fiatalember leginkább jegyzetel.

A sátorkészítő a Megváltóról beszél, elmondja, hogyan találkozott vele útban Damaszkusz felé, és hogyan változtatta meg az életét. Mindezt úgy, hogy nem tudott semmit róla korábban.

Ámulva hallgatja, amikor arról mesélek, hogy szelídségében is milyen haragvó tudott lenni, akár a pusztító villám, amely felperzseli a földet, vagy amikor megosztom vele emlékeimet utolsó együtt töltött éjszakánkról, és arról, hogyan imádkozott azokért, akik

halálra kínozták. De igazából nem foglalkoztatja az ő élete, a halálával foglalkozik, a feltámadással, a látomással, amely megértette vele, hogy minden újjá lett.

Elragadtatásában kijelenti, hogy én vagyok, aki a jó hírt elhozta a szigetre, az ő felkent főpapja, de én kinevetem, mondván, az embereket nem érdekli, hogy élt egy ember a szárazföldön, egy messzi országban, aki megmutatta, hogyan szeret az Isten. „Majd meglátod”, bólogat, „Majd meglátod”, hajtogatja. „Mi csak magvetők vagyunk, láthatatlan munkások, de a mag szárba szökken, megterem majd a gyümölcs, és megváltozik a világ.” Nem sejtem még, hogy igaza van.

Tartok tőle, félek is tőle, mulattat is. Hosszú leveleket ír hátramaradott barátainak, a „gyülekezeteknek”, ahogy ő nevezi őket. Sokszor órákig morfondírozik egy-egy szón, mondaton, tudja, mit akar mondani, bizonygatja, az Úr világosan szól hozzá, de emberi tehetsége kevés, hogy megformálja a megformálhatatlant. Mindig elégedetlen munkájával, morogva csóválja a fejét, nem jó, még nem jó, dünyöggi. Sokszor összetép egy hosszú, napokig írt levelet, és újrakezdi, amíg nem érzi úgy, hogy megközelíti azt, amit látni, érezni vél.

Egyszer megszakítom ezt a keserves kínlódást, és a bizalmamba avatom. „Miért halt meg a testvérem?”, kérdezem tőle. „Megmondja az Úr? Neked biztosan meg tudja mondani.”

Megvetően pillant rám.

„Te láttad az Urat, megmentett téged, és engem kérdezel? Hol van a te hited?”

Elszégyellem magam, leborulok a lábai elé, úgy könyörgök, hogy válaszoljon. Elsírom neki, hogy hiába születtem újjá, nem láttam őt, csak a szenvedéseinek lehettem szemtanúja, megtagadtam, ahogy a göndör hajú, én is megfogtam azt a kalapácsot, azokat a szögeket, a korbácsot, én is egy voltam azok közül, akik a fejére tették a töviskoronát, és hiába mosdattam halott testét, hiába láttam, hogy a sírbarlangba helyezik, nem találtattam méltónak, hogy lássam őt újra, hogy nyelveken szóljak, hogy merjek olyan lenni, mint ő, vállalva azt, ami megíratott nekem. Ehelyett elbújtam egy halandó ember bőrébe, ezen a kis szigeten, túrva a földet, és emlékezni arra, milyen voltam én, és milyen volt ő.

Felemel, keresztet rajzol a homlokomra, és szelíden azt mondja: „Ami a földet túrást illeti, megtanítalak egy tisztább mesterségre. És a kérdésedre is válaszolt az Úr, mielőtt még feltetted volna. Minden születés és halál megváltoztatja az élők sorsát. Nincs véletlen halál, tragédia, az Úr pontosan tudja, mire van szüksége az élőknek ahhoz, hogy megtalálják a hozzá vezető utat. A halál is az Úr szolgája, az Úr által meghatározott időben érkezik, hogy megváltoztassa az élők lelkét. A testvéred nagy és fontos feladatot vállalt, és végrehajtotta azt.”

„De hol van most?”, kérdezem.

Ismét haragvón villan a szeme.

„Az Úr megmondta már neked, hol van. Ne kérdezz többet.”

Később, jóval később azt olvasom, hogy én lettem a sziget első püspöke, de azt is leírják mások, hogy egy nagy francia városban töltöttem be ugyanazt a hivatalt. Mindebből semmi nem igaz.

Attól a naptól kezdve, hogy látogatóim elhagyják a szigetet, az új munkám miatt több emberrel nyílik alkalmam találkozni, mint korábban, és a beszélgetések során gyakorta szóba hozom az én kedves gyerekkori barátomat.

A nyugtalan idegen látogatása sem marad nyom nélkül. Miután elbúcsúzunk, a főváros felé veszik útjukat, hogy bemutatkozzanak a kormányzónak, aki római katona létére nyitott és bölcs ember hírében áll. Többé nem látom viszont őket, ám attól fogva kicsiny közösségek alakulnak a szigeten, akik esténként vagy kora hajnalban találkoznak különböző helyeken, bort isznak és kenyeret esznek, így emlékeznek meg egy réges-régi vacsoráról. A sátoresztető ember társa évekkel később visszatér, és komoly hivatalt tölt be az egyház vezetésében, de akkor én már egy másik országban élek, más néven, más sorssal.

A szigettől való búcsúzásomat megelőző években rengeteget töprengek azon, amit a göndör hajú osztott meg velem, és ami felett ő sem tudott napirendre térni. „Azt mondta az Úr, hogy azok közül, akik látták őt, lesz, aki nem hal meg.” És noha többségük még él, amikor elhagyom a szigetet, megértem, hogy alighanem rólam beszélt.

Sok évtized kellett hozzá, hogy rájöjjek, testem nem öregszik, vagy legalábbis csak alig észrevehetően. Először megrémített a felismerés, majd végtelen hálával a szívemben borultam a földre köszönetet mondani az Úrnak, aki ezt tette velem, majd idővel ismét erőt vett rajtam a kétségbeesés.

Megbecsült tagja lettem a közösségnek, szerelmet találtam, barátokra leltem, bár gyermekem nem született. Tanúja voltam, amint szeretteim elhalnak, elragadja őket az idő, a betegségek, az öregség. Hajamat és szakállamat hosszúra növesztettem, hogy idősebbnek tűnjek, de egy idő után nem maradt más hátra, mint egy közeli barátomat beavatni a titkomba, és előkészíteni a saját halálomat.

Minden a terveink szerint történt. A holttest, amelyet eltemettek, egy akkoriban elhunyt középkorú katonáé volt, aki termetre, alkatra hasonlított hozzám. Szép szertartás volt, messziről néztem az egybegyűlteket, a keresztény közösségek virágait, a sok gyászolót, ünneplőt. Tisztelőim, haragosaim felvonulását. Egyenlítve minden számla a halál által, ezt tanítja hitünk. A rabbi beszéde. A vigasztaló sorfal. A háta mögé dobott fűszálak. Zsidóként temettek, keresztényként áldottak.

„Ezt akartad, Uram?”, kérdeztem a néma eget, és az Úr mosolygott.

Hol vannak, akik láttak téged, Uram? Hol van a göndör hajú, él-e még, hol van a sátorkészítő ember, hirdeti-e még a jó hírt? Merre járhatnak a többiek? Ott maradt-e a szeretett tanítvány, ahol meghaltál, Uram, vagy őt is messzi földre vitte a feladat, amit reá bízta? Átvette-e a testvéred a magára maradt közösséget, ahogy mindannyian reméltük? Hol lehet most a kereszted, a kendő az arcképeddel, a lepel, amelyet utoljára érintett tested? Megőrizte vajon mindezeket az asszony, aki utolsó lépteid nyomait kereste azon az éjszakán?

Görög földre tartok, a sok ezer sziget védelmet biztosít, alkalmat ad letelepedésre és újabb eltűnésre is, amikor kezd furcsa lenni a körülöttem lévő emberek számára, hogy nem múlik felettem az idő. Hamar otthonra lelek, berendezem házamat, megismerem a szomszédokat, sokat beszélgetek azokkal, akiknek füle nyitott a hallásra. Mindig az emberről mesélek, aki megtanított újra élni.

Nem vetem meg a szerelmet sem, de gyermekem továbbra sem születik, nem állok még készen a búcsúra. Kószolok már a kísértés, a vágy, hogy tudásomat, tapasztalataimat megoszthassam valakivel, aki vér a véreből, de még tartom magam, van még időm, mondogatom, van még időm.

Kegyetlen vagyok, elkészítés, búcsúcsók nélkül fordítok hátat szeretteimnek, nem osztom meg titkomat, nem nézek vissza, utam előre vezet, új otthon, új tapasztalatok, új, belakni való jövő felé. Ezerszer is kérem az Urat, vegye el tőlem ezt az áldást, amely számomra átokként telepszik rám, engedjen elmúlni az idővel, meghalni, megérkezni hozzá, de nemet int, nemet mond, nemet mutat.

Megtanulom a görög nyelvet, a latint, nyelveken szólok immáron, ahogy az apostolok. Rómában is megfordulok a tűzvész után, a fekete romok között keresem a göndör hajú férfi és a sátorkészítő ember sírját, a helyi keresztények mindkettőt megmutatják nekem. Fejet hajtok előttük, fáj a valóság, hogy ők is voltak, ahogy én, és már nincsenek, ahogy egyszer talán, az Úr kegyelméből majd én sem leszek.

Minden sírkő, minden elhullott állat az utak mentén, minden koporsó, amelyet temetési menetekben látok, az elmúlásra, a változásra tanít, csak én nem változom, én maradok meg a testemben, egyre tisztuló emlékeimmel valaha élt emberekről, akiket szerettem.

Egyedül létem írásra ösztönöz, egyre szabatosabb stílusban jegyzem le gondolataimat, álmatlan éjszakáim felismeréseit, kérdéseimet. Az egyháztörténet több néven is számon tart, írásaim fennmaradnak, és ahogy eljön az ideje, találkozom hasonló, szentként tisztelt szövegekkel, a sátorkészítő ember leveleivel, fiatal társa evangéliumával. Elmondhatatlan örömömmre szolgál, hogy teljesült az álma, valóban megírhatta az Úr életét. Kezembe kerülnek az Úr testvéreinek rövid intelmei, ámulva olvasom a sátorkészítő és a többiek megpróbáltatá-

sait, bátorságuk szöges ellentétben áll az én gyávaságommal, kiállása az én rejtőzködéssel, nem felvállalt sorsommal.

Tanúja vagyok Európa születésének, ellátogatok arra a földre is, ahol majd egyszer megszületnek, a poros kisváros helyén egy régen volt római város romjait találom csupán. Kivárom, hogy megérkezzenek azok, akiknek nyelvét egykor beszéltem, értettem, örömmel kutattam rejtelseit, szépségét, hogy majd egyszer hivatásom legyen az írás, a közlés.

Többször elővesz a kísértés, meghalni vágyom, tudom, nem vagyok halhatatlan, elveheti életemet a kard, a méreg, a mélység. Éheztetem magam, ily módon siettetem az elmúlást, barlangba zárkózom, véres csatákban veszek részt, értelmetlen párbajokat vívok, de a sötétségben újra meg újra szólít a hang, az Ő hangja, mindig hív, ki a fényre, ki az életbe, a megújulásba, a szeretetbe. Nem mond mást, mint azon a napfényes délutánon, arca sem változik, kezét nyújtja, elfogad, megvigasztal, reményt ad, megmutatja, hogy milyen sok a tennivaló, és milyen kevés az idő.

Végül megtanulok elköszönni is. Elbúcsúzni feleségemtől, gyermekeimtől, szerető és viszontszeretett barátoktól, fogadott testvérektől, életem társaitól. Felfedem már sorsom rejtélyét azokkal, akikkel mindennapjaimat osztom meg. Nem élhetek burokban, összetörve a tükröket, nem merné rápillantani azok arcára, amelyek mindennél őszintébben tükrözik vissza a valóságot.

Megérttem, hogy az örök életet is csak egyszer lehetséges megélni, a pillanatok elhamvadnak, a szeretet lehetőségei elmúlnak, elmossa őket az idő, mint a fövénybe karcolt titkos szavakat a tenger hullámai. Mozdulatlanul állok az élet sodró folyamában. Városok, birodalmak nőnek ki a földből, és omlanak össze a szemem láttára, a föld elnyeli a sírköveket, a könyveket, a nyelveket, a népeket, a vallásokat. Kevés dolog marad meg, az Úr szavai, a világot megváltoztató emberek nevei, a kőből emelt hatalmas építmények, és az örök kérdés, hogy mi végre vajon mindez.

Ha úgy hozta a sors és a készítés, egyházi szerepet is vállaltam, hol mellette, hol ellene. Megesett, hogy közreműködésemnek köszönhetően megmenekült egy város, egy ország, egy nép, míg máshol, máskor véres háborúk törtek ki, és hasztalan faggattam az Urat, hogy mutassa meg a helyes utat, a helyes választást. Eszköz voltam csak a kezében, nem én döntöttem, még ha hitegettem is magamat olykor vélt erőm, befolyásom nagyságával.

Megértettem, hogy az örök élet nem jelent végtelen hatalmat. Nem tagadhattam el önmagam előtt, miért cselekszem mindezeket: meg kellett tudnom, képes vagyok-e megváltoztatni a történelmet, lehetséges-e a számomra, hogy befolyásoljak már ismert sorsokat, végkimeneteleket, vajon megmenthetem-e a testvéreimet, aki még meg sem született?

A tapasztalatok megadták a választ.

Többször halmoztam fel gyűjteményeket, könyveket, festményeket, kéziratokat, szobrokat, egyéb relikviákat, majd elajándékoztam mindent, megértve, hogy nem vihetem el őket a jövőbe, de az is megtörtént, hogy tűzvész, árvíz, háború ragadta el tőlem ezeket az emléktárgyakat.

Időről időre újra ott találtam magam az országúton, egy poros ösvényen, egyedül, az éppen viselt ruhámmal mint minden vagyonommal. Megsirattam minden könyvet, minden dallamot, minden arcot, helyet és szétomló időszakot az életemben, akkor is, ha éppen megélve őket a hátam közepére sem kívántam azt a szerepet, azt a kort, azokat az érzéseket.

Hasztalan próbáltam tartósítani megszeretett környezetemet, kényelmes társadalmi- vagy anyagi helyzetemet, mindennap megsimogatott vagyontárgyaimat, állataimat, a simára koptatott padot, a parkot, a hidat, a kocsmát, a templomot.

Többször visszatértem abba a városba, ahonnan elindultam végtelen utamra, hol keresztes lovagok társaságában, hol zarándokként, később turistaként. Az ismert házakat, ahol időt tölthettem Vele, az utat, amelyen a keresztjét vitte, és ahol utoljára szólt hozzám, eltemették, eltérítették a századok, egyedül a liget maradt meg, ahol a göndör hajú férfi kardot rántott, mert azt gondolta, ily módon szembeszegülhet Isten akaratával.

A Mindenható megadta, hogy megtapasztaljak mindent, amit csak az ember, egy férfi megtapasztalhat. Voltam megcsalt és hűtlen, gyilkos és préda, racionális és idealista, vallásos és istentagadó, nincstelen és gazdag, alkotó és romboló, nyíltszívű és föld alatt rejtőző, ihletett és akaratos, hálás és követelőző, példakép és iszonytató képmás. Zarándok és rabló, apa és fogadott testvér, éhes és jóllakott, reménykedő és halálvágyó, fényhozó és halálnemző, eretnek és inkvizítor.

Szinte minden földrészen, minden országban jártam. Hol évtizedeket töltöttem egy helyen, hol csak napokat, heteket. Otthont sokat találtam, hazát többé egyet sem. A háborúkat eleinte igyekeztem elkerülni, de egy idő után rájöttem, hogy alig létezik már a Földön egy zug, ahol éppen nem akarja megölni a testvér a testvért, szomszéd a szomszédot. Így megszoktam, hogy ne keressem, hanem teremtsen a békét.

Fénykép nem készült rólam soha, ám a XIX. század második felében, amikor Párizsban éltem, egy napon odajött hozzám egy borzas hajú, ősz szakállú magas ember, bemutatkozott, elmondta, hogy festőművész, és új művéhez keres modelleket. Érdekesnek találja az arcomat, magyarázta, és mindössze arra kér, hogy pár órán keresztül üljek egy széken, vágjak dühös arcot, és maradjak nyugton. Belementem a dologba, láthattam, ahogy dolgozik, és láthattam azt is, hova szánja az arcomat.

Műtermében egy hatalmas vászon állt állványra feszítve, többalakos történelmi kép, és a közepén egy ismerős alak, fénybe öltözött. Láttam én már ezt a képet, ezt a jelenetet, meg akartam szólalni, felhívni a festő figyelmét megdöbbentő egyezésekre, és apró különbségekre, amiket felfedezni véltem a festményen, emlékeimhez viszonyítva. De csendre intett, csak a kért arckifejezésre összpontosítsak, parancsolta. Engedelmeskedtem, modellt ültem, és csak néztem, néztem a vásznon az ismert arcot, a szelíd vonásokat, amelyeket látnoki képességével ragadott vissza az időből ez a hatalmas, szomorú ember, és rádöbbsentem, hogy ismerem ezt a festőt, egyszer majd le fog rajzolni egy alvó fiút, és annak a képnek a másolatát egy fiatal művész őrzi a tárcájában, aki első kiállításával büszkélkedik nekem.

Jelenleg egy kis szigeten élek, a tenger közepén, az angol korona fennhatósága alatt. Egyszerű, dolgozó emberek lakják ezt a helyet, ahol többet számít a napfény, a látóhatáron összeolvadó kékség megléte, mint az anyagi javak, a birtoklás, a felhalmozás. Minden sarkon egy templom található, minden ötödik utca a Pawl nevet viseli, és szívemben hálával értettem meg, hogy ez a sátozkészítő ember neve, aki itt járt valamikor.

Jól vagyok, jól érzem magam, mégis csomagolok, vár a kontinens, egy sokat szenvedett kis ország, amelynek vezetői már kiadták az utasítást egy új város felépítésére, ahol majd pár évtized múlva megszületik egy kislány, végigbotladozik gyerekkorán, szeret és viszonszeretik, szenvedélye lesz az írás, a teremtés, mindenre kíváncsi, amely közelebb viszi annak megértéséhez, hogy mi történt kétezer évvel korábban abban az messzi országban, a ligetben, a koponya formájú dombon és a barlangban.

Sok tennivaló vár még rám addig. Be kell fejeznem ezt az írást, könyv formába kell öntenem, össze kell gyűjtenem a pénzt az utazásra, aztán még hátravan az új városban való letelepedés, az új személyazonosság kialakítása, lakhelyem és munkám megteremtése, a beilleszkedés, az ismerkedés, a barátkozás, a szeretet.

Aztán már nem lesz más dolgom, mint megkeresni az aluljárót, ahol könyvemet kínálhatom, és várni a napra, amikor eljön hozzám az a kislány, mert át kell adnom neki egy üzenetet.

Nagyon várom már, hogy megpillantsam ennek a kislánynak a szüleit fiatalon, találkozzam újra a legjobb barátommal, akinek megígértem, hogy visszatérek, végigjárjam a jól ismert utcákat, a völgyet, a folyópartot, az erdőt.

De a legjobban azt várom, hogy újra lássam a testvéreimet.

Málta, 2018. augusztus 28. - november 13.